

Živahne morske pustolovščine
v Dijaškem domu

Seizmolog
prof. Peter Suhadolc
ne verjame, da bo
mogoče potrese
napovedovati
v kratkem dovolj
zanesljivo

5

V Gorici polna dvorana za film in
okroglo mizo o atentatu v Petovljah

SOBOTA, 2. JUNIJA 2012

št. 129 (20.452) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 24. novembra 1943 v vasi Zákrž nad Cerknico, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrobit" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLĀCANĀ V GOTOVINĀ

Spredzane in abonamenta postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 €

CENA V SLOVENIJI 1,20 €

20602
9 777124 666007

Moderni relativizem, krščanski relativizem

MARTIN BRECELJ

Papež Benedikt XVI. je sinoč prispel v Milan, kjer se udeležuje sedmega svetovnega srečanja družin. Na njem namerava potrditi univerzalno veljavnost modela družine, temelječe na neločljivi zakonski zvezi med moškim in žensko, ki ga moderni individualizem vse bolj postavlja pod vprašaj, kar prihaja do izraza v vse pogostejših ločitvah, večkratnih porokah, pa tudi v širjenju skupnosti »de facto«, vključno med istospolnimi partnerji.

Seveda ni mogoče spregledati, da ta pastirski obisk poteka v posebno težkem zgodovinskem trenutku za Katoliško cerkev. Prav v teh dneh je Vatikan v vrtincu afere uhajanja tajnih dokumentov, ki daje slutiti, kako posveten boj za oblast se bije znotraj njegovega obzida. Sicer pa še vedno ni videti konca pedofilskim in drugim šandalom, ki že leta odmevajo v svetovnih medijih. Vse to hudo načrta moralno avtoriteto Katoliške cerkve in njenega poglavarja.

V vsem tem pa je mogoče razbirati tudi simptome usihanja živiljenjske sile katolištva in sploh krščanstva, kar sicer potrjujejo svetovne statistike o verski pripadnosti in praksi, in to v času, ko vsaj nekatera druga verstva kažejo obnovljeno živahnost. Pomislimo le na prodiranje in celo agresivnost islama, pa tudi recimo na pozornost, ki je deležen daljalama na svojih pogostihih potovanjih po Zahodu, vključno v naši neposredni bližini.

Katoliška cerkev medtem da je vtič, kakor da se težko znajde v sedanjem svetu. Po poskušu odpiranja z 2. vatikanskim koncilom se zdaj, kot kaže, vse bolj oklepa svoje tradicije na malodane vseh področijih, vključno na družinskom. Seveda ostaja družina temeljni celični družbe, kot v teh dneh podarajo v Milanu, vprašanje pa je, ali je res model, ki temelji na neločljivi zakonski zvezi med moškim in žensko, edini sprejemljiv za vse čase. Mar ne tvegamo absolutiziranja nečesa, kar se je uveljavilo v posebnih zgodovinskih razmerah?

Sicer pa, mar ni človek vrednost pred sleherno ustanovo, mar ni »sobota zaradi človeka in ne človek zaradi sobote«? Predvsem pa, mar ni zapoved ljubezni »prva in največja«? To ni moderni relativizem, ampak je krščanski relativizem, če naj ga tako imenujemo, iz katerega v veliki meri izhaja tudi moderni relativizem. Paradoksalno je, da se Cerkev težko znajde v svetu, ki ga je sama pomagala roditi. Saj, sploh se krščanski Zahod zdaj vse bolj otepa z gospodarskimi in drugimi krizami zaradi globalne preobrazbe planeta, ki jo je sam sprožil.

EVROPSKA UNIJA - S prepričljivo večino 60 odstotkov glasov

Irci na referendumu podprli fiskalni pakt

V Bruslju izid pozdravili kot korak k okrejanju gospodarstva in stabilnosti

TRST - Včeraj zaključna srečanja na slovenskih šolah

V znamenju Bralne značke

Na šolah štirih ravnateljstev osem srečanj, sedem avtorjev in dva indvajset »zlatih bralcev«

TRST - Včerajšnji dan je za množico učencev in dijakov nekaterih tržaških slovenskih osnovnih in nižjih srednjih šol potekal v znamenju zaključnih srečanj Bralne značke. Srečanj (omeniti velja, da sta dve srečanji potekali tu-

di in Gorici in Doberdalu, o katerih bomo poročali naknadno) je bilo kar osem, zaobjela pa so šole štirih ravnateljstev (Didaktičnega ravnateljstva Općine, nižjih srednjih šol Srečka Kosovela in Iga Grudna ter Večstopenjske šole

Vladimirja Bartola), kjer so mlade, med katerimi je bilo 22 »zlatih bralcev«, obiskali Ljuba Jenče, Tadej Golob, Ciril Horjak, Katja Stergar, Janja Vidmar, Andrej Rozman Roza in Zvonko Čoh.

Na 10. strani

kakšna usoda
na s čaka

TRST - Danes Slovenski avtorji vabijo k Sv. Ivanu

TRST - V parku nekdanje psihiatrične bolnišnice pri Sv. Ivanu se je včeraj začel tridnevni niz Oh poetic parco..., ki ga združenje NADIRpro prireja s številnimi, tudi slovenskimi, partnerji.

Današnji spored bodo skoraj v celoti izoblikovali slovenski ustvarjalci, saj bodo od 18.30 tam nastopili Alojz Rebula, Ciril Zlobec, Miroslav Košuta, Ace Mermolja, David Bandelj, Igor Pison in Marcello Potocco.

Na 7. strani

DOBAVA IN MONTAŽA

Leseni podi
Okna in okvirji
Notranja vrata
Blindirana vhodna vrata

GIOMA - Ulica Remis, 50 - S. Vito al Torre (UD)
Tel. in Faks +39 0432 997154
info@giomapavimenti.it - www.giomapavimenti.it

ODPADKI - Dogovor med Koprom in Ljubljano

Koprske smeti bodo vozili v prestolnico

Župana Boris Popovič in Zoran Janković včeraj podpisala pogodbo o skupnem ravnanju z odpadki

KOPER - Župana Kopra in Ljubljane, Boris Popovič in Zoran Janković, sta včeraj v Kopru podpisala pristopno pogodbo koprske občine k skupnemu ravnanju z odpadki v Regijskem centru za ravnanje z odpadki (RCERO) Ljubljana. Komunalni odpadki iz koprske občine se bodo tako po letu 2015 predelovali in shranjevali v RCERO Ljubljana. Popovič je ob podpisu izrazil zadovoljstvo, da so v občini rešili problem odlaganja odpadkov, s katerim so se ukvarjali že od začetka njegovega prvega manda. Od tedaj so po njegovih besedah preizkusili več variant sodelovanja, tako združeni z ostalimi južnoprimskimi občinami kot v sodelovanju s severnoprimskimi občinami ali notranjsko regijo, a rešitve ni bilo. "Poskusili smo vse, porabili ogromno časa, denarja, opravili cel kup sestankov, in iz vsega ni bilo nič. Nisem in nisem mogel iz tega tunela, ne jaz ne sosednje občine. Na koncu sem se odločil, za pomoč smo zaprosili Mestno občino Ljubljana in župana Jankovića," je razloge za pristop k RCERO Ljubljana pojasnil Popovič.

Boris Popovič

Zoran Janković

TRST - Obisk evropskega komisarja Hahna

Nostalgijsko doma v novi regionalni politiki

Danes popoldne posvet z Claudiom Magrisom in Borisom Pahorjem

Renzo Tondo in evropski komisar za regionalno politiko Johannes Hahn

TRST - Ob navzočnosti evropskega komisarja za regionalno politiko Johanna Hahna se je včeraj na sedežu deželne vlade na osrednjem tržaškem trgu pričel dvodnevni posvet o Evropi, regijah, kulturi in inovacijah. Danes popoldne (začetek ob 16.30) bosta na posvetu govorila pisatelja Claudio Magris in Boris Pahor.

Hahn je na srečanju s predsednikom Furlanije-Julijsko krajino Renzom Tondom predstavljal usmeritev Evropske unije na področju regionalnega in čezmejnega sodelovanja ter izkoriscanja čezmejnih evropskih projektov. »Regionalno sodelovanje ne sme temeljiti na preteklosti in na nostalgiji, temveč na prihodnosti,« je poudaril evropski komisar iz Avstrije. Tondo mu je predstavil »mednarodno« politiko naše dežele, ki si veliko obeta od bližnjega vstopa Hrvaške v EU, medtem ko bo skušala Slovenijo pritegniti v evroregijo z Venetom in avstrijsko Korosko.

EU je za obdobje 2007-2013 namenila FJK 106,3 milijona evrov investicij za čezmejne načrte, od katerih jih namerava Dežela izkoristiti 94,4 milijona evrov, kar je precej več od povprečja realno izkorisčenih sredstev na tem področju. Okoli 40 odstotkov prebivalcev EU (skupaj jih je 500 milijonov) živi v obmejnih deželah.

ŠTAJERSKA - Obisk iz Furlanije

Videm in Maribor vse večja prijatelja

Dragocena vloga občinskega pooblaščenca Maria Cancianija - V glavnem mestu Furlanije vedno večje zanimanje za slovenščino

Skupinska slika Videmčanov in njihovih mariborskih gostiteljev

Šokantna izjava ligaša o Indiji, ki onesnažuje reko

VIDEM - Videmski občinski svetnik Severne lige Luca Dordolo je z izredno žaljivim in sovražnim pisanjem na Facebooku šokiral furlansko in širšo javnost. Novico, da je Indijec v Piacenzi zadavil svojo nosečo ženo in jo vrgel v reko Pad, je ligaški občinski svetnik na spletu komentiral tako: »Prekleti, tako onesnažuješ našo sveto reko ... Kaj bi rekli, če bi mi s.i v reku Ganges in v njej klali krave ter prašiče? Pa saj to že delajo ...«

Dordola torej ne moti humor, temveč dejstvo, da je morilec »onesnažil« Pad. Dordolo pa na Facebooku poziva tudi h »klanju muslimanov s kuhalnicu po gobcu«. Komentar o umorjeni Indiji je bil štirim osebam všeč, nabralo pa se je več kot sto negativnih odzivov. Eni so pozvali Dordola, naj se sramuje, drugi so spraševali, ali ima tudi on albansko univerzitetno diplomo (kakor njegov somišljenik Renzo Bossi). Občinski svetnik Severne lige pa je marsikomu gosposko odgovoril: »Obesite se!«

Utajili 50 milijonov evrov

VIDEM - Neko furlansko podjetje, ki se ukvarja s kupoprodajo pohištva, je po ocenah finančne straže iz Vidma v šestih letih utajilo približno 50 milijonov evrov prihodkov. Podjetnik je dober del svojih dobičkov prenašal na švicarsko podjetje s sedežem v kantonu, ki slovi po posebno nizkem davčnem pritisku.

Finančni stražniki so proti podjetniku vložili kazensko ovadbo, saj je celotna dejavnost švicarske družbe potekala v Italiji, osebje pa je bilo v videmski pokrajini, kjer so se tudi sprejemale poslovne odločitve.

Z glavo v asfalt

PORDENON - Mlad izletnik se je včeraj dopoldne hudo poškodoval v gorski nesreči v kraju Campone di Tramonti do sotto. 21-letni romunski državljan Stefan Mihai, ki ima stalno bivališče v kraju San Polo di Piave pri Trevisu, se je po podatkih karabinjerjev iz Meduna ponesrečil okrog 10. ure. Z rojakom je hodil po strmini nad cesto, ko je izgubil ravnotežje in padel z višine sedmih metrov naravnost na cesto. Z glavo je močno udaril v asfalt. Reševalci službe 118 so prispevali s helikopterjem, ki je poškodovanega prepeljal v Videm. Prognoza je bila včeraj pridržana. Med vzroki nesreče sta nepoznavanje krajev in vlažna zemlja.

VIDEM - Videmski občinski svetnik Severne lige Luca Dordolo je z izredno žaljivim in sovražnim pisanjem na Facebooku šokiral furlansko in širšo javnost. Novico, da je Indijec v Piacenzi zadavil svojo nosečo ženo in jo vrgel v reku Pad, je ligaški občinski svetnik na spletu komentiral tako: »Prekleti, tako onesnažuješ našo sveto reko ... Kaj bi rekli, če bi mi s.i v reku Ganges in v njej klali krave ter prašiče? Pa saj to že delajo ...«

Dordola torej ne moti humor, temveč dejstvo, da je morilec »onesnažil« Pad. Dordolo pa na Facebooku poziva tudi h »klanju muslimanov s kuhalnicu po gobcu«. Komentar o umorjeni Indiji je bil štirim osebam všeč, nabralo pa se je več kot sto negativnih odzivov. Eni so pozvali Dordola, naj se sramuje, drugi so spraševali, ali ima tudi on albansko univerzitetno diplomo (kakor njegov somišljenik Renzo Bossi).

Občinski svetnik Severne lige pa je marsikomu gosposko odgovoril: »Obesite se!«

leta 2015 za 30 let, je pristopila brez obveznosti financiranja projekta, zato bo tako kot ostale občine novoprstropnice plačevala pet odstotkov višjo ceno za odlaganje odpadkov. Trenutno cena odlaganja smeti v Ljubljani znaša čez 130 evrov na tono, v prihodnosti pa naj bi se gibala med 95 in 115 evri na tono odpadkov.

Do leta 2015 bodo v Kopru, kar se odvoza odpadkov tice, po Popovičevih besedah iskali najugodnejšo rešitev, pri čemer ni izključeno, da bi, če bo možno, odpadke v RCERO Ljubljana odvajali že prej.

Projekt RCERO Ljubljana je vreden 144 milijonov evrov, poleg ureditve odlagalnega polja pa vključuje še gradnjo objektov za predelavo odpadkov in čistilne naprave za čiščenje izcednih voda. Projekt po Jankovičevih pojasnilih sicer dobro napreduje, odprtje je načrtovano za leto 2015, v prostorskem planu pa imajo že tudi predvideno lokacijo za toplotno predelavo odpadkov. Projekt z vidika predelave in odlaganja odpadkov ponuja rešitev za 550.000 prebivalcev Slovenije, in sicer za 20 do 40 let, je še dejal Jankovič.

BERN - Na pobudo slovenske amabasade Odprli fotografsko razstavo Alp Matevža Lenarčiča

BERN - V kulturnem in umeščinem centru Paul Klee v Bernu, kjer je zbran večji del opusa tega svetovno znanega berškega slikarja, so včeraj slovesno odprli fotografsko razstavo Alpe, kot jih vidijo ptice ekstremnega pilota in fotografa Matevža Lenarčiča. Razstava obsega več kot 100 spektakularnih posnetkov z napisi v nemščini in angleščini.

Razstava je na pobudo slovenskega veleposlanstva v Bernu nastala v sodelovanju med veleposlanstvom, mestom Bern in Centrom Paul Klee. Tokrat je zunaj Slovenije prvič predstavljena v prestolnici ene od ostalih alpskih držav.

Slovenski veleposlanik v Bernu Bojan Grobovšek je ob odprtju med drugim poudaril, da je razstava Lenarčičevih izjemnih fotografij, posnetih iz ultralahkega letala slovenske zasnove in izdelave Pipistrel, tudi prispevek Slovenije k obeležitvi 20-letnice priznanja Slovenije s strani Švice in navezave diplomatskih odnosov med državama, ki ju

MATEVŽ LENARČIČ

zdržuje tudi pripadnost alpskemu prostoru. Župan švicarske prestolnice Alexander Tschäppät pa je v svojem negotovu med drugim poudaril prijateljske vezi med Bernom in Ljubljano, ki so po njegovih besedah pripomogle k razstavi, so sporočili z veleposlanstva.

Razstava na prostem, katere naravna kulisa so Bernske Alpe vključno z Jungfrau in Eigerjem, bo na ogled do konca avgusta. Poleg veleposlanstva je del sredstev zanj prispevalo tudi slovensko zunanje ministrstvo. (STA)

RIM - V senatni komisiji za ustavna vprašanja

Sen. Blažinova bo vložila amandma za Primorski dnevnik

Vladni podtajnik Paolo Peluffo pokazal pripravljenost, da se najde ustreznih rešitev

RIM - Komisija senata za ustavna vprašanja je imela ta teden na dnevnem redu tudi vladni zakonski odlok, ki urejuje podeljevanje javnih prispevkov za časopise po zakonu o založniških dejavnostih. Kot je znano, gre za zakon, po katerem prejema velik del sredstev tudi Primorski dnevnik, novi vladni dekret pa urejuje financiranje za leti 2012 in 2013. Za naslednja leta pa vlada pripravlja pooblaščeni zakonski osnutek, za katerega je že sprejela okvirne smernice.

V razpravo o navedenem vladnem odloku za leti 2012 in 2013 je na zasedanju komisije za ustavna vprašanja, poslega tudi senatorka Tamara Blažina, ki je posebej opozorila na težave manjšinskega tiska. Naglasila je ključni pomen, ki ga imajo manjšinski mediji za promocijo jezika in kulture, zlasti pa je podarila težave, v katerih se zaradi stalnega krčenja sredstev nahaja Primorski dnevnik. Napovedala je predstavitev popravka, po katerem bi se v dekretu, kar zadeva gornjo mejo financiranja, manjšinskim časopisom zagotovil enak položaj kot krajevnim. Na tak način bi se položaj dnevnika izboljšal.

Oba poročevalca, senatorka Marilena Adamo (Demokratska stranka) in Lucio Malan (Ijudstvo svobode) sta z zanimanjem sledila izvajanjem senatorke Blažinove in pokazala pripravljenost, da se predlagani amandma sprejme. Vsi morebitni popravki k odloku morajo biti predstavljeni do 11. junija.

Na seji senatne komisije je bil v imenu Montijeve vlade prisoten predstojni podtajnik Paolo Peluffo, ki je v pogovoru s senatorko izrazil pripravljenost da financiranje Primorskoga dnevnika najde primerno mesto v vladnem dekretu. Obenem je predlagal sočanje v zvezi z napovedanim zakonskim

LEVO SENATORKA
TAMARA BLAŽINA,
DESNO SENAT MED
ZASEDANJEM

osnutkom, s katerim bo dolgoročno določeno financiranje založniških dejavnosti. V tem okviru bo treba zagotoviti ustrezeno rešitev za manjšinske časopise.

POLITIKA - Odločitev strankinega vodstva

Isabella Sartogo in Igor Kocijančič deželna glasnika Zvezne levice

VIDEM - Deželna koordinacija Zvezne levice (ZL) je izhajajoč iz analize trenutnega političnega stanja ugotovila, da je tudi na deželnini ravnini potrebna širša razčlenitev vsedržavne kampanje »za opozicijo proti neoliberalni in protiljudski politiki Montijeve vlade in za zaščito delavskega statuta«. Na srečanju so razpravljali tudi o izidih nedavnih upravnih volitev. V okviru neke splošne slike, ki kaže popolne in korenite spremembe glede na prejšnje volilne izide, in ne da bi prikrivali težav ZL, velja podariti, da so liste ZL dosegle nekaj dobrih rezultatov, piše v tiskovnem sporočilu. To velja za koalicijo - kot v de-

vinsko-nabrežinski občini, v Zagradu in Gorici, kjer je izvolila občinskega svetnika - kakor tudi za samostojno nastopanje, kot je bil to primer v Škocjanu in

Červinjanu. Med drugim je koordinacija izrazila zadovoljstvo ob potrditvi župana Luciana Patata v Krminu.

V okviru deželne koordinacije je bila izražena potreba po soočenju in dialogu z različnimi političnimi silami, sindikati in gibanji, ki tudi v Furlaniji-Julijski krajini soglašajo s tezo, da si je treba prizadavati za levicarski izhod iz krize in delovati za združitev levice tudi na deželnini ravnini. Zato bo ZL pred koncem poletja predlagala javno skupščino, na katero že zdaj vabi vse, ki soglašajo s tako usmeritvijo. Na zasedanju so tudi izvolili glasnika Zvezne levice za FJK, ki sta Isabella Sartogo in Igor Kocijančič.

V PONEDELJEK
**Minister
Turk v
Čedadu tudi
z manjšino**

Minister Žiga Turk

LJUBLJANA - Slovenski minister za izobraževanje, znanost, kulturo in šport Žiga Turk se bo v ponedeljek na povabilo župana mesta Čedad Stefana Ballocha udeležil odkritja spominske plošče ob vpisu Langobardskega templja na seznam kulturne dediščine Unesca. Ob tej priložnosti se bo minister Turk tudi srečal z italijanskim ministrom za kulturno dediščino Lorenzom Ornaghijem. Ministra bosta na spoznavnem srečanju pregledala seznam vprašanj, ki jih bodo poglobili na bližnjem srečanju vlad Italije in Slovenije.

Pred uradno slovesnostjo v Čedadu bo minister Turk obiskal dvojezično šolo v Špetru, kjer se bo pogovoril z vodstvom šole, nato pa se bo v Čedadu na sedežu Kulturnega društva Ivan Trinko sestal s predstavniki slovenske manjšine v videjski pokrajini.

DANES ODPRTO

Do 6. junija 2012

POUDRAVLA VELJA ZA ARTIKLE, ODDAČE IN PRODADNI MESTI

**PONUDBE PO
NABAVNI
CENI**

poisci PRVAKE v PRIHRANKU

Svinjske
bržole
varčno
pakiranje,
cena za kg

• 4,69

Ekstra deviško
oljčno olje
Gusto
MONIGA DEL GARDA
steklenica, 1 l

• 2,79

Barvni TV
19"LCD
Nordmende

- Hd ready
- hdmi
- slot common interface
- usb - pc vhod
- vhod za slušalke
- avdio stereo digital plus
- timer - funkcija hotel
- teletekst 1000 strani
- vgrajen digitalni prizemni sprejemnik
- Mpeg4

• 99,90

www.famila.it

JUTRI ODPRTO

• MILJE (TS)

Ulica Farnei 40/b
Rabojez
neprekinitno
od 09.00 do 19.30

Pivo DREHER
steklenica, 66 cl
(1,14 €/liter)

• 0,75

famila
Pri nas si v družinskem krogu.

- GORICA (GO) - Ulica Terza Armata - od 9.00 do 13.00 ter od 15.00 do 19.30
- MANZAN (UD) - Ulica San Giovanni 80 - neprekinitno od 8.30 do 19.30
- MILJE (TS) - Ulica Farnei 40/b - Rabojez - neprekinitno od 9.00 do 19.30
- TRST (TS) - Ulica Valmaura 4 - od 9.00 do 13.00 ter od 15.00 do 19.30

TRST - Včeraj redna skupščina krajevnega združenja industrijev

Trst potrebuje industrijo, nižje davke in cene ter manj birokracije

Predsednik Razeto svari pred možno selitvijo proizvodnje v Avstrijo in Slovenijo

TRST - Na Tržaškem je treba okrepliti prisotnost industrije, ob pozitivnih premikih, kot so odobritev državnih prispevkov za logistično ploščad in dogovor o sanciji onesnaženih območij, pa ostaja nekatera nerešena vprašanja, kot so usoda škedenjske železarne, načrtovana gradnja uplinjevalnika in nejasnosti okoli razvoja pristanišča ter neobstoječe prometne povezave, medtem ko je treba absolutno znižati cene energetike in davčni pritisk ter posenostaviti birokratske postopke. To izhaja iz poročila, ki ga je predsednik Sergio Razeto podal na včerajšnji redni skupščini tržaških industrijev.

Ob uvodnih ugotovitvah o splošnih gospodarskih rasti na globalni ravni in šibkosti evroobmočja ter Italije, kjer se nadaljuje nižanje stopnje industrijske proizvodnje, čeprav se izvoz razmeroma še dobro drži, je beseda tekla seveda predvsem o stanju tržaškega gospodarstva. Brez krepitev industrije tu ne bo šlo, so prepričani pri tržaški Confindustrii, kjer opozarjajo na potrebo po tem, da postane Trst s tega vidika vabiljevši, saj je že zdaj po Razetovih ugotovitvah kakih pet odstotkov krajevnih podjetnikov razmišljalo o selitvi proizvodnje v Slovenijo ali na avstrijsko Koroško oz. so proizvodnjo že presečili, predvsem zaradi manjše stopnje birokracije, ugodnejših davkov in nižjih proizvodnih stroškov, zlasti na področju energetike. Delati bo treba torej na zmanjšanju davčnega pritiska, posenostaviti birokratski postopki in znižanju stroškov za energetiko vsaj v višini tridesetih odstotkov, meni Razeto.

V zadnjem obdobju smo bili na gospodarskem področju priče nekaterim pozitivnim novostim: gre predvsem za sprostitev državnih sredstev za uresničitev t.i. logistične ploščadi in železniške povezave s pristaniščem ter za dogovor za sancijo onesnaženih območij, kjer Razeto pripisuje velike zasluge predvsem italijanskemu ministru za okolje Corradu Cliniju ter sodelovanju med krajevnimi institucijami in upravami.

Kljub temu je treba še veliko narediti: tako mora postati operativno delovno omizje za škedenjsko železarno na podlagi dogovora med Deželo, krajevnimi upravami in socialnimi partnerji, prav tako se industrijski zavzemajo za izgradnjo uplinjevalnika, ki je po Razetovem mnenju strateška priložnost. Velika priložnost je seveda pristanišče in to predvsem novo pristanišče, kjer je treba zaključiti postopek sprejetja novega prostorskoga načrta, okrepliti povezave in nadaljevati s projektom za izgradnjo novega terminala za ladje tipa ro-

ro na območju bivše naftne čistilnice Aquila. Prav tako je treba rešiti vprašanje neobstoječih železniških povezav s Trstom in okrepliti turistično ponudbo.

Eden od dejavnikov šibkosti tržaškega gospodarstva je majhnost velike večine tukajšnjih podjetij, od katerih jih kar dobrih 82 odstotkov šteje manj kot devet zaposlenih. Zato je treba delati na tem, da se podjetja razvijajo in postajajo večja, da se lahko soočijo z izzivi trga. Mala podjetja imajo tudi velike težave pri pridobivanju bančnih posojil, medtem ko je potrebno tudi oblikovati učinkovito sodelovanje med podjetji in raziskovalnimi središči, ki so preveč razpršena, pa tudi nekoliko sama sebi namen.

Vse te cilje bi laže dosegli, če bi krajevni podjetniki predstavljali večjo kritično maso: prav zato se dela na tem, da postopoma pride do integracije med tržaškimi in goriškimi industrijskimi, kar bi omogočilo tudi nudjenje večjega števila storitev. Pri tržaški Confindustrii razmišljajo o tem in preverjajo možnosti, pri tem pa imajo podporo vsedržavne zveze industrijev. (iz)

Sergio Razeto:
Klub nekaterim
pozitivnim
novostim je treba
še veliko postoriti

KROMA

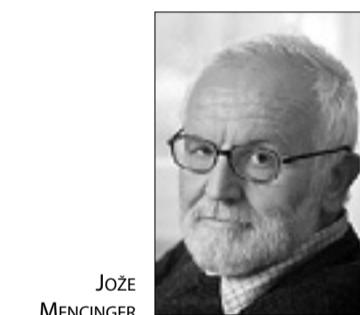

SLOVENIJA - V publikaciji inštituta EIPF Gospodarska gibanja Jože Mencinger: Razprodaja premoženja malone neizogibna

LJUBLJANA - Razprodaja premoženja, kar je po besedah ekonoma Jožeta Mencingera najbolj pravo ime za tuje neposredne naložbe, je malone neizogibna. Da bi se vrnili v leto 2005, ko se je končala "zgodba o uspešnosti", bi morali prodati za približno 10 milijard evrov premoženja, je Mencinger zapisal v publikaciji inštituta EIPF Gospodarska gibanja.

Tolikšen znesek smo namreč med letoma 2005 in 2008 "vrgli v smeti" s tajkunskimi in nepremičinskimi posli, širjenjem na Balkan, vse večjo kreditno zavojenostjo podjetij za širjenje proizvodnje in s kupovanjem vrednostnih papirjev doma in po svetu, je izračunal Mencinger. Zdaj so kupnine nizke, takšni naj bi bili tudi pričakovani dobički v naslednjih letih. Za 10 milijard evrov "v smeti vrženih" evrov bi bilo treba prodati kar nekaj podjetij; NLB in Mercator ne bosta zadostovala.

Mencinger sicer meni, da bo zdaj težko prodati ali celo razprodada

ti, kar še imamo, ter da celo nedvomni uspeh vlade pri uvedbi varčevanja ne bo dosti pomagal.

Drži tudi, da bi vse, kar bomo zdaj "moralni" prodati, lahko leta 2007 prodali nekajkrat dražje. A kam bi takrat dali kupnino, se sprašuje avtor prispevka v Gospodarskih gibanjih. In si takoj odgovori: Zelo verjetno bi jo porabili za nakup vrednostnih papirjev po svetu in igranje "monopolja" na ljubljanskih in drugih svetovnih borzah in jo tam tudi zapravili. Prav veliko od kupnine ne

bi ostalo, je prepričan.

V analizi trenutnega gospodarskega položaja pa Gospodarska gibanja ugotavljajo, da je bilo februarsko krčenje domačega trošenja večje od sezonskega. Zmanjšaj se je tudi obseg industrijske proizvodnje. Registrirana brezposelnost se hitro zmanjšuje, a žal ne le zaradi povečanega zaposlovanja brezposelnih, temveč zaradi odhoda med neaktivno prebivalstvo.

Aprila so se živiljenjski stroški povčali, predvsem zaradi sezonske podražitve novih kolekcij ter naftnih derivatov. Vziale so se tudi cene pri proizvajalcih, medtem ko cene surovin stagnirajo oz. so se v letu dni znižale.

Javnofinančni prihodki so opazno porasli, k čemur so levji delež prispevali domači davki na blago in storitve. A vzrok za to je morda le v časovnici vplačil, saj davek na dodano vrednost od uvoženega blaga in storitev, ki se giblje najbolj enakomerno, ne kaže večjih premikov, ugotavlja Gospodarska gibanja.

HRVAŠKA - Od včeraj višje cene

Trajektni prevoz na hrvaške otroke za petino dražji

ZAGREB - Hrvaški ladijski prevoznik Jadrolinija je z včerajšnjim dnem sezonsko zvišal cene za prevoze s trajekti za 20 odstotkov, kar pomeni, da bodo štiričlanske družine za potovanje do oddaljenih dalmatinskih otokov plačale tudi več kot 200 evrov. Prebivalci hrvaških otokov, ki se ukvarjajo s turizmom, opozarjajo, da bo prevoz dražji kot sama namestitev na otokih.

Jadrolinija, ki ponuja storitve na večini hrvaških ladijskih linij, je na svoji spletni strani objavila nove sezonske cene prevozov, ki bodo veljale med 1. junijem in 30. septembrom. Najdražje trajektni vozovnice so do nekaterih dalmatinskih otokov, kot sta Lastovo in Vis.

Za najmanjši avtomobil in eno osebo je v eni smeri do otoka Lastova treba plačati 598 kun ali 80 evrov (doslej 66,5 evra), za vsako naslednjo osebo pa je treba plačati dodatnih 68 kun ali devet evrov (doslej 7,60 evra). To pomeni, da bi štiričlanske družine v naslednjih štirih mesecih le za trajekt iz Splita do Lastova in nazaj plačala 210 evrov. Trajektna vo-

zovnica za avtomobil in eno osebo iz Splita do Visa pa po novem stane 424 kun ali 56,5 evra (doslej 47 evrov). Za vsako naslednjo osebo je treba plačati dodatnih 54 kun ali 7,20 evra (doslej 6,50 evra). Nekoliko bolj poceni je trajektno potovanje do otoka Hvar. Cena trajektnega prevoza med otokoma Krk in Cres oziroma med pristaniščema Valbiska in Merag bo za avtomobil in eno osebo od junija 133 kun ali 17,8 evra. Od Zadra do Prekega na otoku Ugljan pa bo denimo treba odsteti 121 kun ali 16 evrov.

Ceprav za prebivalce hrvaških otokov Jadrolinija ni uvedla sezonskih cen, je predsednik združenja za razvoj hrvaških otokov Denis Barić na četrtkovi novinarski konferenci v Zadru opozoril, da bo sezonska podražitev slabo vplivala na turizem na otokih, ker bo prevoz pogosto dražji kot namestitev. Predlagal je, da bi Hrvaška turistična skupnost subvencirala poletni ladijski prevoz, kot je to storila, ko gre za nizkocenovne letalske družbe, ki med poletno sezono hrvaško obalo povezujejo s številnimi mestami v Evropi.

Debora Serracchiani: Italija se mora odločiti, če se njene prioritete skladajo z evropskimi

TRŽIČ - Italijanska evropska poslanka Debora Serracchiani je na mednarodnem posvetu o evropskih transportnih koridorjih v Tržiču z naslovom Jadransko morje, Donava, Črno morje: nove dimenzijske srednjeevropskega intermodalnega prometa poudarila, da se mora Italija končno odločiti, če se njene prioritete na tem področju skladajo z evropskimi. Posvet so organizirali v okviru projekta South East Europe, katerega nosilna dežela je Gradiščanska v Avstriji, cilj pa je izboljšanje dostopnosti in harmonizacija železniškega sistema od Severnega Jadrana do Srednje Evrope.

Trenutno je ta koridor, ceprav predstavlja najbolj naravno vez za tovore, ki prihajajo iz Mediterana in skozi Sueški kanal, manj uporabljan kot tisti, ki je povezan s severnoevropskimi pristanišči. S tem v zvezi je Serracchianijeva spomnila, da je Evropski parlament pred dnevi odobril reformo zakonodaje, ki zadeva železniške prevoze. »To pa so tudi odločilni meseci, ko se Evropa odloča pri prioritete pri gradnji evropskih koridorjev. Za izbranih 10 je bilo že odobrenih 30 milijard evrov, zdaj pa jih bo iz strukturnih skladov dodanih še 20. Skozi Italijo potekajo 4 koridorji, od tega 2 skozi Furlanijo-Julijsko krajino. Pri tem pa je problem v tem, da Italija slabno koristi odobrena sredstva. V evropsko blagajno sicer prispeva več kot dobi, toda tudi od tistega, kar je dobila leta 2010, je porabilo samo 9 odstotkov, je še poudarila Serracchianija.«

Giuseppe Bonacina novi direktor železarne v Škednju

TRST - Vodstvo družbe Lucchini je sporočilo, da je s 1. junijem za novega direktorja škedenjske železarne imenovala Giuseppeja Bonacino. Gre za menedžerja, ki si je v okviru družbe Lucchini nabral že veliko izkušenj, so sporočili iz Lucchinija. Pri delu mu bo na tehničnem področju pomagal Marco Bianchi, ki je zadolžen za izvajanje proizvodnih programov železarne in spoštovanje predpisov na okoljskem področju.

EVRO

1.2322 \$

-0,70

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

1. junija 2012

evro (povprečni tečaj)

valute	1.6.	31.5.
ameriški dolar	1,2322	1,2403
japonski jen	96,25	97,66
kitaški juan	7,8486	7,8989
ruski rubel	41,7546	41,2975
indijska rupija	68,5150	69,5930
danska krona	7,4307	7,4319
britanski funt	0,80500	0,79990
švedska krona	8,9947	8,9752
norveška krona	7,5745	7,5235
češka korona	25,787	25,693
švicarski frank	1,2008	1,2010
madžarski forint	306,00	301,65
poljski zlot	4,4125	4,3915
kanadski dolar	1,2794	1,2761
avstralski dolar	1,2772	1,2736
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,4722	4,4729
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,6980	0,6977
brazilski real	2,5021	2,4935
islandska krona	290,00	290,00
turška lira	2,3048	2,2960
hrvaška kuna	7,5548	7,5675

EVROTŽNE OBRESTNE MERE

1. junija 2012

evro (povprečni tečaj)

	1 meseč.	3 meseč.	6 mesečev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,23875	0,46685	0,73640	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,04583	0,10083	0,18000	-
EURIBOR (EUR)	0,387	0,671	0,949	-

ZLATO

(99,99 %) za kg

41.984,46 € +1638,48

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

1. junija 2012

vrednostni papir zaključni tečaj spr. v %

BORZNA KOTACIJA - PR

CERKEV - Sinoči je doživel topel sprejem množice in se udeležil koncerta v Scali

Papež Benedikt XVI. v Milanu na svetovnem srečanju družin

Danes srečanje z družinami, birmanci in politiki, jutri vrhunec z mašo v Bressu

MILAN - Papež Benedikt XVI. je včeraj popoldne prispel na trdnevni obisk v Milan, kjer se bo udeležil svetovnega srečanja družin. Pred znamenito milansko katedralo, kjer je papež s srečanjem z verniki sinoči začel obisk, je Benedikta XVI. pričakalo več deset tisoč ljudi, med njimi številni z zastavami in transparenti.

Ob prihodu na milansko letališče je papež spomnil na žrtve nedavnih potresov v deželi Emilia Romagna. »Ljudje, ki jih je prizadel potres, so v naših sрcih in naših molitvah,« je poudaril ter pozval ljudi k solidarnosti z žrtvami potresov 20. in 29. maja.

Papež v Milan prvič ni prispel v spremstvu svojega osebnega strežnika Paola Gabrieleja, ki so ga nedavno aretirali zaradi sume izdajanja zaupnih dokumentov Vatikana italijanskim medijem. Benedikta XVI., ki ga je afra močno prizadela, namesto 46-letnika spremila Sandro Mariotti. Sicer pa je iz Vatikana v Milan z njim prišel tudi državni tajnik kardinal Tarcisio Bertone.

Množica v Milanu je na poziv milanskega nadškofa Ettoreja Scola papeža sprejela s posebno topilom ploskanjem, da bi poudarila, kako »papež v sedanjih težkih trenutkih ni sam«. Svetega očeta je ob prihodu pozdravil še milanski župan Giuliano Pisapia, in to tudi v imenu pripadnikov drugih verstev ter nevernih, kot je dejal. Po srečanju z verniki je 85-letni sveti oče sinoči imel na programu udeležbo na koncertu v milanski Scali, kjer so mu zaigrali Beethovenovo deveto simfonijo pod vodstvom Daniela Barenboima.

Papež naj bi v Milanu poudaril pomnen tradicionalne družine, vlade pa naj bi pozval, naj jo postavijo na prvo mesto. Benedikt XVI. je že v preteklosti večkrat opozoril, da tradicionalna družina ob vse pogostejših ločitvah, splavilih, nezvestobi in homoseksualnosti razpravljajo.

da. Poglavar Cerkve naj bi starše opozoril tudi na nujnost boljšega usklajevanja dela in družinskega življenja ter poudaril, da mora nedelja ostati dan počinka.

Danes bo Benedikt XVI. v katedrali molil duhovniki in redovniki, kasneje pa se bo na nogometnem stadionu San Siro srečal z okoli 80.000 birmanci in zatem odgovarjal na vprašanja, ki so jih pripravile družine. Danes popoldne pa bo imel v škofovski palači na programu srečanje s politiki.

Vrhunec papeževega obiska v italijanski gospodarski prestolnici bo nedeljska maša na letališču Bresso blizu Milana, na kateri pričakujejo milijon ljudi. Z mašo bo papež zaključil letošnje svetovno srečanje družin, ki od srednje poteka pod geslom Družina: delo in praznovanje. Po maši bo Benedikt XVI. kosil s kardinali, škofi in šestimi izbranimi družinami.

Milanski župan Giuliano Pisapia je priskočil papežu na pomoč ob sunku vetra

ANSA

RIM - Bojkot Italije vrednot in Severne lige

Parada bo

Napolitano poziva k solidarnosti in nacionalni enotnosti

RIM - Predsednik republike Giorgio Napolitano je v svojem govoru pred današnjim praznikom republike poudaril potrebo po solidarnosti in nacionalni enotnosti. »To predstavlja naše vodilo in najboljše jamstvo v tako težkih in tudi boljih trenutkih,« je dejal predsednik in izrazil svoje globoko sočutje z žrtvami potresa v severni Italiji. Pristavlje, da bo danes med drugim slovensko počastil vojaške in policijske sile ter civilno zaščito in obenem spomnil, da so italijanski vojaki v sklopu odporniškega gibanja pred 66 leti spod-

budili in omogočili nastanek republike. Parlamentarni opozicijski stranki Italija vrednot in Severna liga bosta slovesnost bojkotirali. Vodja IDV Antonio Di Pietro je izjavil, da so v stranki vznešeni zaradi pomanjkanja občutljivosti v državnem vrhu. »Jutri (danes, op. nov.) bomo na območju potresa, kjer bomo skušali pomagati potrebnim. Parade in kvirinalne zakuske nas ne zanimajo,« je dejal. Podobne razlage navaja tudi Severna liga, medtem pa se je zemlja v Emiliji tudi včeraj stresla.

BERLUSCONI - Kritika Montijeve vlade

»Izstop Italije iz evra ne bi bil konec sveta«

RIM - Nekdanji premier Silvio Berlusconi ne izključuje izstopa Italije iz evro območja. Kot primer je navedel Veliko Britanijo, ki jo je označil za trdno državo, ki ni nikoli vstopila v evro območje. Izstop Italije iz območja evra tako »ne bi bil konec sveta«, je v pogovoru z novinarji dejal Berlusconi.

Berlusconi je svojega naslednika Maria Montija pozval, naj na Evropsko unijo začne izvajati pritisk. Naj se spremeni politika Evropske centralne banke ali pa bo Italija rekla »Ciao evro«, je komentiral Berlusconi. Po njegovem

Stopnja brezposelnosti nad desetimi odstotki

RIM - Stopnja brezposelnosti se je aprila v Italiji povzpela na 10,2%, kar je za 0,1% več kot v marcu in za 2,2% več kot lani v tem času. To je obenem najvišja stopnja brezposelnosti v zadnjih osmih letih, odkar je zavod Istat začel sistematično zbirati mesečne podatke. Povprečje za prve tri mesece v letu 2012 pa je še slabše, saj znaša 10,9%. Po včerajšnjih novih podatkih Eurostata je brezposelnost v Evropski uniji sicer 10,3-odstotna, v območju evra pa 11-odstotna. Zadnja na levestici je Španija s 24,3%, predzadnja pa Grčija z 21,7%.

Michael Mann predsednik žirije beneškega festivala

BENETKE - Ameriški režiser, producent in scenarist Michael Mann bo predsedoval žiriji 69. beneškega filmskega festivala. Beneški filmski festival, ki velja za najstarejšega na svetu, bo letos potekal med 29. avgustom in 8. septembrom. Organizatorji Mostre so 69-letnega Manena opisali kot »vsestranskega filmskega ustvarjalca in enega najvplivnejših in najbolj reprezentativnih oseb sodobnega ameriškega filma«. Mann je znani kot režiser pustolovskih, akcijskih in kriminalnih filmov, kot so Poslednji Mohikanec (1992), Vročina (1995), Miami Vice (2006) in Državni sovražniki (2009).

POGOVOR - Tržaški seizmolog ne verjame, da bo mogoče potrese napovedovati v kratkem z zanesljivostjo

Prof. Peter Suhadolc: Potres v Emiliji Romagni je posledica pomikanja Afriške plošče proti Evrazijski

Potres na severovzhodu Italije je v zadnjih dneh porušil več stavb, ki so bile prizadete že v potresu 20. maja, umrlo je veliko ljudi, več je bilo ranjenih, gospodarska škoda je ogromna. O tem, kje je vzrok za tako burno dogajanje na tem območju, smo se pogovarjali z univerzitetnim profesorjem zemeljske fizike in generalnim sekretarjem Mednarodnega združenja za seismologijo in fiziko notranjosti Zemlje (IASPE) Petrom Suhadolcem.

Tržaški zavod OGS je pred časom napovedal, da se na območju Italije v bližnji prihodnosti lahko zgodi potres. Kaj porečete na to? Ali potreže sploh lahko napovedujemo?

Mislim, da ne gre za OGS, ampak za kolega s tržaške univerze. Vsekakor ne smemo stvari poenostavljati. Da se na območju Italije v bližnji prihodnosti lahko zgodi potres, ni nikakršna napoved, saj ta stavek označuje le teritorij (Italijo), je časovno precej neopredeljen, saj bližnja prihodnost ni definirana, ne govori o jakosti potresa in niti o verjetnosti, da se bi zgodil. Tö ni napoved. Kollega je seveda dal boljšo omenko, saj je teritorij vsaj nekoliko omejil, in povedal, naj bi potres presegal magnitudo 5,5. Tudi to še ni prava napoved, pa tudi o verjetnosti zadevnih algoritem, na podlagi katerega je bila »napoved« objavljena v strokovnih krogih, ne pove veliko, saj govori le o povečani verjetnosti, da do potresa pride. Pod alarmom je bilo široko območje, potres pa bi se bil lahko zgodil kjer koli. Metoda je še zelo negotova, saj se uporabnost algoritma še raziskuje. V preteklosti algoritmu recimo ni pravilno napovedal dveh potresov, med ka-

Prof. Peter Suhadolc ARHIV PD

terima je bil potres v L'Aquila, in v času treh alarmov se ni zgodil noben potres. Daleč smo torej od tega, da bi lahko govorili, da je potres mogoče napovedati, da danes ni mogoče, le tu pa tam se posreči.

To pomeni, da potres udari ne-nadoma in nepredvidljivo? Bo nekoč napovedovanje potresov mogoče?

Nisem optimist, da bo mogoče potrese napovedovati v kratkem času z do-kajšnjo mero zanesljivosti. Za napovedovanje potresov bi potrebovali kopico natančnih vhodnih podatkov, ki pa jih žal v globinah pod površino ne moremo meriti, ker je to področje nedosegljivo. V primeru zadnjih potresnih sunkov v Emiliji Romagni, ki so se zgodili 29. maja, je bilo žarišče vsakič pod zemeljskim površjem v bližini kraja San Possidonio, nekoliko severneje ali zahodneje od tega kraja. Ali to pomeni, da je na tem območju trenutno nakopičenih veliko elasti-

čnih napetosti? Seveda, napetosti so se kopičile dolga stoletja, saj je bil na tem predelu zadnji večji potres leta 1570. Nastanek močnega potresa destabilizira sistem bližnjih prelomov in se lahko napetosti zgostijo na drugem prelomu ter tako nastane nov potres. Prej ali slej se bo vse skupaj umirilo, vendar moramo biti še naprej pozorni na možnost več-jega potresnega sunka.

Potresi v zadnjih dneh so nastali do približno 10 kilometrov pod zemljo. Kako globina potresnih žarišč vpliva na moč potresov?

Globlji je potres, manjši so pospeški na zemeljski površini, so pa zato globlji potresi občuteni dlje naokoli. Seveda da ob isti jakosti potresa.

Ozemlje Italije spada po številu in moči potresov med dejavnejša območja. Smo v Trstu ogroženi, oziroma ali naša pokrajina spada med potresno bolj nevarna območja v Italiji.

Potresna nevarnost za tržaško območje je bila pred leti povečana od 4. na 3. stopnjo. To pa zato, ker so spoznali, da je Trst v bližini serije prelomov, ki potekajo od severozahoda, proti jugovzhodu in so povezani z dinarskimi narivi, ki so pred milijoni leti povzročili, recimo, da se je Kras dvignil na morje. Prelomi v glavnem niso aktivni, se pravi, da na njih ne lociramo potresov. Tak je tudi tržaški prelom, ki poteka nekje vzdolž tržaške obale. So pa aktivni deli prelomov, ki so malo dlje oddaljeni od mesta, recimo Snežniški prelom, prelom pri Pivki. Vendar potresi na teh prelomih niso presegli magnitudo 5,5 in torej niso povzročili v Trstu kake večje škode. Naj-

nevarnejši prelom, ki pa zadnja stoletja miruje, je Idrijski prelom, na katerem je prišlo do velikega potresa leta 1511, zato katerega se je v Trstu zrušil del mestnega obzidja.

Na Tržaškem imamo Kras in obalo. Kako lahko na posledice potresa vplivajo trdne in mehke kamnine? So mehki sedimenti kot podlaga za zgradbe ob potresih slabí? In če je tako, ali so gradbeniki to upoštevali?

Trdnost kamnin ima velik vpliv na amplitudo seizmičnih valov. V trdih kamninah, kot je apnenec na Krasu, je hitrost valov visoka in zato je pri enaki magnitudi potresa in oddaljenosti kraja od epicentra amplituda mala. V »mehkih« kamninah, kot so naplavine, prod in pešek, je hitrost seizmičnih valov zelo nizka in se zato energija valov, ki se vanje širi, pretvori v večjo amplitudo. Zato se na Krasu z apnenčastimi tlemi potresi manj čutijo, v mestnem središču, npr. v Terezijanski četrti, ki je zgrajena na viših solinah, pa so »kamenine« mehkejše in so navadno na takih tleh tudi poškodbe največje. Podobno je v Padskej nižini, zato take poškodbe.

Gradbeniki bi seveda morali to upoštevati in temu primerno zavarovati gradnje. Vse kaže na to, da pri večini novih industrijskih objektov tega niso dovolj upoštevali.

Govori se, da je v Padski nižini v zadnjem času prišlo do velikih tektonskih sprememb. Kako lahko to dogajanje pod zemeljskim površjem vpliva na naše kraje?

Potresi so posledica premikanja tektonskih plošč. Med Apenini, Alpami in Dinaridi je Jadranska mikroplošča, ki

je po mnenju nekaterih del Afriške plošče. Ker se Afriška plošča pomika proti Evrazijski in se istočasno Tirensko more širi, se Italija počasi vrti okoli točke, ki je nekje nad Genovo, v obratni smeri urinih kazalcev. Apenini tako drsijo nad Jadransko mikroploščo in to se dogaja tudi pod Padsko nižino, kjer so v globini večji narivi, ki imajo obliko lokva. Na takih narivih sta nastala oba potresa v Emiliji. Ker Jadranska plošča stalno drsi, se napetosti kopijočijo vzdolž celotnega roba. Ko na nekem mestu napetosti prekoračijo trdnost kamnin, pride do zdrsa obet delov plošč in torej do potresa. Tako je potres leta 1976 stresel Furlanijo, danes pa Emilijo. Gre vsekakor za isti proces, le da se napetosti sproščajo neenakomerno.

Bi nam znali povedati, kdaj se bo tresenje tal v severovzhodni Italiji umirilo? Lahko rečemo, da so prebivalci v prizadetih krajih najhujše že preživelji? Se bo to burno dogajanje pod zemljo začelo umirjati ali pa se lahko še stopnjuje?

Kdaj se bo tresenje umirilo, je težko napovedati. Obstajajo splošne zakonitosti, po katerih se zemlja toliko počasneje umirja, kolikor močnejši je potres. Za potres v Emiliji bo vse trajalo še več mesecov. Možnosti, da pride spet do močnejšega potresa, tudi ne moremo izključiti. V Furlaniji so se leta 1976 širi močni potresi pojavili sredi septembra, torej štiri meseca po glavnem potresnem sunku maja meseca. Po vsakem večjem potresnem sunku pa se potresi počasi umirjajo, vse manj jih je in vse šibkejši postajajo.

Sanelia Čoralic

PROJEKT EDUKA - Zasedanje partnerjev evropskega projekta

Ustvarjajo znanje in orodje za vzugajanje k različnosti

Pod vodstvom Slorija začrtali dejavnosti štirih delovnih skupin v š.l. 2012-2013

Partnerji čezmejnega italijansko-slovenskega vzgojnega projekta Eduka so se na drugem skupnem zasedanju v Trstu dogovorili za niz dejavnosti, ki jih bodo v okviru projektnega programa v naslednjem šolskem letu izvajali na šolah vseh stopenj in med univerzitetnimi študenti. Projekt Eduka - Vzgajati k različnosti je bil sofinanciran iz javne razpis za standardne projekte v okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013, iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj in nacionalnih sredstev obeh držav.

Projekt je namenjen promociji medkulturnih vrednot kot temeljev oblikovanja in razvijanja odnosov v večetnični in večjezikovni družbi. Med glavnimi cilji, ki so si jih zadali partnerji, so ustvarjanje znanja in primernega orodja za vzugajanje k različnosti in medkulturnosti v šolskem in univerzitetnem okolju ter posredovanje teh vsebin predvsem mladim in učnemu kadru na vseh stopnjah izobraževanja.

Na sestanku partnerjev, ki je po-

Z delovnega zasedanja projektnih partnerjev v dvorani dežele FJK

tekal v dvorani Tessitori Dežele FJK, so predstavili prve rezultate iz posameznih sklopov dejavnosti projekta. Začele so delovati štiri čezmejne delovne skupine, ki jih sestavljajo univerze in raziskovalne ustanove, šole raznih stopenj, javne uprave in manjšinske organizacije na ob-

mocju, ki se razteza od Ljubljane do Rovenne. Delovne skupine bodo s šolskim letom 2012-2013 začele izvajati vrsto raziskovalnih in promocijskih dejavnosti na temo medkulturne vzgoje, ki bodo namenjene vsem stopnjam šol in univerzam. Predvidene so raziskovalne de-

lavnice za dijake in študente, priprava učnega gradiva v okviru delavnic za učno osebje, informativne publikacije in predstavitve v razredu na temo zgodovinskih manjšin in migrantov. Izvajali bodo tudi raziskavo na temo medkulturne vzgoje, ki bo zajela za niže srednje šole v Italiji in višje razrede osnovnih šol v Sloveniji.

Na sestanku so predstavili logotip in celostno grafično podobo projekta.

Vodilni partner, ki načrtuje in uskljuje dejavnosti projekta, je Slovenski raziskovalni inštitut, partnerji pa so Pokrajina Ravenna, Univerza na Primorskem - Fakulteta za humanistične študije Koper, Univerza v Trstu - Oddelek za politične in družbene vede, Univerza v Vidmu - Oddelek za vede o človeku, Univerza Ca' Foscari in Benetkah, Mednarodni center za večjezičnost Univerze v Vidmu, Furlansko filološko društvo »Graziadio Isaia Ascoli«, Italijanska unija v Sloveniji ter Znanstveno raziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

SLIVNO - Vodeni izleti okoli Pejce v Lascu

Kraške rastline za kuharje in gurmane

V Slivnem so konec aprila odprli obiskovalcem jamo Pejca v Lascu, zdaj pa so turistično ponudbo razširili. V sodelovanju z zadrugo Curiosi di natura, ki upravlja zgorniški botanični vrt Carsiana, bodo celo poletje na sporednu vodenim izleti po okolici jame, kjer si bodo obiskovalci na odprttem ogledovali naravne zanimivosti. Pri turistični kmetiji Le Torri di Slivia bo zadruga ob koncih tedna prirejala spreponde, posvečene rastlinam, ki prav pridejo v kuhinji - tako pri nas kot v drugih deželah. V središču pozornosti bodo recimo bezeg (uporabljamo ga za marmelade in sirupe), rman (dobra začimb za hrano in vino), slez (**na sliki**) in topinambur ali laška repica. Na koncu vsakega ogleda bo tudi čas za pokušnjo. Izleti bodo na vrsti ob sobotah in nedeljah od 18.30 do 20. ure, in sicer danes, jutri, 16., 17. in 30. junija.

Rezervacije zbirajo na omenjeni kmetiji, informacije so na voljo na spletni strani www.curiosidinatura.it in na tel. št. 340-5569374. Jamo si je ob koncih mogoče ogledati ob 10.30, 14., 15.30 in 17. uri.

OBČINA TRST - Čiščenje Trga Hortis

Sponzorsko podjetje bo skrbelo za trg in park

Trg Hortis bo po novem bolj urejen in čist, zasluge za to pa bo no-silo tržaško podjetje Italsburghi Ecologia, ki je z Občino Trst sklenilo sporazum o sodelovanju. Več o novosti je na novinarski konferenci povedal občinski odbornik za javna dela Andrea Dapretto, ki je poudaril, da gre za pilotski projekt, v sklopu katerega bo tržaška Občina prihranila 14 tisoč evrov na leto.

Podjetje Italsburghi Ecologia bo od 1. julija letos do 30. junija prihodnje leto skrbelo za red in čistočo na Trgu Hortis, ki se nahaja v samem mestnem središču. Podjetje bo Trg Hortis trikrat na teden temeljito posvetilo in očistilo, vsak dan pa bodo pooblaščeni delavci izpraznili koše za

odpadke. Mestno hišo omenjeno čiščenje ne bo stalo nič, saj bo čistilno podjetje svojo dejavnost na Trgu Hortis opravljalo kot sponzor. Več o čistilni dejavnosti je povedal lastnik podjetja, ki ima svoj sedež v Dolini, Gianfranco Cergol, ki je dejal, da je počaščen ob dejstvu, da bo njegovo podjetje skrbelo za park, ki je lasti vseh občanov. Zaželel pa si je tudi, da bi se v prihodnje ta projekt razširil tudi na druge parke. Podobno željo je izrazil tudi odbornik Dapretto, ki je večkrat ponovil, da gre za pilotski projekt, ki bo Občini za nameček prinesel tudi prihranek. Ta projekt bi lahko postal vzor drugim projektom, ki želijo vlagati v mestna središča, smo še slišali na predstavitvi. (sc)

KRIŽ - Občina Trst zamudila priložnost za namestitev dvojezičnega smerokaza

Obalna cesta je še »strada costiera«

Mestna uprava ni upoštevala novega deželnega odloka o izvajaju vidne dvojezičnosti v kraških vaseh

Zaradi zidarskega odra na cerkvici Sv. Roka (obnova se še ni začela...) je Občina Trst odstranila dva enojezična smerokaza, namesto njiju pa je v bližini namestila oznako za obalno cesto le v italijsčini. To je grenko presenetilo domačine, ki so upravičeno pričakovali, da bo uprava vendarje poskrbela za dvojezičnost, kar se žal ni zgodilo. Nova tabla stoji ob stenčasu kulturnega društva Vesna in drugih krških organizacij. Na to je opozoril rajonski svetnik Zvezne levice Mitja Košuta, zato bo zahodnokraški rajonski svet zahteval od Cosolinijeve uprave pojasnilo.

Občina nima opravičila za postavitev enojezičnega smerokaza, saj je že v vijavi odlok predsednika Furlanije-Julijanske krajine, ki obvezuje mestno upravo k izvajjanju dvojezičnosti tudi znotraj kraških vasi. Predsednikov odlok, do katerega je prišlo na zahtevo paritetnega odbora za slovensko manjšino, je bil že objavljen v Uradnem listu FJK.

Odbor župana Roberta Dipiazze je kmalu po izvolitvi leta 2001 namestil v Kri-

Novi enojezični smerokaz pri cerkvici Sv. Roka v Križu

Izlet Primorskega dnevnika v Apulijo in Bazilikato

Izletnikom, ki se bodo od 4. do 10. junija udeležili izleta PD v Apulijo in Bazilikato, sporočamo urnike odhoda iz Trsta. V pondeljek, 4. junija, bodo udeleženci izleta vstopali na autobus Rižana kot sledi: ob 05.50 - postanek ul. Salata (pred vhodom v tunel); ob 06.00 - zbirno mesto in vstop na trgu Oberdan pred Deželo; ob 06.15 - odhod; ob 06.25 - postanek na Općinah (c. 202 nasproti bencinske črpalke Esso); ob 06.30 - postanek na Prosek (c. 202 - Center Lanza); ob 07.00 - postanek v Palmanovi, kjer vstopijo udeleženci iz Gorice. Iсти postanki so predvideni ob povratku.

Osumljenec ostaja v priporu

Indijski državljan, ki je osumljen, da je 17. maja v gozdu nad nabrežinsko obalo napadel in hudo ranil Avstrijko Sabine Pollanz, ostaja v priporu. Odločitev je včeraj sprejel tržaški sodnik za predhodne preiskave Guido Patriarchi, ki je očitno ocenil, da lahko 28-letni osumljenec pobegne, ali pa da lahko potvarja dokaze. Mladi delavec, ki je bil na nekajmesečnem delu v devinsko-nabrežinskih občinih (tam stanuje z nekaterimi rojaki), se je odločil, da na vprašanja ne bo odgovarjal. Nagib za zločin še ni jasen. Preiskovalci upoštevajo možnost, da je storilec hotel sploh zlorabitil žensko, ali pa jo je poskusil oropati.

Gledališka igra Tarče

Delo Tarče priljubljene mladinske dramatičarke Olge Paušič bo nočjo 20.30 zaživel na odru proseško-kontoveljskega Kulturnega doma. Skupina višješolskih dijakov se je spoprijala s temo, ki je blizu najstnitskemu življenju. Mladi se včasih počutijo kot tarče: tarče pri spraševanju, tarče zbadljivk, kraje, nasilja, groženj. Predstava temelji na dogajanjem na soli, kjer se junaki spopadajo z neprjetnimi situacijami in jih skušajo celo izkoristiti za izpolnitve lastnih želja. Igralci že več let nastopajo v društvu Jaka Štoka, letos pa jih je prvič vodil Gregor Geč.

Dokumentarec Na počitnice

Nocoj ob 20.50 bo na slovenskem programu Rai ponovitev dokumentarca Na počitnice v drugo domovino. Vodilna nit filma so arhivski posnetki, ki jih hrani Slovenski filmski arhiv. To so reportaže iz kinematografskih poročil in film Metoda Badjure o poletenih kolonijah, ki so jih v prvem desetletju po drugi svetovni vojni v Sloveniji prirejali za otroke s Tržaškega. Pripoved o kolonijah dopolnjujejo starci dokumenti in fotografije, ki jih hranijo Odsek za zgodovino in etnologijo pri NŠK v Trstu, pa tudi posamezniki. Pričevanja nekaterih udeležencev in organizatorjev, med njimi je tudi tržaška otroška zdravnica Sonja Mašera, zgodovinski prikaz nadgrajujejo z doživeto osebno pripovedjo.

Novosti v bazovskem centru

Naravoslovni didaktični center v Bavorovi bo jutri odprt z novim, poletnim urnikom od 14. do 20. ure. V centru se zaključujejo prenovitvena dela in si bodo obiskovalci lahko že tokrat ogledali nekatere novosti. Na voljo bo nov videoposnetek, ki je bil izdelan v sklopu čezmejnega projekta SlowTourism. Na ogled je še geološka razstava Iz morja kamen, ki jo je pripravil Paolo Sossi. Od junija velja poletni urnik centra, ki je odprt v pondeljek, sredo, četrtek in petek od 9. do 13., v torek in vsako prvo nedeljo v mesecu pa od 14. do 20. Vstop prost.

Priznanja za policiste

Tržaški kvestor Giuseppe Padulano je včeraj v okviru praznovanj 160-letnice policije izročil priznanja zaslužnim tržaškim policistom. Nagrajeni so Stefano Pellecchia, Paolo Zampa, Stefano Bartolucci, Gabriele Mengucci, Davide Menini, Savino Capodivento, Alfonso Aversa in Walter Cecchi.

PARK NEKDJANJE UMOBOLNICE - Sinoč se je začel tridnevni niz Oh poetic parco...

V parku pri Sv. Ivanu danes slovenski glasovi

Med številnimi avtorji bosta nastopila tudi Alojz Rebula in Ciril Zlobec

Z okroglo mizo, posvečeno stoletnici izida knjige Il mio Carso (Moj Kras), se je sinoči v parku nekdanje umobolnice pri Sv. Ivanu začel niz Oh poetic parco... Peta izvedba, ki jo prireja društvo NADIRpro, bo tridnevna: še danes in jutri se bo pozno popoldne in zvečer v parku, ki obdaja gledališče zakoncev Basaglia (ob slabem vremenu pa v njegovi notranjosti), zvrstil niz umetniških dogodkov. Vse tri večere so v parku na voljo tudi kraški okusi in knjižna ponudba Tržaške knjigarnice.

Današnji sporedi bodo skoraj v celoti izoblikovali slovenski ustvarjalci. Ob 18.30 bo govor o knjigi Cirila Zlobca Vse bližine niso daleč, ki je pravkar izšla v italijanskem prevodu pri Založništvu tržaškega tiska z naslovom Vicinane lontane. Knjiga Zlobčevih spominov priča o stikih in prijateljstvih, ki jih je več kot pol stoletja spletal z italijanskimi sosedmi. Ciril Zlobec je v Italiji dolgo igral vlogo »kulturnega ambasadorja« ter kot prevajalec in poznavalec italijanskih književnosti prijateljeval z najpomembnejšimi osebnostmi italijanske literarne scene, od Ungarettija do Montaleja, od Leonarda Sciascia do Luciana Morandinija.

KRASni verzi pa je naslov krajšemu literarnemu sprehodu, ki ga prirejata Slovenski klub in Zveza slovenskih kulturnih društev. Udeleženci se bodo zaustavili na petih lokacijah in prisluhnili verzom ter proznim odlomkom, ki jih bodo prebrali David Bandelj, Miroslav Košuta, Ace Mermolja, Igor

Pison in Marcello Potocco (pričetek ob 19.30 za gledališčem Basaglia).

Ob 20.30 je predvideno še srečanje s tržaškim pisateljem Alojzom Rebulo, ki ga prireja založba Mladika. Izhodišče za pogovor bo italijanski izbor njegove kratke proze La vigna dell'imperatrice romana; z avtorjem se bo pogovarjal Roberto Dedenaro, odlomke bosta brali Vesna Cunja in Nadia Roncelli. Večer bo okrog 21.30 zaključila trobenta Fabia Sfregole in glasba tria Claudio Cojaniz.

Včerajšnji uvodni dogodek je kot omenjeno predvideval okroglo mizo o Scipiu Slataperju, na kateri je pet kulturnikov (pesnik Claudio Grisancich, literarni kritik Fulvio Senardi, pisatelj Gianfranco Franchi, založnik Simone Volpati in fotograf Mario Djerrahian Sillani) spregovorilo o njegovi kulturni dediščini. Med pogovorom, ki ga je vodil Walter Chiereghin (urednik revije Trieste Arte Cultura), so na primer nekateri spomnili, da je Ferruccio Folkel kot kraškega pesnika bolj kot Slataperja izpostavljal Srečka Kosovela ...

Sledil je performans Naš kras/Il nostro carso, v katerem so se prepletali odlomki italijanskih in slovenskih avtorjev, a tudi razni zvoki iz kraškega okolja (pri realizaciji sta sodelovali tudi Tina Sosić in Julija Berdon). Dogodek bodo ponovili jutri ob 18.30.

Večer je zaključil koncert kvinteta Andrejka Možina, ki je predstavil svojo ploščo Zarja (o kateri smo obširneje poročali v včerajšnjem dnevniku).

Andrejka Možina med zaključnim koncertom

KROMA

PROSEŠKA POSTAJA - Jutri Komemoracija v spomin na deset ubitih talcev

29. maj 1944. Tistega dne so pred 68. leti za osvoboditev svoja mlada življence žrtvovali Giorgio Bensa, Andrej Brezec, Mario Derin, Rocco Klarin, Albert Matulič, Silvano Petracco, Josip Švara, Armando Valerio, Sveti Vatovec in Lidio Zubin. Nacistični vojaki so jih iz koronejskega zapora pripeljali na travnik pri Proseški postaji in jih na kraju, kjer stojijo danes kamnitna piramida in trije macesni, obesili. S tem so se maščevali za partizansko akcijo, v kateri je bil ubit karabinjerski podčastnik. Mimogrede so ujeli tudi nekoga mimoidočega mladeniča, ime katerega pa je ostalo neznano, in tudi njega obesili. Čeprav je na spomeniku vključan deset imen, pa govorimo o enajstih žrtvah.

V spomin na takratne krvave dogodke bo jutri poteka pred spomenikom vsakoletna spominska svečanost, ki jo prirejata sekcijs VZPI s Proseka in Kontovela v sodelovanju z Mladinskim krožkom Prosek Kontovel in Slovenskim dramskim društvom Jaka Štoka. Na spominski prireditvi, ki se bo začela ob 11. uri, bosta slavnostno govornika Angela Moreno in imenu pokrajinskega odbora VZPI in predsednik pokrajinske sekcijs SKGZ Marino Marsič, nastopili pa bodo še Ženski pevski zbor Prosek Kontovel, Moški pevski zbor Vasilij Mirk in Godbeno društvo Prosek.

SV. JUST - Pietro Rosenwirth spet na poti Sedemsto kilometrov za pravice oseb s posebnimi potrebami

Pietro Rosenwirth s svojim vozilom

Pietro Rosenwirth je včeraj spet krenil na pot. 43-letni Tržačan, ki ima zaradi degenerativne bolezni omejene motorične sposobnosti, je pri Sv. Justu pozdravil tržaško občinsko odbornico za socialno politiko Lauro Famulari, odbornika za šport Emiliana Edero in delegado mestnih redarjev, nakar je sedel na svoje posebno motorno kolo in odpeljal. Tako se je začelo njegovo sedemsto kilometrov dolgo potovanje po Evropi, med katerim bo opozarjal na problem diskriminacije in ovire, ki invalidom in osebam s posebnimi potrebami one-mogočajo prosti gibanje. Hkrati pa bo v številnih mestih predlagal konvencijo ZN o pravicah oseb s posebnimi potrebami. Rosenwirth, ki je ustanovil humanistično združenje Viaggio per un sogno: oltre le barriere, bo danes nastopil na javnem srečanju v Genovi, z motornim kolesom po bato nato potoval skozi Španijo, Francijo, Belgijo, Nizozemska, Nemčijo, Češko, Avstrijo in Slovenijo. Njegovo dvomeščno potovanje bomo lahko spremljali na spletni strani www.handytrike.eu.

NABREŽINA - Ob izteku redne pevske sezone

Zaključni koncert treh pevskih zborov

Dekliški zbor Kraški slavček

Veliko število poslušalcev se je preteklo soboto udeležilo Zaključnega koncerta treh nabrežinskih zborov, ki so svojo letošnjo sezono sklenili z dokaj velikimi uspehi. Mladinska pevska skupina, ki vadi pod večim vodstvom Mirka Ferlana in je iz leta v leto boljša, je nastopila s programom, ki ga je naštudirala za letošnji pevski reviji Pesem mladih in Zlata grla. Mladi pevci pojejo ob klavirski spremljavi Jana Grbca, pesem Narlieuša na nedrška fara pa sta spremljala še Aleš Lavrenčič na

violinu in Igor Terčon na zvonove. Drugi je nastopil mešani zbor Igo Gruden s svojim ustaljenim programom pod vodstvom Mikele Uršič. Slavljenec večera pa je bil Dekliški pevski zbor Kraški slavček, ki se je pravkar vrnil s tekmovanja »F. Gaffurio« v Lodiju s kar tremi lepimi nagradami. Pod vodstvom Petre Grassi so dekleta zapele bogat program, ki je zaobjemal skladbe od Gallusa do sodobnikov. Na koncertu je bil prisoten tudi eden avtorjev, mladi Jernej Rustja.

BAZOVICA - Tradicionalna pevska revija

Fantje zapeli na vasi

Ob domačih pevcih Nonet Brda, Stiški kvartet in vokalna skupina iz Fare

Moška vokalna skupina Lipa iz Bazovice na koncertu

KROMA

Fantje so tudi letos zapeli »na vasi«, ko je v soboto zaživelva osma izvedba revije moških zborov in skupin, ki jo prireja moška vokalna skupina Lipa iz Bazovice. V dvorani športnega centra Zarja so tokrat poleg gostiteljev zapeli Nonet Brda, Stiški kvartet in vokalna skupina iz Fare. Zborovodje Anastasia Puric, Radovan Kokošar, Teja Saksida in Massimo Devitor so v izvirnem duhu revije izbrali priredbe ljudskih pesmi

Praznik Zvez levice

V Ljudskem domu Giorgio Canciani v Podlonjerju (Ul. Masaccio 24) bo danes in jutri praznik Zvez levice. Dogajanje se bo **danes** začelo ob 19. uri z razpravo o tem, ali je bolje en bombnik F35 ali 150 otroških jasli, ki ga prireja Arci v sodelovanju z Odborom za mir in sožitje Danilo Dolci. Sodelujejo občinski svetnik ZL Marino Andolina, član omisija za mir Trst Alessandro Capuzzo, predstavnica etične banke Alice Pesiri in ustanovitelj skupnosti San Martino al Campo Don Mario Vatta. Ob 21. uri bo koncert skupine Claddach, ki izvaja keltsko in tradicionalno irsko glasbo. **Jutri** pa bo ob 19. uri okrogla miza o tem, kdo vodi na odpad skoraj novo ustavo. Pri debati bodo sodelovali deželni svetnik SKP ZL Igor Kocijančič, poslanec DS Ettore Rosato in deželni tajnik SIK ZL Stojan Spetič. Ob 21. uri bo sledil ples z duom Doriana in Manrico.

Danes odprt mestni muzeji

Ob današnjem prazniku republike bodo mestni muzeji odprti od 10. do 19. ure. Obiskali boste bosta lahko naravoslovni muzej (Ul. Tominc 4), Muzej morja (Campo Marzio), Akvarij (pomol Pescheria), botanični vrt (Ul. Marchetti).

2. junij - drugačen praznik

Odbor za mir, sožitje in solidarnost Danilo Dolci prireja danes od 10.30 do 12.30 informativni zbor za zaščito ustreve in demokracije, proti vsem vojnam, za mir, okolje, delo, vzgojo in zdravstvo.

Poletni urnik Znanstvenega imaginarija v Grljanu

Od danes stopa v veljavo poletni urnik Znanstvenega imaginarija v Grljanu. Muzej bo odprt ob sobotah in nedeljah od 15. do 20. ure do konca septembra. Ta konec tedna bo posvečen DNK oz. genetiki - danes se bodo otroci srečali z Rosalind Franklin, jutri pa bo ob 16. uri delavnica poimenovana Lelica di Arturo.

Koncert na gradu

V dvorani del Trona v Miramarskem gradu bo danes ob 17. uri koncert komorne glasbe. Nastopil bo duo violončelo-klavir oz. Tullio Zorzeti in Helga Anna Pisapia. Koncert prireja združenje Arte e musica v sodelovanju s funkcijo opernega gledališča Verdi.

Razstava Ludoteka

V galeriji Rettori Tribbio (Piazza Vecchia 6) bodo danes ob 18. uri odprli razstavo Ludoteka sarajevske slikarke Diane Bosnjak v sodelovanju s Tržačanom Erosom Monaiem. Razstava bo na ogled do 15. junija, ob delavnikih od 10. do 12.30 in od 17. do 19.30, z izjemo po nedeljki.

Slovensko prosvetno društvo Mačkolje vabi na slovesno prireditev

prazničnih 50
ob 50. Prazniku češenj in 60-letnici ustanovitve društva

Nastopa
Mladinska filharmonija Nova pod vodstvom Simona Perčiča

Sobota, 2. junija 2012 ob 17h na "Metežici" v Mačkoljah

Slovenska postava Trst Občina Dolina ZKB

DRUŠTVI VESELA POMLAD IN FINŽGARJEV DOM
vabita na

PRIJETEN PEVSKI IN DRAMSKI VEČER

Sodelujejo:
dekliska pevska skupina **VESELA POMLAD**
dramski skupina **T. PETAROS** z igrico **TORTA ZA MAMO 4**

gost večera:
DEKLISKI PEVSKI ZBOR PLEJADE IZ AJDOVŠČINE DANES, 2. junija, ob 20. uri v dvorani Finžgarjevega doma na Opčinah

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 2. junija 2012

DAN REPUBLIKE, ERAZEM

Sonce vzide ob 5.18 in zatone ob 20.48 - Dolžina dneva 15.30 - Luna vzide ob 18.39 in zatone ob 3.29

Jutri, NEDELJA, 3. junija 2012

PAVLA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 24 stopinj C, zračni tlak 1012,6 mb raste, vlaga 66-odstotna, veter 5 km na uro jugo-vzhodnik, nebo oblačno, morje rahlo razgiban, temperatura morja 20,9 stopinje C.

Lekarne

Sobota, 2. junija 2012

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Ul. Combi 17, Ul. Fabio Severo 122, Ul. Mazzini 43, Žavlj - Ul. Flavia 39/C, Fernetiči (040 212733).

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Combi 17 (040 302800), Ul. Fabio Severo 122 (040 571088), Žavlj - Ul. Flavia 39/C (040 232253). Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim reseptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Ul. Combi 17, Ul. Fabio Severo 122, Ul. Mazzini 43, Žavlj - Ul. Flavia 39/C. Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim reseptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Mazzini 43 (040 631785).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, po nedeljku do petka ob 8. do 18. ure, ob sobotah ob 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

48. RAZSTAVA VIN

SOBOTA, 2. junij 2012

- 10.30 - Mednarodno tekmovanje v vožnji kočji
- 14.30 - Turnir v briškoli
- 16.30 - Nagrajevanje kočij
- 18.00 - Koncert harmonikarskega orkestra SYNTESIS 4
- 20.00 - Ples z ansamblom KRAŠKI MUZIKANTI

od 16.00 do 19.00

- brezplačni ogled Botaničnega vrta Carsiana* in ogledi Briškove jame po znižani ceni*
- *Kupon bodo na razpolago na prireditvenem prostoru - in TRŽNICA na razstaviščnem prostoru

Urnik razstav v občinski stavbi in Vinoteki: 18.00 - 21.00
Na dvorišču šole »1. maj 1945« razstava kmetijske opreme in orodja.

20.00, 22.00 »Marilyn«; 15.40 »Cosmopolis«; Dvorana 5: 15.15, 17.30, 19.50, 22.10 »Killer Elite«.

Izleti

SKD KRASNO POLJE Gročana, Pesek in Draga organizira v nedeljo, 10. junija, izlet v Goriška Brda in na Praznik češenj v Dobrovem. Prostih je še nekaj mest. Vpisovanja sprejemamo do nedelje, 3. junija, na tel. 339-3327805 (Zaira).

SLAVIŠTNO DRUŠTVO prireja izlet v Tersko dolino v nedeljo, 3. junija, z osebnimi avtomobili. Zbiranje na križišču pred Općinami, odhod ob 9. uri, ogled Barda (Lusevera) in tamkajšnjega muzeja v spremstvu Viljema Černa, maša ob 11.30, kosilo v restavraciji v Zavarhu in obisk kraške jame. Informacije in prijava: 333-4546847 (Eva Fičur).

SPDT vabi člane na 41. srečanje obmejnih planinskih društev, ki bo v nedeljo, 10. junija, na Vrščiu. Odhod avtobusa s trga Oberdan ob 6. uri, ob 6.15 izpred hotela Danev na Opčinah. Vpis do ponedeljka, 4. junija. Prijave in informacije na tel. št. 040-220155 (Livio).

AŠD SK BRDINA obvešča, da je odhod avtobusa za »Gardaland« predviden v nedeljo, 10. junija, ob 6.30 iz parkirišča izpred črpalke Esso na Opčinah. Prosimo za točnost. Tel. 335-5476663 (Vanja).

SPDT prireja v nedeljo, 17. junija, ob srečanju s pobratenim PD Integral iz Ljubljane, avtobusni izlet na Donačko goro. Vpisovanje do 10. junija, za prijave in mrebitne informacije poklicite na tel. št. 040-220155 (Livio).

VINCENCIJEVA KONFERENCA IN KLUB PRIJATELJSTVA vabita na romanje k Mariji Pomagaj na Brezje v torek, 19. junija. Program: Sv. maša na Brezjah, kosoš, odhod oz. sprehod z ogledom zanimivosti ob Blejskem jezeru. Prijave na tel. št. 040-225468 (Vera) ali 040-820986 (Alojzija).

IZLET LJUBLJANO na ogled drugega dela razstave »Razprtja obzorja« v sredo, 20. junija. Program lahko dvignete v Tržaški knjigarni ali v agenciji v Ul. Torrebianca 23/B. Za informacije: tel. 040-3225190 ali 339-7769367. Vljudno vabljeni!

MLADINSKI ODSEK SPDT prireja ob 25. do 30. junija, dvanajsto izvedbo Planinske šole na Planini pri jezeru namenjena osnovnošolski mladini. Za informacije pišite na mladinski@spdt.org ali poklicite Katjo v včernih urah (338-5953515). Vabljeni!

DRUŠTVO POPOTNIK organizira potovanje v Španijo - Katalonijo, Lloret de Mar od 23. do 28. junija. Vabljeni. Tel. 00386-18313481

SKD VIGRED prireja v sredo, 27. junija, izlet v Kekčevo deželo in Prešernovo rojstno hišo v Virbi. Informacije in rezervacije na tel. št.: 380-3584580, tajnistvo@skdvigred.org.

DRUŠTVO KMEČKIH ŽENA organizira potovanje v Lourdes od 24. do 28. avgusta. Vabljeni. Tel. 00386-31372632 (Metka).

Čestitke

Nepopisno smo veseli, ker se bo danes naš malo MATEJ nasmehnil svoji prvi svečki. Ugasnit jo mu bomo pomagali sestrica Jasmin, mama, tata, bisnona, nona, nonota, stric, tete ter sestrična Korala. Vsi sorodniki mu želimo vse najboljše v nadaljnjem življenju.

Prireditve

48. RAZSTAVA VIN V ZGONIKU - danes, 2. junija, ob 10.30 mednarodno tekmovanje v vožnji kočji, ob 14.30 turnir v briškoli, ob 18.00 koncert harmonikarskega orkestra Syntesis 4, ob 20.00 ples z ansamblom Kraški muzikanti; v nedeljo, 3. junija, od 9.00 do 11.30 vožnja s kočijami, ob 10.00 srečanje ljubiteljev harmonike, ob 11.00 delavnica o sušenju in obdelavi zelišč (v sušilnici), ob 13.00 do 16.00 tekmovanje konjenikov, ob 17.00 nastop Jahanhe šole iz Lipice, ob 18.00 nagrajevanje vinogradnikov, oljkarjev, harmonikašev, konjenikov in fototečaja. Odprte osmice, ob 18.30 nastop folklorne skupine Veliko Gradište (Srbija), ob 20.00 ples z ansamblom Happy day.

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM IN PEVSKO DRUŠTVO VESELA POMLAD vabita danes, 2. junija, ob 20. uri v dvorano Finžgarjevega doma. Za prijeten večer bodo poskrbeli otroška dramski skupina Tamara Petaros z igrico Lučke Susič »Torta za mamo 4« in dekliska pevska skupina »Vesela pomlad«, dirigentka Andreja

Štucin. Gost večera pa bo dekliški pevski zbor »Plejade« iz Ajdovščine, ki ga vodi Karmen Ferjančič Žgavc.

GLASBENI USTVARJALCI KRIŽ vabijo na zaključni nastop »Glasba: petje, ples in ustvarjalnost«, ki bo danes, 2. junija, ob 18. uri v Kulturnem domu Alberta Sirka v Križu.

SDD JAKA ŠTOKA - Višješolska skupina vabi na premiero mladinske igre Tarče (avtorica Olga Pašič, režija Gregor Gec), ki bo danes, 2. junija, ob 20.30 na Kulturnem domu Prosek - Kontovel.

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO MAČKOLJE vabi na slovesno prireditev »Prazničnih 50«, ob 50. Prazniku češenj in 60-letnici ustanovitve društva. Nastopa Mladinska filharmonija »Nova« pod vodstvom Simona Perčiča. Danes, 2. junija, ob 17.00 na prireditvenem prostoru »Na Metežici« v Mačkoljah.

ZALOŽBA MLADIKA vabi v okviru pobude »Oh poetic parco...« na predstavitev knjige Alojza Rebule »La vigna dell'imperatrice romana« (Mladika, 2011). S pisateljem se bo pogovarjal Roberto Denaro, odlomke iz knjige bosta brali Vesna Sunja in Nadja Roncelli. Srečanje bo danes, 2. junija, ob 20.30 v Parku pri Sv. Ivanu v gledališču Franco e Franca Basaglia, Ul. Weiss 13.

ZSKD v Slovenski klub vabita na pesniški sprehod »KRAŠNI verzi«, ki bo danes, 2. junija, ob 18.30 ob gledališču Basaglia na območju nekdanje tržaške umobolnice. Sprehajalcem bodo David Bandelj, Miroslav Košuta, Ace Mermolla, Igor Pison in Marcello Potocco prebirali svoje pesmi. Dogodek sodi v sklop pobud festivala Oh poetic parco..., ki bo potekal na istem mestu do 3. junija. Vstop na vse pobude bo prost.

1. SREČANJE LJUBITELJEV HARMONIKE V ZGONIKU bo v nedeljo, 3. junija, ob 10.00 na razstaviščnem prostoru, v primeru slabega vremena v sejni dvorani Občine Zgonik. Informacije in razpis na www.comune.sgonico.ts.it.

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira v vabi na ogled fotografске razstave Maretaljavič »V iskanju naših korenin - izgubljene ljudstva doline reke Omo«. Razstava bo na ogled v prostorih Bar Nanos na Razdrtem do nedelje, 3. junija.

ZSKD prireja voden ogled razstave »Razprtja obzorja« v nedeljo, 3. junija. Ogled bo potekal v dveh terminih: ob 17.00 ob ogled vodil Franco Vecchiet, ob 18.30 pa Jasna Merku. Voden ogled je namenjen članom društva članic. Ogled bo možen le preko predhodne rezervacije na tel. št. 040-635626.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽEN-CEV vabi v ponedeljek, 4. junija, v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na srečanje z istrskim publicistom Milanom Gregorijem ob izidu njegove knjige »Vstani Slovenija«. Večer bo uvedel nastop kvinteta Fenix. Začetek ob 20.30.

SKD IGO GRUDEN vabi na otvoritev skupinske razstave »Kontakti«, ki jo je pripravil VVVZ - CEO iz Sesljana, v ponedeljek, 4. junija, ob 11. uri v Kavarni Gruden v Nabrežini.

VZPI - Sekcija Devin Nabrežina vabi v ponedeljek, 4. junija, ob 18. uri v gostilno v Mavhinje na predstavitev knjige »December 1941 - drugi tržaški proces« in na praznik včlanjevanja 2012.

KNJIŽNICA DUŠANA ČERNETA vabi na srečanje s pisateljem Alojzom Rebulo ob izidu zbirke esejev v italijanskem jeziku »Da Nicea a Trieste« (Od Niceje do Trsta). Sodelovali bodo: univerzitetni profesor Elvio Guagnini, kulturni urednik dnevnika Il Piccolo Alessandro Mezzina Lona in predsednik Knjižnice Dušana Černeta Ivo Ježnikar. Srečanje bo v torek, 5. junija, ob 18. uri v knjigarni Lovata na Drevoredu 20. septembra 20 v Trstu.

SKD VIGRED vabi v torek, 5. junija, na prostor pod vrtcem v Šempolaju, ob 20. uri na zaključno prireditvev. Sodelujejo: otroška pevska in plesna skupina Vigred, mlađinska glasbena skupina »Kraški Femoni - Vigred«, mlađi glasbeniki in gojenici glasbene mafice, ter godbenega društva Nabrežina in ansambla: »C'kete« in »Rock na B'rdomi«.

SKD TABOR prireja v sredo, 6. junija, ob 18.00 v Prosvetnem domu na Opčinah plesno prireditvev »Zaplešimo!«. Na stopile bodo plesne skupine domačega in gostujučih društav. Prav lepo vabljeni!

TRŽAŠKA KNJIGARNA, ZALOŽBA ZTT IN MLADIKA v sodelovanju s SPDT vabijo na »Kavo s knjigo« v sredo, 6. junija, ob 10. uri. Predstavili bomo vodnik GO 3D, ki je izšel pri SPD Gorica.

SKD VIGRED vabi v četrtek, 7. junija, ob 20. uri, na prostor pod vrtcem v Šem-

polaju, na ogled igre »Kam so izginili kipci« v izvedbi osnovnošolske skupine SDD Jaka Štoka.

KD IVAN GRBEC - Škedenjska ulica 124 vabi v petek, 8. junija, ob 20.30 na Venerčki dalmatinski pesmi. Nastopajo MoPZ Lipa iz Bazovice (vodi A. Purič), Tamburaška skupina F. Prešeren iz Boljanca (vodi E. Žerjal) in ŽePZ Ivan Grbec (vodi S. Dobrila); harmonikarska spremjava: Silvan Kralj.

<b

Slovensko dramsko društvo JAKA ŠTOKA
Prosek - Kontovel
VIŠJEŠOLSKA SKUPINA
vabi na PREMIERO mladinske igre
OLGA PAUŠIČ
TARČE
Režija GREGOR GEČ
DANES, 2. junija, ob 20.30
Kulturni dom Prosek Kontovel

ZALOŽBA MLADIKA
vabi v okviru pobude
Oh poetic parco...
na predstavitev knjige
ALOJZA REBULE
"La vigna dell'imperatrice romana"
S pisateljem se bo pogovarjal
ROBERTO DEDENARO.
Odlomek iz knjige bosta brali
VESNA CUNJA in NADIA RONCELLI.
Srečanje ob DANES, 2. junija, ob 20.30
ob gledališču Basaglia na območju
bivše umobolnice (Ulica Weiss 13).

SKD Slovenec
42. praznik vina
PARK HIBENCA v ZABREŽCU
Danes, 2. junija
18.00 MEDKULTURNI POPOLDAN:
nastop folklorne skupine in godbe
MON PERIN iz Bal (HR)
20.00 ansambel GEDORE
Jutri, 3. junija
19.00 ansambel HRAM
pokroviteljstvo Občina Dolina

SLOVENSKI KLUB ZTT E S T ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV
vabijo DANES, 2. junija,
v park nekdanje umobolnice pri Sv. Ivanu (gledališče Basaglia)
na prireditev Oh poetic parco...
ob 18.30: **Ciril Zlobec in Miran Košuta -**
predstavitev knjige **LONTANANZE VICINE**
ob 19.30: **KRASni verzi** - literarni sprehod z
Davidom Bandljem, Miroslavom Košuto, Acetom Mermoljo,
Igorjem Pisonom in Marcellom Potoccom
V parku vas s svojo knjižno ponudbo pričakuje tudi Tržaška knjigarna

Šolske vesti

DIJAKI IN PROFESORJI DTZ ŽIGE ZOISA

vabijo na zaključno prireditev, ki bo v torek, 5. junija, ob 20. uri v gledališču Basaglia v Svetovianskem parku.

MUZEJSKA SOBA IN RAZSTAVA

slik in eksponatov bodo na šoli F.S. Finžgarja v Barkovljah na ogled do konca šolskega leta, od ponedeljka do petka, od 8. do 14. ure.

NIŽJA SREDNJA ŠOLA I. CANKARJA

pri Sv. Jakobu vabi na zaključno prireditev,

ki bo v torek, 5. junija, ob 19. uri v Ket-

tejevi dvorani na šoli v Ul. Frausin 12.

ZDruženje STARŠEV D.S.Š. sv. Cirila in Metoda

Metoda iz Katinare obvešča, da je še ne-

kaj prostih mest in sicer: za tabor,

»Krpanova kobil« oz. »Mizica, pogr-

ni se!« od 17. do 22. junija, »Naš Trst«

od 24. do 29. junija. Prijave sprejemamo

do 11. junija. Za tabor angleškega je-

zika »ležikajte«, šahovsko, računalniško

delavnico MIŠK@ in biološko fotograf-

sko »Poglej ptička« pa sprejemamo vpi-

se do 15. avgusta. Za vsa dodatna po-

jasmila in prijave: 320-2717508 (Tanja)

ali po e-pošti: zscirilmelod@gmail.com

Obvestila

EASY GUITAR

glasbena delavnica za otroke od 6. do 12. leta, v organizaciji KD Festival Kras in Glasbene Matice Trst in sodelovanju s KRD »Dom Briščiki«, v sklopu 14. Mednarodnega Festivala kitare Kras, bo potekal od 25. do 29. junija (z urnikom 8.00-15.00) v prostorih KRD »Dom Briščiki« (Briščiki 77). Igranje na kitaro, spoznavanje angleškega jezika s pomočjo petja, športa, igre... Vabljeni k vpisu do 11. junija! Informacije: www.glasbenamatica.com, info@festivalkras.com, tel. 340-7682864 ali 347-2576505.

SKD SLOVENEC

vabi na Praznik vina, ki bo potekal do nedelje, 3. junija. Vsak dan odprtje kioskov ob 16. uri. Danes, 2. junija, ob 18. uri nastop godbe in folklorne skupine Monperin iz Bal (HR), ob 20. uri ples z ansamblom Gedore. Nedelja, 3. junija: ob 19. uri ples z ansamblom Hram.

SKD VIGRED IN DRUŠTVO KONS

vabi otroke, ki obiskujejo 4. in 5. razred osnovne šole in nižjo srednjo, na delavnico »Spoznajmo razne tehnike risanja«, ki bo danes, 2. junija, od 14.30 do 16.30 v Stalcu v Šempolaju.

TPP P. TOMAŽIĆ

sporoča, da bo na sedežu na Padričah danes, 2. junija, ob 9.30 snemanje novega cd-ja v telovadnici v Zgoniku.

ZVEZA LEVICE

vabi danes, 2. in v nedeljo, 3. junija, v ljudski dom v Podlonjer na praznik. Danes, 2. junija, ob 19. uri v sodelovanju s pokrajinskim ARCI in odborom za mir in sožitje razprava:

»Bolje 1 bombnik F35 ali 150 otroških jasli?«. Ob 21. uri koncert skupine »Claddach«. V nedeljo, 3. junija, ob 19. uri v sodelovanju s pokrajinskim ARCI okrogla miza »Vodijo na odpad skoraj novo ustavo«. Ob 20. uri ples z duom Doriana in Manrico.

ŠC MELANIE KLEIN obvešča, da se bo spomladanski tečaj baby bazena odvijal danes, 2. junija. Od 0 do 12. mesecev: 10.00-10.45 ali 10.45-11.30 v bazenu hotela Kariš na Pesku; od 12. mesecev do 4. leta: 17.00-17.45 v hotelu Danav na Opčinah. Info in prijave: urad v Ul. Cicerone 8 (ob pon. in pet. 9.00-13.00; ob sredah 16.00-18.00). Tel. št.: 345-7733569.

VZPI ANPI Prosek-Kontovel vabi v nedeljo, 3. junija, na komemoracijo v spomin na 10 obešenih talcev. Svečanost na Proseški postaji se bo začela ob 11. uri. Slavnostna govornika bosta v imenu pokrajinskega odbora VZPI tovarišica Angela Moreno in predsednik pokrajinske sekcijske SKGZ Marino Maršič.

ZDruženje SLOVENSKI DIJAŠKI DOM »SREČKO KOSOVEL« sporoča, da se nadaljujejo vpisi otrok v poletne centre. Namenjeni so otrokom, ki obiskujejo jasli, otroške vrtec in šole s slovenskim učnim jezikom in sicer od 1. do 3. leta (ki že obiskujejo jasli), otrokom od 3. do 6. in od 6. do 12. leta. Info in vpisi v tajništvu Dijaškega doma v Trstu, Ul. Ginnastica 72, od pon. do petka, od 8. do 16. ure, tel. 040-573142 ali www.dijaski.it

JUS REPEN vabi člane na redni občni zbor, ki se bo vršil v ponedeljek, 4. junija, v drugem sklicanju ob 20. uri v stari šoli na Colu.

POLETJE S PIKO NOGAVIČKO v organizaciji SKD Primorec vabi na vpisovanje, ki bo potekalo v Hiški u'd Ljenčkice v ponedeljek, 4. in v sredo, 6. junija, od 15.00 do 16.30. Pridružijo naj se malčki z vrtca in osnovnošolci od 1. do 5. razreda. Pričakujemo te! Za info: pikanojavicka.trebce@gmail.com ali tel.339-6980193

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS prireja javno srečanje v torek, 5. junija, ob 18.30 v kulturnem domu na Proseku na temo: »Novemu Regulacijskemu Načrtu naproti«. Prisotni bodo odbornica Elena Marchigiani in študentje. Toplo vabljeni.

AD FORMANDUM vabi na podelitev diplom dijakom ob zaključku triletnega šolanja na poklicni šoli v sredo, 6. junija, ob 19. uri na sedežu v Trstu (Ul. Ginnastica 72). Sledi otvoritev razstave MA(D)RE Le madri al mare avtorice Fabiole Faidiga v sodelovanju z združenjem Juliet iz Trsta. Vabljeni!

FOTOVIDEO TS80 organizira v soboto, 9. junija, enodnevno delavnico »Kompozicija fotografije (video) in kadriranje«. Tečaj bo vodil prof. Mitja Reichenberg iz Ljubljane. Oprema: kompaktni, reflex fotoaparat ali video kamera. Prijave do srede, 6. junija, na tel. št.: 329-4128363 (Marko).

SLOVENSKI FILATELITIČNI KLUB »L. KOŠIR« vabi člane in prijatelje filateliste na mesečno srečanje, ki bo v sredo, 6. junija, ob 18.30 v Gregorčičevi dvorani, Ul. Sv. Frančiška, 20.

ČLANICE TPK SIRENA so vabljene v četrtek, 7. junija, v klubske prostore, na »paštošuto« ob zaključku!

SPDT vabi vse člane, ki se želijo udeležiti potepanja po Bolgariji od 26. julija do 5. avgusta, da se udeležijo infor-

dah tudi od 14.30 do 16.45. Prošnji je treba priložiti: kopijo davčnih dohodkov za l. 2011 (730/2012 ali UNICO/2012 ali CUD/2012); izjavo o primernem zdravstvenem stanju za letovanje na obrazcu, ki ga pripravi Občina. **ŠC MELANIE KLEIN** sklicuje redni občni zbor, ki bo v sredo, 13. junija, ob 18.30 v prvem in ob 19. uri v drugem sklicanju, na društvenem sedežu v Ul. Cicerone 8. Toplo vabljeni vsi člani!

20-LETNINA MATURE LICEJ F.PREŠEREN - maturant letnika 1992, realčani in klasiki, se bomo zbrali na večerji v soboto, 16. junija, da preverimo svojo zrelost! Prijavite se cimprej na e-mail: preseren.matura1992@gmail.com ali na tel. 329-801258.

AŠD SK BRDINA sklicuje v petek, 15. junija, ob 19.30 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v domu Brdina na Opčinah, Proseška ulica 109, 17. redni občni zbor. Vljudno vabimo vse člane, da se občnega zpora udeležite.

ZSKD vabi člane na srečanje društva ob zaključku sezone »Med iskrenimi ljudmi«, ki bo v petek, 15. junija, ob 19. uri na notranjem dvorišču Tržaške knjigарne v Trstu. Aperitiv bo začnila Tina Renar z glasbeno točko.

DAVČNI URAD OBČINE DOLINA sporoča, da bodo konec meseca vsi davkoplăcavalci prejeli na dom informacije za plačilo davka IMU. Info: www.sandorligo-dolina.it Občinski davčni urad bo do 16. junija vsak dan na razpolago za informacije z naslednjim urnikom: od ponedeljka do petka 8.30-10.30, ponedeljek 14.30-16.00.

DRUŠTVO MARIJ KOGOJ pri Sv. Ivanu v Trstu prireja v nedeljo, 17. junija, etnografsko razstavo. Vse, ki hranijo doma stare predmete vabimo, da bi nam jih posodili za to priložnost. Informacije na tel. št.: 040-572770 med 19. in 20. uro.

NAVODILA ZA PLAČILO DAVKA IMU V ZGONIKU: Davčni urad Občine Zgonik sporoča, da bodo vsi davkoplăcavalci prejeli na dom informacije za plačilo davka IMU. Davkoplăcavalci bodo morali sami izračunati znesek. Na občinski spletni strani www.comune.sgonico.ts.it je na voljo programska oprema za avtomatično izračunjanje davka in tiskanje obrazca F24. Občinski davčni urad bo do 18. junija na razpolago za informacije davka IMU z naslednjim urnikom: torek, četrtek, sobota od 9.00 do 13.00.

ORATORIJ V MARIJANIŠČU 2012 - Tudi letos bodo v Marijanišču potekali počitniški dnevi »Oratorij 2012« za osnovno šolo od ponedeljka 2. do vključno petka 6. julija. Uradni začetek ob 9. uri. Starši lahko pripeljejo otroke tudi ponej. Zaključek ob 16. uri. Za skupino je predviden en dan kopanja na morju in en dan izleta v planine. Vpisovanje do 25. junija na tel. št. 335-8186940.

AŠD CHEERDANCE MILLENium IN ZSŠDI organizirata »Poletni plesni center« za otroke od 3. do 10. leta starosti od 27. avgusta do 7. septembra v prostorih telovadnice OŠ F. Bevk na Opčinah. Urnik: od 7.30 do 17.00. Vpisovanja in informacije: 349-7597763 Nastja ali info@cheerdancemillenium.com

PIKAPOLONICA - ŠC Melanie Klein obvešča, da bo poletni center potekal od 2. julija do 24. avgusta v otroškem vrtcu v Bazovici. Namenjen je otrokom od 3 do 10 let. Vpisovanje je možno na www.melanieklein.org ali na društvenem sedežu v Ul. Cicerone 8, ob ponedeljkih in petkih od 9. do 13. ure in ob sredah od 16. do 18. ure. Info na tel. 345-7733569, info@melanieklein.org.

POLETNE DELAVNICE »Poletje s Piko Nogavičko«, namenjene otrokom, ki obiskujejo vrtce in osnovnošolcem, v organizaciji SKD Primorec in v sodelovanju z JUS-om Trebče in AŠD Primorec bodo v Ljudskem domu v Trebčah od 2. julija do 3. avgusta. Info na tel. št.: 339-6980193, pikanojavicka.trebce@gmail.com.

SKD VIGRED prireja poletno delavnico za otroke vrtca in osnovne šole v Šempolaju od ponedeljka, 2., do petka, 6. julija, od 8.00 do 13.30. Vpisovanje na tel. št.: 380-3584580, tajnistvo@skdvigred.org.

TPK SIRENA IN Z.S.Š.D.I. organizirata začetniške tečaje Optimist, namenjene otrokom od 6 do 12 let in začetniške tečaje za najstnike od 12 do 20 let, od 11. junija do 3. avgusta. Informacije v tajništvu pomorskega sedeža, Miramarški drevored št. 32, ob ponedeljkih in petkih, 18.00-20.00 ter ob sredah 9.00-11.00, tel. 040-422696, fax 040-4529907, info@tpkcntsirena.it, www.tpkcntsirena.it.

Mali oglasi

DELOVNA, POŠTENA IN IZKUŠENA go-spa išče delo kot hišna pomočnica, najraje v dolinski občini. Tel. št. 339-5605221.

FORD FOCUS, 1.8 TD in SW ghia, zelene metalne barve, letnik 2001, 129.000 km, nove gume in taksa plačana do decembra 2012, v odličnem stanju prodam. Cena: 2.900 evrov. Tel. 347-1542693.

POŠTENA GOSPA išče delo dve do tri ure na dan kot hišna pomočnica ali kot negovalka starejših oseb. Tel. 347-0641636.

PRODAJAM AVTO punto evo start & stop, bele barve, 1.4, letnik 2011, 20.000 km, cena 8.500 evrov. Samo resni interesenti poklicite na 345-3361760.

PRODAM KRAŠKO SKRINO iz orehovega lesa, okrašeno z motivom rož. Tel. št. 339-7396098.

BRALNA ZNAČKA - Včeraj vrsta zaključnih srečanj na slovenskih šolah na Tržaškem

Od ljudskih pesmi in pripovedk do iskanja zaklada pod Mangartom

Osem srečanj s sedmimi uglednimi gosti - Podelitev priznanj in knjižne nagrade 22 »zlatim bralcem«

Na podružnici NSŠ Srečka Kosovela na Proseku

tičnega ravnateljstva, ki so na dveh srečanjih v Prosvetnem domu na Opčinah potovali v svet ljudskih pripovedk s pomočjo pevke, pravljicarke in zbirateljice **Ljube Jenče**, medtem ko je le nekaj sto metrov stran, v Finžgarjevem domu, potekalo srečanje dijakov openskega sedeža Nižje srednje šole Srečka Kosovela, kjer so s knjižnim darom nagradili tri zlate bralce, s pisateljem in alpinistom **Tadejem Golobom**, ilustratorjem **Cirilom Horjakom** in predstavnico Javne agencije za knjigo **Katjo Stergar**. Trojica se je potem na Proseku srečala tudi z dijaki proseške družnice šole Kosovel, kjer imajo letos šest zlatih bralcev. Tri zlate bralce imajo na NSŠ Iga Grudna v Nabrežini, kjer so včeraj gostili mladinsko pisateljico **Janjo Vidmar**. Praznično je bilo tudi na Večstopenjski šoli Vladimirja Bartola pri Sv. Ivanu, kjer sta pesnik, dramatik in igralec **Andrej Rozman Roza** ter ilustrator in avtor animiranih filmov **Zvonko Čoh** kratkočasila tako učence osnovnih šol kot tudi dijake NSŠ Sv. Cirila in Metoda, kjer imajo letos deset zlatih bralcev: tri na svetoivanškem sedežu in sedem na katinarski družnici.

Z včerajšnjim dogajanjem pa se niz srečanj Bralne značke na Tržaškem še ni izčrpal. Značka bo v ponedeljek ponovno obiskala Nabrežino, kjer bo sta tamkajšnjem Kulturnem domu Iga Grudna dve srečanji animatorja Stena Vilarja z učenci osnovnih šol nabrežinskega didaktičnega ravnateljstva, medtem ko bodo v torek in sredo na svoj račun prišli osnovnošolci in nižješolci v Dolini: v torek jih bo na Osnovni šoli Prežihovega Voranca obiskal Andrej Rozman Roza, v sredo pa bo pisatelj Ivan Sivec gost dijakov in profesorjev NSŠ Simona Gregorčiča. (iž)

V Finžgarjevem domu na Opčinah

Fotografije Kroma

Na večstopenjski šoli Vladimirja Bartola pri Sv. Ivanu (srednješolci)

Na NSŠ Iga Grudna v Nabrežini

V Prosvetnem domu na Opčinah

DIJAŠKI DOM SREČKA KOSOVELA - Živahen in domiseln zaključni dan

Morske pustolovščine na domačem dvorišču

Pet skupin gojencev se je prepustilo petim vodnim igram - Sledila sta plesni nastop in družabnost

Z dvorišča Dijaškega doma Srečka Kosovela je v četrtek popoldne odmeval glasen smeh in igrivo vriskanje, tako da so se tudi sosedje radovedno spogledovali, kaj neki se tam dogaja. Mladi gojenci - osnovnošolci, nižje in višješolci, ki obiskujejo pošolski pouk v Dijaškem domu, so si namreč dali duška na zaključni prireditvi, ki se je v popoldanskih urah začela z nadvzročnimi vodnimi igrami.

Vzgojiteljice so se za to priložnost spremenile v morske dekllice, medtem ko so si vzgojitelji nadeli turistično-rožnata oblačila in za gojence pripravili tudi tokrat izredno domiselne vodne igre. Tudi najbolj zadržani malčki, so se kaj kmalu prepustili veselemu razpoloženju in se porazdeljeni v pet skupin - ribice, morske zvezde, škampi, sponge ball in delfini - povsem predali igram. Teh je bilo ravno takoj pet in vsaka je trajala največ 10 minut.

Morske pustolovščine so se začele z večerjo morskega psa oz. z igro »shark dinner«. Vsak igralec je moral s kolajno poguma splaziti skozi čekane v trebuh morskega psa in iz njega reševati ribice, ki so plavale v vodi in peni v njem. Mladi so se nato spremenili v skakajoče ribice v igri »jumping fish«. Otroci-ribice so si morali pred skokom v bazen nadeti majico in plavuti iz pen, tako da so ob izstopu iz bazena s sebe oz. oblačil v posodo stisnili kar se je vode dalo. Sledila je igra, ki je bila podobna gasilskim vajam, »sponge ball«, s penasto žogo. Otroci so si morali v vrsti podajati spužvo namočeno z vodo in jo naposled odvreči v rhu ter jo stisniti. Pri zadnjih dveh igrah je bilo potrebno v posodi zbrati namreč čim več vode.

Voda pa je bila vedno protagonista tudi ostalih dveh iger, tiste z novo ladjo oz. »crazy ship«, kjer so morali igralci skozi luknje v jadru priložnostnega surfa metati balončke z vodo, soigralcu na drugi strani jadra pa jih uloviti, ne da bi ti seveda počili. Zadnja pa je bila igra iskanja bisarov oz. »pearl mission«. Potapljač je v bazenu moral iskati bisere, medtem ko so njegovi soigraci na čolnih čakali na bočat plen.

Skratka, vodne igre so vselej neznanski užitek za udeležence. Pa še sonce je pripomoglo, da so uspele. Gajenci so se nato preoblekli, saj je bil na vrsti še krajski uradni del, pri katerem so se jim pridružili tudi starši in so-

več fotografij na
www.primorski.eu

V smeri urinega kazalca: skakanje v vodo, v ozadju pa pogumneži pred čekani morskega psa, lučanje balončkov skozi luknje v jadru ter lov na bisere v bazenčku

KROMA

rodniki. Najprej so poskrbeli za plesno točko - koreografijo irskih plesov, saj so med šolskim letom enkrat tedensko pridno vadili pod mentorstvom Sonje

Covolo. Besedo sta nato prevzela ravnatelj Gorazd Pučnik in predsednik Dušan Križman za krajski pozdrav, sledilo pa je še nagrajevanje vseh skupin,

družabnost in razposajena glasba. Na platnu pa so medtem predvajali fotografije letošnjih dejavnosti in popoldanskih iger. (sas)

BAZOVICA - Zanimivega pohoda se je udeležilo več kot 90 pohodnikov vseh starosti

Sprehod med kamnitimi hišicami

Vodnik je bil Vojko Ražem, ki je poskrbel za obnovo številnih pastirskih hišic in je pohodnikom povedal marsikaj zanimivega o značilnostih kraške zidave s kamenjem

V nedeljo je stekel pohod Pastirske kamnite hišice v Bazovici v organizaciji SKD Lipa Bazovica in SKD Grad Bani. Pohod, ki ga je vodil domaćin Vojko Ražem, izreden poznavalec ljubiteljske zida ve kraških suhih zidov, je očaral celo skupino obiskovalcev.

Pri »kalu« v Bazovici se je zbral več kot 90 pohodnikov in skupaj so si ogledali dvanajst predelanih pastirskih hišic. Pohodniki, ki so si na Tr'munu, v bližini vasi, ogledali prvo kamnito hišico, si še zdaleč niso pričakovali ogleda tako zanimivih in raznolikih predelanih hišic. Vsaka hišica je posebno izdelana glede na lego, na uporabljeni kamenje, s polnim spoštovanjem že obstoječih starodavnih lokacij. Ob vsaki hišici posebej je Vojko obrazložil, kaj je predelal, kako je popravil in kako je spoštoval vse še obstoječe dele zidov, »velbov«, stolčkov, okenc, in slepih oken. »Kamenik nikoli ne jemljam z zidov«, pravi Vojko, »to ni v moji navadi. Bilo bi preveč enostavno. Spoštujem vse, kar je pred mano obstajalo in nikoli bi si ne dovolil podreti obstoječi kraški zid.«

Hišice so prikazale ves svoj čar, med bajnim in presenetljivim: od Tr'muna do Tuž've hiške, Šubrve, Repičeve, Tint've, Mič've, hiške v Debemu školju, v Burjevki, Luk've, Lajt've hiške in tiste v Štjfenci.

Vojko Ražem (prvi z desne) med vodenim ogledom kamnitih pastirskih hišic

KROMA

Vsako posebej je Vojko na kamnu označil z ledinskim imenom ali družinskim prizivom in z mesecem in letom popravila.

Otroti, udeleženci pohoda, so se skrivali in sedli v vsako hišico posebej, kot da bi bile iz pravljice vzete. Starejši vaščani so obujali spomine, kje so pa-

AD FORMANDUM

Podelitev diplom in odprtje razstave

Konec šolskega leta se bliža tudi na poklicni šoli zavoda Ad formandum. Gostinski učni center Ad formandum prireja prihodnjo sredo, 6. junija, slavnostno ob koncu šolskega čleta s podelitvijo diplomi dijakom ob zaključku triletnega šolanja na poklicni šoli.

Ob zaključku šolskega leta bodo namreč prejeli diplome dijaki, ki so uspešno dokončali program poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Gostinski delavec na gostinski šoli in tako postal kuhanji oziroma natakarji. Slavnostna podelitev diplom - večer bo odprt javnosti - bo na sedežu Ad formanduma v Trstu (ul. Gimnastica 72) s pričetkom ob 19. uri. Dijaki tretjega letnika bodo prejeli diplome, med večerom pa bo sta nagrajeni tudi najboljši kuhan in natakar med dijaki drugega letnika.

»To je pomemben trenutek, konec šolskega leta in podelitev diplomi, ko dijaki zaključijo svojo študijsko izpopolnjevanje in so pripravljeni na soočenje s svetom dela,« pravi direktor zavoda Massimiliano Iacono, ki tako nadaljuje: »Mladi so naša prihodnost in zanje skrbimo dan, da dnem znotraj naše šole zato, da njihovo osebno rast v izobraževalnem procesu, ki jih pripravlja na opravljanje poklica kuhanja in natakarja, bogatimo s kulturo, izkušnjami, idejami, predvsem pa s spretnostmi in tehnikami, ki predstavljajo zanje osebno bogastvo in ki bodo njihovo vodilo v življenju.«

Večer bo obogatila otvoritev fotografks razstave »MA(D)RE - Le madri al mare« avtorice Fabiole Faidiga. Sklop fotografij o materah, na splošno o ženskem liku, bo predstavila kritičarka Maria Campitelli. »Razstavo prirejamo v sodelovanju z združenjem Juliet iz Trsta, s katerim smo letos začeli plodno sodelovanje in ki nam omogoča, da naš sedež krasijo izvrstna dela likovnikov, umetnikov, slikarjev ali fotografov iz širšega kulturnega prostora«, pravi koordinatorka tržaškega sedeža Ad formanduma Anna Maria Milič.

sli, se lovili, se skrivali pred dežjem in pekli krompir. Ostali pohodniki pa so z užitkom občudovali obnovljeno delo naše kulturne dediščine, ki je že zdavnaj zamrla in bi ostala le preteklost, če se Vojko Ražem ne bi samostojno odločil in lotil tako zahtevnega dela. »Vsako hišico delam tudi do dvanajst dni, vestno, od jutra do večera,« je povedal udeležencem pohoda.

Z vztrajnim delom je uspel iz kamenja prebuditi zgodovino, tako da je s svojimi spremnimi rokami po bazovskih ogradah in gmajnah spet posejal kamnite pastirske hišice.

Uspela pobuda, ki je privabila številne obiskovalce vseh starosti - tako štiriletne otroke kot osemdesetletne domačine - je dokaz, da smo še željni spoznavanja našega teritorija.

Pohodniki so zaključili pohod v ogradi Štjfanca, kjer so se okreplili v vesel družbi. Ob aplavzu je bil Vojko Ražem deležen iskrenih čestitk in res je lepo imeti med nami moža, ki so mu kraški kamen, naše ograde, doline, gmajna, ledinska imena in naši ljudje tako pri srcu.

Lahko bi rekli, da je s svojim delom razprt med mojstrovino in umetnino. Laskava priznanja, ki jih je bil že deležen so zares upravičena.

Tatjana Križmančić

DRAMATIKA - Knjiga Bogomile Kravos Slovenska dramatika in tržaški tekst

Zanimiva knjiga o gledaliških tekstih, ki so tako ali drugače vezani na Trst

V bogati študiji tudi veliko produkcij SSG - V petek jo bodo predstavili v tržaškem Narodnem domu

V Narodnem domu bodo v petek, 8. junija, ob 17.30 predstavili knjigo Bogomile Kravos Slovenska dramatika in tržaški tekst, v kateri je avtorica analizirala drame, ki so nastale v Trstu ali poglobljeno obravnavajo naše mesto. Na predstavitev bodo ob avtorici sodelovali Denis Poniz, Ivo Svetina in Loredana Umek, ki je za Primorski dnevnik knjigo tudi recenzirala.

Študija Bogomile Kravos o slovenski tržaški dramatiki v drugi polovici 20. stoletja in njeni tipološki sistematizaciji jemle pod analitično obravnavo nastajanje in delovanja slovenskega tržaškega gledališča od svojih začetkov ter ponuja nazoren pregled okrog devetdesetih dramskih besedil, ki so prostorsko umeščena v mesto Trst.

Bogomila Kravos ugotavlja, da so slovenska tržaška besedila zaradi medkulturne in večjezične kontaminacije obogatena z večpomensko izraznostjo, kar prinaša dodatno informacijo o medsebojnem vplivu obeh v Trstu sobivajočih narodnosti, slovenske in italijanske, ter o njuni lastni nehomogeni specifičnosti. Kravosova definira tržaškost kot posebno - konstitutivno - kategorijo mišljenja, ki zahteva poseben - primerni pristop pri dojemljaju različnih med seboj dopoljujočih (izmenjavo enakovrednih podatkov) ali izključujočih (zanihanja ali zamolčevanja od sebe drugačega in njegove kulturne vrednosti) elementov pri procesu ubesedovanja literarnih besedil.

V uvodnem razdelku knjige Bogomile Kravos ponuja izčrpen metodološki in kulturnozgodovinski okvir, ki sega v sredino 19. stoletja, ko se je porodila zamisel o ustanovitvi slovenskega gledališča v Trstu. Avtorica je pozorna na slovensko kritičko in literarnozgodovinsko ocenjevanje tržaških odrskih besedil, ki večkrat zaradi pomanjkljivega pretoka informacij niso upoštevala specifike prostora, v katerem so delata nastajala, in obenem opozarja na ideološke pregrade, ki pa so izpostavile tržaški kritički presoji različnost pogledov in vrednotenja upovedanega.

V analizi slovenske tržaške dramatike Bogomila Kravos razkriva tri različne modele reprezentacije tržaškega Slovenca v Trstu. V slovenskem gledališču se je upovedovanje tržaške stvarnosti izoblikovalo postopoma in v sovočju s predvojno tradicijo. Pri iskanju primerenega načina gledališke reprezentacije so imeli temeljno vlogo tržaški ustvarjalci (pisatelji, publicisti, slikarji, scenografi, glasbeniki, igralci, režiserji), ki jih je gledališče pritegnilo v svoje področje dejavnosti. Prva povojna presaditev žanrske zaslove commedia dell'arte v slovensko tržaško okolico (Cijakova igra Neurje po navdihu Goldonijeve komedije) se je prikazala v ovrednotenju domače govorce, ki je v obdobju fašizma omogočila preživetje

slovenstva, izbira na-rečnega izraza pa je drugačje nagovarjala slovenske ocenjevalec, ko je razkrivala jezikovno raven slovenstva na obrobju.

Pravo rojstvo sodobne slovenske tržaške dramske ustvarjalnosti prestavlja Cijakova predela ljubljanske drame Odločitev in nena-prizoritev leta

1954 v Trstu. Dramska postavitev se je soočala s sočasnim političnim dogajanjem po zavezniški razsodbi o »tržaškem vprašanju« in obravnavala predvsem položaj dramskega junaka. V ocenah slovenskih kritikov je posebej položaj Slovencev za mejo postal predmet opazovanja, ki se je ujemal s podobo o Trstu kot izgubljeni priložnosti, ni pa znal drugače razbirati in razumeti pojma žrtve, mimo zamisli o zamejcu kot odpadkom delu narodnega telesa. V nadaljnjih uprizoritah (npr. v delih L. Cijaka, J. Lukeža) se je takšen vzorec slovenske tržaške dramatike utemeljeval z motivi žrtvovanja za narodne vrednote in umiranja slovenstva zaradi izseljevanja ali razlažanja zemlje. Priložnostna rekonstrukcija zgodovinske medvoyne in vojnega dogajanja v Trstu kot poklon žrtvam Rižarne (F. Benedetič, M. Koštuta) in ob obletnici drugega tržaškega procesa (Pinko Tomažič in tovarši A. Mermolje) ter tematizacija tragičnih posledic fašističnega nasilja (Operacija Timava A. Rebule) je usodno zaznamovala slovensko gledališko kritiko, ki ji ni uspelo besedil historično postaviti v kontekst dogajanja.

Od 70. let dalje je kritični odnos do dejanske stvarnosti slovenskega Tržačana narekal bolj samoinočne posege s poskusi dekonstrukcije ustavljenega vzorca. Z zbadljivimi posmehi protestniških kabaretov in polemičnimi radijskimi skeči (S. Verč, B. Kobal), komedio (Ime mu bo Just), literarno farso (Hribi pokrite nas Alojza Rebule) in satiro (Čukovo Lepo je v naši domovini) se je jasno izoblikovala podoba blokiranega položaja slovenske manjšine v Italiji ter njena zagatna brezihodnost. Prevrednotenje tržaške gledališke zaslove se je začel s prvimi poskusi sagovorcev - Slovenskega amaterskega gledališča (Pappenstor, Škornji) in je dosegel vrh z doživetimi junaki v Kobalovi komediji Afrika ali Na svoji zemlji. Kravosova opozarja, da je satirična obravnavana stvarnosti posegla po sočasni italijanski kabaretistični in

Bogomila Kravos

komediji tradiciji (Gaber, Kezich, Carpenteri-Faraguna) in domaći predvojni narečni tradiciji, zato je treba njen situacijsko komiko povezati z družbenim kontekstom širšega procesa razgradnje. Pretres je obenem potekal ob preobrazbi matične domovine, ko naj bi rušenje dotedanjega sistema pomenilo prenovu ali vsaj preobrat in iskanju novih miselnih vzvodov; v manjšini pa je satirična ost pogostog dregnila občutljivost tržaškega političnega predstavninstva, ki je izzivalnemu glasu skrbnejše sledil. Dramska pisava s prikrito manjšinsko problematiko - drame Sergeja Verča Ko luna škili, Evangelij po Judi; Samomor kitov ali Benedetičeva Pravila igre in delno z metaforičnim razponom Hribi pokrite nas, s svojo zamaskirovo preusmerjajo pogled v vsebinske neskladnosti, čeprav se spotikajo v samozadostnost okolja in opozarjajo na nesoglasja, ki jemljejo prostoru svojo vitalnost in gonilno silo.

Drugačno razumevanje samopodobe slovenskega Tržačana razkriva obsežen opus dramskih tekstov in radijskih (detektivskih) iger v slovenščini Josipa Tavčarja. Njegov »tržaški tekst« obravnavata slovenskega Tržačana kot odgovornega akterja, ki se na zunanje spodbude odziva samostojno in torej ponuja drugačno razumevanje vprašanja identitete obmaj-

nega človeka in ustvarjalca zunaj ustaljenih nacionalnih in političnih kategorij. Ob okarakterizaciji prvega sodobnega dramskega junaka, ki svoje slovenstvo živi neobremenjeno in se z lastnim okoljem spopada brez občutka (narodnostne) krvide, je Josip Tavčar izobiloval poseben jezik za dramsko ubedovanje mesta Trst, zaradi katerega mu je kritika očitala »neslovenskost«. Tavčarjeva neposredna refleksija posameznikove pohabljenosti in onesposobljene družbe, ki izrisujejo bivanjsko stisko človeka in njegovo prisilno samozločanje, pa je v mlajši generaciji našla svojevrstne nadograditve v delu Ivanke Herbold Paracels in Sosičevem monologu Balerina, Balerina. Tavčerjevo dramsko pisanje se je dopolnjevalo z gledališčno vizijo Jožeta Babiča, ki je takratni tržaški umetniški prostor razumel kot stičišče kulturnih silnic. Babičev gledališki projekt, lepljenka Rusi most domiselnost izdelan dramaturški prikaz samobitnosti tržaške povojne književnosti, ponuja širok uvid v tržaško stvarnost skozi razbiranje literarnih besedil.

Zaradi svojega raziskovalnega pristopa, ki izhaja iz metodološkega preučevanja literarne imagologije in se naslanja na spoznanja ruskih strukturalistov in semiotikov, se delo predstavlja kot prava novost v obravnavi slovenske dramske ustvarjalnosti. Iz zapisane se razbira, da je mogoče prav tržaška dramatika najbolj razpoznaven izraz slovenstva v Trstu, ker vzdržuje heterogenost tradicije, nasprotovanja in slobovanja različnosti. Slovenske dramske ustvarjalnosti je znala posredovati protislovno razsežnost tržaškega prostora, v svoje tematske sklope je vgradila notranje in zunanje navlake, predvsem pa je v procesu prilaganja ter prisvajanja ustrezno odpirala prostor drugemu – italijanskemu sosedu, s prepričanjem, da je zavestno sprejemajo drugega/tujega velika priložnost za utrijevanje lastnega bivanja v skupnem medkulturnem prostoru.

Precvečvalci dramatike kot literarne vrste menjajo, da je gledališče predvsem verodostojna priča življenja in avtentični dokument duhovnega in zgodovinskega obraza določene dobe, kulture in njenih aktjerjev. Dramatika je torej med tistimi umetnostmi, ki najbolj predstavlja prostor in čas, ko gledališko uprizoritivo zaživi na odru ter se neposredno postavlja v dialog z gledalcem in kritičko presojo. Osvetljeni pogled na tržaško dramatiko iz vidika posebnosti obenem sili v reflektiranje na naši pripravljenosti razumeti in vrednotiti regionalni prostor ter v dometu preteklega delovanja in dedičine prednikov, domislići ustvarjalne perspektive našega človekovega bistva in jih časу primerno nadgraditi.

Loredana Umek

TOMIZZEV DUH

Bodimo nemogoči!

MILAN RAKOVAC

Nad deželo sonce sije,
zdalec se vse mirno zdi,
a za hribom dim se vije
in pri tleh nevarno tli.
Nad deželo ni oblaka
in nikomur ni nič mar,
a ves svet le iskro čaka,
pa izbruhnil bo požar

To je samo jedna pjesmica s blugske poezije Mladine; »takopaje« (by Maja P.G.), i ča mi sad moremo? Se hititi ti u fojb? Poj u Meriku? A da se svi skuša zberemo na pjaci i zrušimo banditske režime? Forši njanke ne rabi, ter nisu propio banditi, daj, nu, samo su goluoži i štupidi, incompetenti, pak ne znaju zapovijati ni narodu ni sebi! Ma će rabiti rušiti banke, burze i ašikuracijon - to su vidji zakoniti ladroni ča nan piju krv....

Superiorni čovik i sentifiko i antifašista i profesor Nikolai Jeffs, Anglo-Slovenec, u Umagu je rek u dvi beside sve ča je bilo za reči, u parafrasi sloganja študentskega iz 1968, budimo realni – tražimo nemoguće, v: bodimo nemogoči, zahtevajmo realno!

Jeffs is man of my kind; je govorja najprija ingleški, pak jenu besidu po slovensku, jenu po hrvacku; e cussi, piuto-sto, xe qua de noi. E a chi no ghe piasi, che

fa afari sui, no? In še ena beseda o multi-kulti itn, itd, etc; v palaci Economo un mucio de Sloveni nostrani-domaci d'Italia (che per Lubiana i xe zamejci, nella Serenissima »i Oltremarini«...), uno drio l'altro, i me diseva che i me legi con gusto. Moj stari tovarš iz Doline mi pravi; znaš, ako ne razumemo vsako besedo, vprašamo drug drugega; ma cossa voleva dir el mulo. Mulo vecio, si, ma pero mulo che no mola. Forum Tomizza, več kot nikoli prej, 2012. je bil AGORA, PARLAMENT, KONGRES »poniženih i uvrijedjenih«.

Piše v Primorskih novicah Maja Pertič Gombač: »Forum Tomizza, niz mednarodnih obveznih in čezmejnih srečanj, soocjan razmišljajočih ljudi, ki jih medja tako ali drugače zaznamuje, se te dni v Istro vraca že 13. leto. Tokrat izziva s provokativnim naslovom 'Pravica - iluzija ali utopija'. Ni namreč težko priti do ugotovitve, da nas, istrski živelj poleg iste duše s tremi obrazi - italijansko, slovensko in hrvaško kulturo - leta 2012 medsebojno povezuje tudi kratenje vsakovrstnih pravic najširše skupine državljanek in državljanov treh držav. Najšibkejših. Druži nas občutje, da plačujemo zaradi lahkomiselnosti ekonomskih in političnih elit, ki ostajajo nedotknjene, trdno na prestolih. Od tam nam, udobno nameščene, narekujejo zla-

ta pravila, zategovanje pasu, odrekanja, žrtvovanja ... V Istri nas druži tudi zavezanje, da se vse, kar je kulturnega, načrtno prikazuje kot nepomembno, kar ni nujno za preživetje, kot nekaj, česar ne gre precenjevati, ali če citiramo našega ministra (med drugim tudi) za kulturo Zigo Turka: kultura ni nekaj zelo posebnega... Znano je, da oblast potrebuje neuve, vodljive, poslušne, nesamozavestne ljudi, s katerimi lahko manipulira, jim narekuje vsak korak. Tako je bilo, tako je še danes, ko je vse bolj očitno, da so pravice v neoliberalizmu stvar kapitala... Forum Tomizza ne daje dokončnih odgovorov, kaj naj storimo, ampak vsaj išče možnosti. Tako kot vselej goroviti o tem, da ni več čas za življeno v slogu 'kaj pa naj' ali tako pač je...' Na vrath je revščina, zlasti revščina duha, ki trka z odločno roko. Ne odpirajmo ji.

Istočasno s Forumom, v Torinu so potekale Settimane della Politica, zgodovinar Angelo D'Orsi pravi v uvodnem referatu:

„Perciò, la riemersione della Piazza, il ritorno dell'agorà, distinta e magari anche distante, dalle istituzioni, talora contrapposta ad esse, è un fatto che appare rilevante da ogni punto di vista. Di piazza e di popolo, spesso intesi a torto o ragionevole come sinonimi, si parla molto negli ul-

timi tempi: è stata proprio la Piazza a risvegliare il Palazzo, suscitando inquietudine in esso, e talora costringendo il ceto politico a cambi di rotta, o quanto meno a tener conto delle istanze che dalla piazza appunto provenivano. Le rivoluzioni, ricordiamolo, sono cose serie e non si scimmiano: si fanno. E si fanno quando le situazioni storiche le impongono e quando sussistano soggetti sociali collettivi formati ed avanguardie politiche adeguate. Il resto è sfogo, è parodia, è cieca violenza distruggitrice, è gioco pericoloso...“

U to vreme, u Kumrovcu su ljudi iz naših kraji slavili 20. rođendan Josipa Broza Tita. Ratko Marićić, predsjednik Saveza antifašističkih boraca Hrvatske, rekao je: „Slavili smo i slavit ćemo naše pobjede! Slavit ćemo ih kraj naših spomenika... U Titovo vrijeme imali smo rada i radnih mjesti. Ljudi nisu morali kopati po kontejnerima.“ Za njim, predsjednica mladih antifašista Veronika Kolman:

„Mnogi se danas uzaludno trude kvazidomoljubljem revidirati povijest i prezintirati nacizam i fašizam kao nešto dobro. Unatoč njima, Hrvatsko Zagorje će uvjek ostati antifašističko.“

In Slovenija, piše na blogu Rihard: Le nekaj mesecov majerske nadiciktature je bilo potrebno, da je država zavože-

na in globoko v riti: a je mogoče kje (Gro-suplje? Šentilj? Trstenjakova?) izseljek zakon, ki državljanom RS prepoveduje opredeljevanje do nekdanjega predsednika SFRJ? Ali je posedovanje fotografij ali literature, katerih predmet je maršal Tit, to Slovence dandas kaznivo? Upam, da (še) ni. Ampak zato tudi ne bi smelo biti panike, če bi se kje "zgodil kak shod" ali če bi se tudi "kdorkoli sestajal pod Titovo sliko". Se je uzurpatorski oblasti povsem zmešalo? So mar zdaj tudi Štruklja kupili, da se jim že skoraj opravičuje za "delikt", ki ga niti bilo ni? SF/SN + Živel dan mlačnosti!

Vrača se direktna demokracija na naše trgrove, ali nešto je novoga u ovome svijetu; na trgovima se preoblikuju i postaju antička AGORA, javni parlament, mase nisu više samo bijesna, rušilačka sila, mase misle i iskazuju svoje zahtjeve, a kada nema sile, ni sila „reda i sigurnosti“ ne može samo tako silom sprječiti čovjeka. Naravno, režim će nači način: kao što je bilo groteskno vraćanje Schengena na francusko-španjolsku granicu, ili zabranja dolaska europskih demonstranata na agoru u Frankfurtu. Fin'a quando?

Purtrop: čovik se budi, čovik kapi da za gospodara uon je propio zero, nulla, ničla, nothing, njičeve. E no, po!

EVROPSKA UNIJA - Zadovoljstvo v Dublinu in v Bruslju

Irci na referendumu s 60,3% glasov podprli fiskalni pakt

DUBLIN - Irski volivci so na četrtkovem referendumu s 60,3 odstotka podprtli fiskalni pakt, ki naj bi v EU dolgoročno zagotovil fiskalno disciplino in pomagal preprečiti nove krize. Irski premier Enda Kenny je ob izidu izrazil zadovoljstvo, visoki predstavniki EU pa so referendumski "da" pozdravili kot pomemben korak k okrejanju gospodarstva in stabilnosti.

Dogovor so večinsko zavrnili samo v petih od 43 volilnih enot na Irskem, protievropsko razpoloženje pa je bilo najmočnejše v revnješih predelih Dublina in v severozahodnem okrožju Donegal.

Potrditev fiskalnega pravila je bila sicer pričakovana. Irska je namreč že morala zaprositi za evropsko finančno pomoč, ratifikacija fiskalnega pakta pa bo v prihodnjem pogoj za dostop do takšne pomoči.

Irski premier Kenny je po razglasitvi referendumskih izidov poudaril, da je Irska Evropi in svetu poslala sporočilo, da misli resno glede reševanja svo-

jih gospodarskih težav. "Evropa zdaj lahko uvede svoja pravila glede upravljanja proračunov," je poudaril predsednik irske vlade. Dodal je, da bo odločno sporočilo irskega ljudstva pripomoglo k vzpostavitvi stabilnosti, ki jo država potrebuje.

Zunanji minister Eamon Gilmore iz vrst laburistov je poudaril, da je glasovanje za fiskalni pakt nujen korak na poti h gospodarskemu okrejanju.

Eden najglasnejših irskih evroskeptikov Declan Ganley je že pred razglasitvijo izidov napovedal neuspeh svoje kampanje proti fiskalnemu paktu. "Kaže, da so volivci glasovali za," je dejal in dodal, da so številni obkrožili "da" kislega obraza.

"Številni, ki so glasovali za, v potrditvi fiskalnega pakta vidijo manjše zlo kot v njegovi zavrnitvi," pa je poudaril vodja opozicione stranke Fianna Fail Micheal Martin, ki sicer velja za zagovornika fiskalnega pakta.

Visoki predstavniki EU so ob izidu izrazili zadovoljstvo.

Premier Enda Kenny ANSA

Positiven izid referendumu je "pomemben korak k okrejanju in stabilnosti", Irci so z glasovanjem za fiskal-

no pogodbo izrazili podporo in zavzanost evropski integraciji, je poudaril predsednik Evropskega sveta Herman Van Rompuy.

Izid referendumu je toplo pozdravljen tudi predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso. Glasovanje za fiskalno pogodbo po njegovih besedah pomeni "bistven korak h gospodarskemu okrejanju Irske in njenemu mestu v osrčju EU". Fiskalna pogodba je po Barrosovih besedah ključna sestavina odziva EU na gospodarsko krizo. V odziv na pozive k ukrepom za rast, ki jih je bilo slišati med kampanjo, pa odgovarja, da komisija verjame, da gresta stabilnost in rast "z roko v roki".

Na izid referendumu se je odzval tudi predsednik Evropskega parlamenta Martin Schulz, ki je poudaril, da je "pomemben dan za Irsko in EU". Izid po njegovih besedah jasno kaže, da je "prihodnost Irske v osrčju območja evra".

Fiskalna pogodba temelji na zlatem pravilu, da morajo biti proračuni

uravnoteženi ali v presežku. To pomeni, da strukturni primanjkljaj na letni ravni ne sme preseči 0,5 odstotka brutto domačega proizvoda.

Gre sicer za medvladno pogodbo in ne pravo evropsko pogodbo, za neno uveljavitev pa zadostuje ratifikacija v 12 članicah z evrom, tako da morebitna irska zavrnitev na referendumu uveljavitev ne bi preprečila. Irska je sicer edina, ki dokument potrjuje na referendumu.

Fiskalni pakt so doslej ratificirale le štiri članice unije - Portugalska, Grčija, Ciper in Slovenija. S pozitivnim irskim referendumom so tako fiskalni pakt že podprt vse tri članice območja evra, ki prejemajo finančno pomoč.

Na ratifikaciji evropske pogodbe so Irci v četrtek odločali že tretjič v štirih letih. Junija 2008 so na referendumu zavrnili lizbonsko pogodbo in sprožili institucionalno krizo unije. V drugem poskušku so pogodbo oktobra 2009 le potrdili. (STA)

RUSIJA - Putin na prvi turneji po ponovni izvolitvi za predsednika po Nemčiji obiskal Francijo

Berlin in Moskva aktivno stavita na politično rešitev sirskega konflikta

BERLIN - Nemčija in Rusija se zavzemata za politično rešitev konflikta v Siriji. Obe državi vlagata veliko truda v to, da bi preprečili izbruh državljanske vojne v državi in nadaljnje trpljenje njenih prebivalcev, je ob včerajnjem obisku ruskega predsednika Vladimira Putina v Berlinu dejala nemška kanclerka Angela Merkel.

"Prizadevati si moramo, da na političen način rešimo konflikt," je dejala Merklova. Izhodiščna točka pa bi lahko bil mirovni načrt posebnega odposlanca ZN in Arabske lige za Sirijo Kofija Annana. Še posebej v Varnostnem svetu ZN se bi moralizati za uresničitev tega načrta, morada pa bi morali predlagati še dodatne politične ukrepe, je dejala nemška kanclerka.

Putin je zagotovil, da Rusija Siriji ne dobavlja oružja, ki bi ga lahko uporabili ob izbruhu državljanske vojne. "Verjamem, da se lahko za konflikt najde politična rešitev," je dejal Putin. Po srečanju z Merklovo je zavrnil očitke, da Rusija sirskemu režimu nudi enostransko podporo. Dodal je, da

Ruski predsednik Vladimir Putin in nemška kanclerka Angela Merkel ANSA

ima Rusija dobre odnose s Sirijo, vendar v konfliktu ne podpira nobene strani. "Na-

ša skupna naloga je, da preprečimo državljansko vojno. Annanov načrt ne sme pro-

pasti, preprečiti se mora eskalacija nasilja. Nihče nima koristi od državljanske vojne," je povedal ruski predsednik.

Rusija je ena od zadnjih zaveznic vse bolj izoliranega sirskega režima. V VS ZN je Rusija že večkrat preprečila ostrejše ukrepe proti Siriji.

Ameriška državna sekretarka Hillary Clinton je medtem med obiskom v Oslu znova opozorila Rusijo, da si njeni ravnanje glede Sirije v Damasku in svetu razlagajo kot podporo režimu sirskega predsednika Baššara al Asada. "Če je Rusija pripravljena sodelovati z mednarodno skupnostjo pri načrtovanju politične tranzicije v Siriji, kot trdi Putin, smo vsekakor pripravljeni sodelovati," je dejala Clintonova.

Po srečanju z Merklovo je Putin odpotoval v Pariz, kjer ga je sprejel novi francoski predsednik Francois Hollande. Po napovedih bo tudi v ospredju nujnih pogovorov Siriju, glede katere sta Rusija in Francija na nasprotnih bregovih. Francija namreč ostro obsoja al Asadov režim, v zadnjem času pa tudi ne izključuje možnosti vojaškega posredovanja v Siriji. (STA)

EVROPSKA UNIJA - Poudaril je, da je 70 odstotkov španskih bank finančno povsem zdravih

Španski gospodarski minister de Guindos: Prihodnost evra se bo odločala v Španiji in Italiji

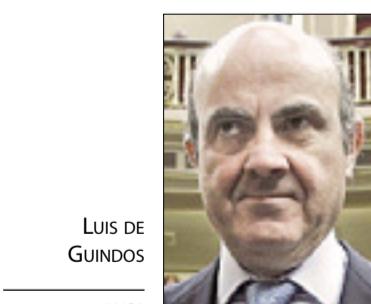
BARCELONA - Prihodnost skupne evropske valute se bo v prihodnjih tednih odločala v Španiji in Italiji, je v četrtek poudaril španski gospodarski minister Luis de Guindos. Prav zaradi dejstva, da gre za četrto in tretje največje gospodarstvo evrskega območja je treba biti po njegovih besedah pri nadaljnjem ukrepanju še posebej odgovoren. Že samo špansko gospodarstvo je večje od grškega, portugalskega in irskega skupaj, kar pomeni, da bi bilo reševanje Španije ali morebitni celo Italije izjemen finančni zalogaj in velik udarec za skupno valuto.

De Guindos je na četrtkovni poslovni konferenci blizu Barcelone pojasnil, da je Španija zaradi velikih težav v delu bančnega sistema v zelo težavnem položaju, čeprav o tem, da bi bila na robu prepada, ni želel govoriti.

Minister je prepričan, da bo Španiji težave uspelo premagati in da se bo iberska država izkazala kot vzorčni primer za to, kako se izvleči iz globoke kri-

ze. A ob tem je znova izrazil željo po ambicioznejšem ukrepanju na evropski ravni za zmanjšanje pritiska na Španijo. Spet se je tako zavzel za spremembo pogodb o stalnem mehanizmu za stabilnost evra (ESM), tako da bi ta lahko svoj finančni potencial v višini 500 milijard evrov uporabil tudi za dokapitalizacije bank in ne le za pomoč državam. Prav tako je podprt uvedbo dejanske bančne unije v območju evra s centraliziranim nadzorom nad velikimi sistemskimi in cezmejnimi bankami ter skupnim mehanizmom jamstev za bančne vloge. "Španija je na razpotju in prihodnost evra se bo v prihodnjih tednih odločala v Španiji in Italiji. To pomeni, da moramo biti še posebej odgovorni," je bil jasen De Guindos, ki je ob tem zanimal, da prihaja do bega kapitala iz Španije. Čeprav je del bank res v velikih težavah, pa je po njegovih besedah 70 odst. bančnih ustanov finančno povsem zdravih.

O tem, kako okrepiti zaupanje v

LUIS DE GUINDOS

Španijo, je na včerajnji redni seji razpravljala tudi španska vlada. "Poslati želimo sporočilo zaupanja, varnosti in solventnosti Španije kot države," je na novinarski konferenci po seji vlade poudaril finančni minister Cristobal Montoro. Rešitev za trenutno stanje na trgi leži v evru in EU, je dejal ob tem. "Izvajamo reforme, čistimo bančni sistem in javni sektor in to, skupaj z drugimi reformami, bo poskrbelo za rast, zaposlovanje in nam omogočilo izhod iz krize v enotni Evropi," je poudaril.

Znova je včeraj zaupanje v Španijo izrazil tudi Berlin. Nemško finančno ministrstvo je podprt predlog Evropske komisije, da Španiji podaljša čas, v katerem mora zmanjšati svoj proračunski primanjkljaj. "Španija z odločnostjo sprejema nujne reforme in nemška vlada je prepričana, da bodo to odločnost prepoznali tudi trgi," so poudarili. Dodali so še, da Španija uvaja ukrepe za zmanjševanje proračunskega primanjkljaja, zato ni nobenega razloga, da bi ji ta proces še dodatno oteževali.

Vlagatelji vseeno zelo zaskrbljeno zrejo v Španijo. Donos do dospetja na 10-letne španske državne obveznice se je na sekundarnem trgu tako včeraj določne znova zvišal in je dosegel 6,64 odstotka. Trenutno se je sicer znižal na okoli 6,5 odstotka. Istočasno pa vlagatelji očitno še naprej bežijo v naložbe, ki jih zaznavajo kot varne. Zahtevana do nosnost na nemške 10-letne obveznice je dosegla novo rekordno nizko vrednost in je zdrsnila do 1,16 odstotka. (STA)

SRBIJA - Predsednik Nikolić: V Srebrenici ni bilo genocida

PODGORICA - Novi srbski predsednik Tomislav Nikolić je izjavil, da v Srebrenici ni bilo genocida. "V Srebrenici ni bilo genocida. V Srebrenici je bil velik zločin, ki so ga zgrešili nekateri pripadniki srbskega naroda, ki jih je treba najti, privesti pred sodišče in kaznovati," je dejal Nikolić v pogovoru za črnogorsko javno televizijo.

Na vprašanje, ali bo sprejel potvrdilo muftija Muamer Zurkorić na obisk v Srebrenico in "obsodil genocid", je Nikolić odgovoril, da se to najverjetneje ne bo zgodilo, ker je storil že njegov predhodnik. "Če je bil predsednik Srbije Boris Tadić v Srebrenici in obsodil zločin, če je skupščina Srbijske obsojila zločin v Srebrenici, zakaj bi jaz to vprašanje stalno pogreval," je dejal. Dodal je, da je genocid na sodišču težko dokazljiv.

Nikolić glede odnosa s svojim nekdanjim strankarskim šefom Vojislavom Šešljem pravi, da vodje Srbske radikalne stranke sploh ne omenja. "On mi je delal krivico in izrekel veliko slabih stvari o meni. Žalil me je, kolikor je mogel, jaz pa sem samo molčal. Vse sem prenašal. Danes sem jaz predsednik Srbije, njegova stranka pa je pod (parlamentarnim) pragom," je še dejal Nikolić.

Predsedujoč predsedstvu BiH Bakir Izetbegović je danes ostro obsojil Nikolićevo izjavo, da v Srebrenici ni bilo genocida. "Izjava novoizvoljenega predsednika Srbije Tomislava Nikolića prvi dan uradnega prevzema dolžnosti, da v Srebrenici ni bil storjen genocid nad Bošnjaki, je neresnična in žaljiva za Bošnjake, zlasti za preživele žrtve genocida v Srebrenici," je poudaril Izetbegović.

Kot je opozoril, takšne izjave resno postavljajo pod vprašaj verodostojnost Nikolićevo javno proevropsko retoriko in izjave, v katerih se zavzemata za korektne odnose v regiji in sodelovanje med sosednjimi državami. "Zanikanje genocida, ki ga je potrdilo Mednarodno sodišče za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije, ni pot sodelovanja in obnove zaupanja, temveč ravno nasprotov - vir novih ne sporazumov. Z izjavami o Vukovarju kot 'srbskem mestu' in eksplicitne trditve, da se v Srebrenici ni zgodil genocid, Nikolić na žalost dokazuje, da se še ni pripravil soociti z resnico o dogajanju v bližnji preteklosti," je poudaril Izetbegović. (STA)

DOBERDOB - Na obzoru poseg za ovrednotenje centra Gradina

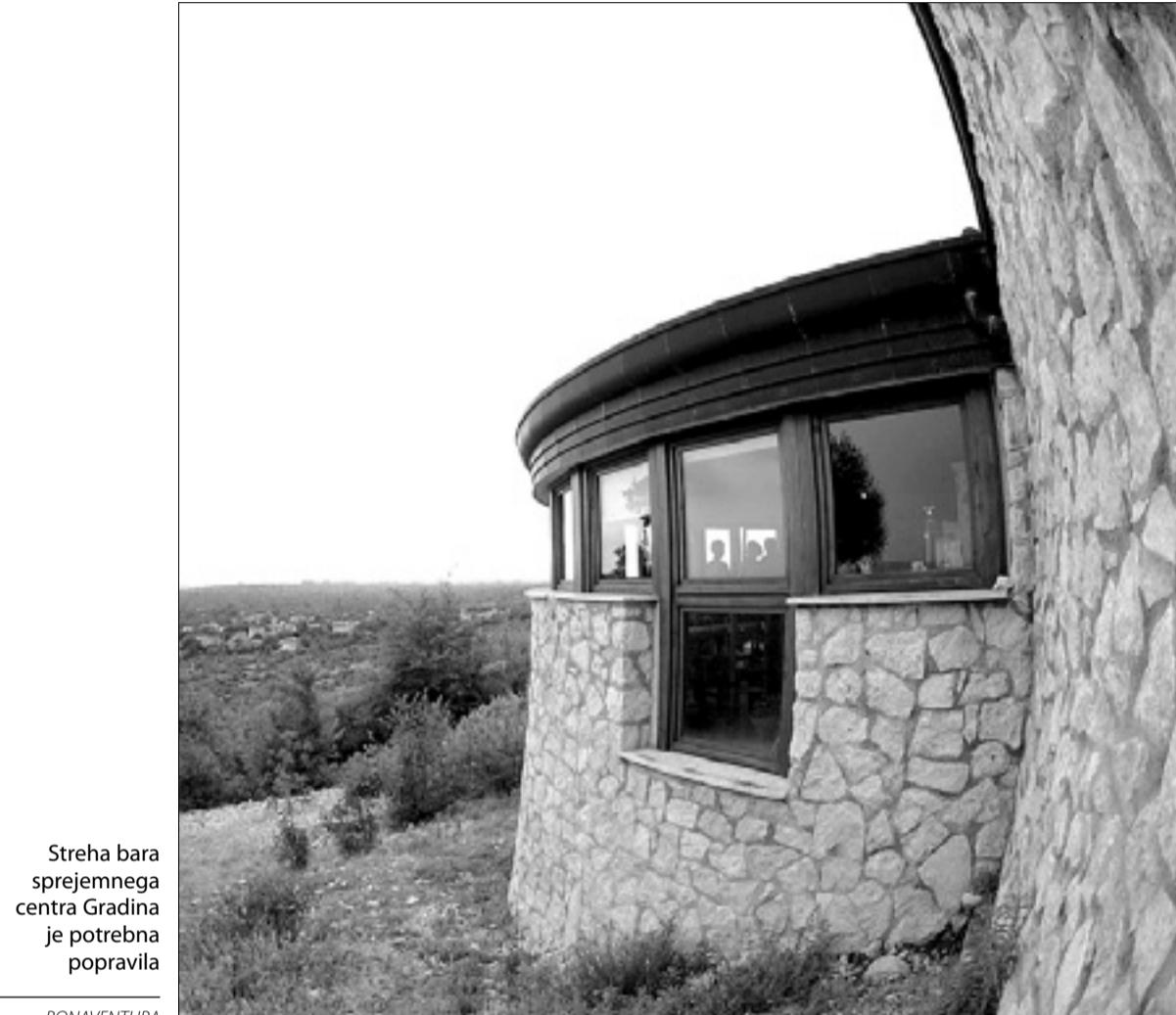
Evropski denar za sončno elektrarno in botanični vrt

Projekt vreden 220.000 evrov - Evropski prispevek krije 77 odstotkov zneska

Doberdobska občina bo prejela evropski prispevek za namestitev sončne elektrarne na strehu sprejemnega centra Gradina, za nekaj vzdrževalnih del na poslopu barja in za ureditev manjšega botaničnega vrta za centrom. Projekt, s katerim se je doberdobska občina prijavila na razpis za dejelne operativne programe, povezane z ovrednotenjem objektov v zaščitenih naravnih območjih, je skupno vreden 220.000 evrov; z evropskim denarjem bodo krili 77 odstotkov zneska, ostalo bo priskrbela doberdobska občina iz svojega proračuna.

Doberdobskemu županu Paalu Vizintinu in občinskemu odborniku Danielu Jarcu so novico o podelitvi evropskega prispevka sporočili med četrtkovim srečanjem na deželi. Doberdobska upravitelja sta pričakovala, da za Gradino ne bo denarja, saj so na lestvici več točk prejeli projekti, ki so ciljali na ovrednotenje naravnih danosti teritorija in ne toliko na strukturalne posuge. Dežela pa je uspela pridobiti dodatna sredstva za financiranje še nekaterih projektov, tako da je vzela v poštev tudi doberdobsko prošnjo in ji zagotovila celotno zahtevano finančno kritje.

»V okviru projekta bomo na streho sprejemnega centra Gradina namestili sončno elektrarno; poleg tega bomo opravili nekaj vzdrževalnih del na kanalizaciji centra, popravili bomo tudi streho nad barom. Za centrom bomo nazadnje uredili manjši botanični vrt oz. skalnjak, v katerem bodo mesto naše razne tipične kraške rastline. Okvirno bo 90.000 evrov šlo za sončno elektrarno, 80.000 za vzdrževalna dela, ostali del zneska pa za botanični vrt,« pojasnjuje doberdobski občinski odbornik Daniel Jarc in napoveduje, da jim bo dežela predvidoma do 15. julija poslala dekret o podelitvi prispevka, gradbena dela pa morajo opraviti najkasneje do decembra leta 2013. »Prepričan sem, da se bomo uspeli držati rokov, saj imamo to prednost, da smo vse načrtovanje za sončno elektrarno že opravili, z javno dražbo pa smo že izbrali tudi podjetje, ki bo izpeljalo projekt,« pravi Daniel Jarc in pojasnjuje, da bodo morali izpeljati dražbo edino za vzdrževalna dela in ureditev botaničnega vrta; le-ta se bo nahajjal ob igralih, ki jih bodo namestili ob sprejemnem centru Gradina v okviru drugega projekta. Zlasti botanični vrt oz. skalnjak, ki bo primeren za najrazličnejše didaktične dejavnosti o kraškem rastlinstvu, bo prispeval k povečanju privlačnosti sprejemnega centra, ki postaja eden izmed pomembnejših krajev srečevanja in dogajanja na območju doberdobske občine. (dr)

Streha bara sprejemnega centra Gradina je potrebna popravila
BONAVENTURA

RONKE - Podžupan o šolskih poslopjih

Obnavljajo in gradijo

Gradnja novega slovenskega šolskega središča vključena v načrt za potenciranje šolske mreže

Pred nekaj dnevi začeta gradnja novega slovenskega šolskega središča v Romjanu se vključuje v širši načrt ronške občinske uprave za obnovo vseh svojih šolskih poslopij in za potenciranje svoje šolske mreže. Ronški podžupan Livio Vecchiet pojasnjuje, da so v zadnjih petih letih obnovili osnovno šolo Leonardo Brumatti v Romjanu, kar je bilo 900.000 evrov, prenovili so poslopje zavoda CISI v Solenshianu (293.000 evrov), izredni vzdrževalni poseg so opravili na osnovni šoli Vittorino Da Feltre (900.000 evrov), nazadnje pa so 130.000 evrov vložili v obnovo občinskej jasli.

»V kratkem bomo obnovili stranišča v šoli Vittorino Da Feltre, za kar bo potrebnih 250.000 evrov, prihodnjo jesen pa bomo začeli graditi čisto nov vrtec v Ulici Campi, ki bo stal 2.600.000 evrov,« napove-

duje Vecchiet in poudarja, da so nameravali začeti graditi veliko prej tudi novo slovensko središče, vendar so morali rešiti cel kup birokratskih težav. Kot znano so preliminarni načrt za novo slovensko šolo odobrili leta 2001, celoten postopek pa je nato doživel pospešek komaj leta 2008. Leta kasneje so odobrili izvršni načrt, leta 2010 pa še dokončni. »Od maja leta 2010 do junija leta 2011 smo veliko časa izgubili zaradi razlastitve dela zemljišča, komaj zatem smo uspeli izpeljati dražbo za izbiro izvajalca del, ki smo jo uspeli izpeljati komaj med lanskim poletjem,« pravi Vecchiet. Ko bo nov šolski center dograjen, bosta dva razreda slovenske osnovne šole lahko zapustila začasne prostore v lasti župnije, ki je ronška občina hvaležna, ker ji je priskočila na pomoč za reševanje težav zaradi prostorske stiske v šolskih poslopjih.

Gradbišče slovenskega šolskega centra BONAVENTURA

MIREN - Bencinska črpalka znova tarča tatov

Dvakrat zapored

Neznanci so si med nočjo postregli s kar štirimi kartonskimi škatlami cigaret

Tatovi so v mirensko bencinsko črpalko vložili že drugo noč zapored. Minulo noč se je na mreči okoli 3. ure zjutraj sprožil alarm na omenjenem bencinskem servisu. Policisti, ki so prišli na kraj dogodka, so lahko le še ugotovili, da so si neznanci znova postregli z večjo količino cigaret, po dosedanjih podatkih gre kar za štiri kartonske škatle. O dogodku je bil obveščen preiskovalni sodnik okrožnega sodišča in pristojno okrožno državno tožilstvo v Novi Gorici. Šempetrski policisti še zbirajo dodatna obvestila v zvezi z okoliščinami ponovne tativne in bodo na podlagi ugotovljenih dejstev podali kazensko ovadbo, enako kot za dogodek, ki se je na istem bencinskem servisu prijetil le dan prej. Neznanci so takrat odnesli 2.500 škatlic cigaret v skupni vrednosti 7.500 evrov. (km)

Mirenska črpalka

GORICA - »Svoboda Teritorij Solidarnost«

Kulturno in politično združenje brez strankarskega predznaka

V decembru je bilo na Goriškem ustanovljeno kulturno združenje Libertà Territorio Solidarietà (Svoboda Teritorij Solidarnost), ki bo 6. junija privedilo prvo javno pobudo. V vinoteko Serenissima v Gradišču bo ob 18. uri prišel predavat g. Antonio Sciortino, od leta 1999 direktor katoliškega tednika Famiglia Cristiana - najbolj branega italijanskega tednika -, ki ga bo na temo »družbe in politike v iskanju izgubljene etike« intervjuval novinar Roberto Collini, med ustanovnimi člani novega združenja. V Gradišču bodo včlanjevali vanj, njegov osnovni namen pa je oživiti v ljudeh željo po družbenem in političnem angažirjanju ter to željo podkrepiti z izobrazbo in etiko, pravi deželni svetnik Demokratske stranke Franco Brusia, ki se mu mandat na deželi izteka in ne bo več kandidat.

»Združenje je nastalo iz vrednot demokratičnega katolištva, a želi se odpreti vsem svetovnonazorskim do-

prinosom, seveda tistim, ki izhajajo iz laicne in reformistične tradicije. Noči imeti strankarskega predznaka,« poudarja Brusia, ki je eden izmed ustanovnih članov in predsednik društva do volitev na prvi skupščini, ki bo ob koncu leta, ko bodo tudi že razširili članstvo. »Združenje želi imeti korenine, globoko vraščene v Goriško. To je teritorij z izrednim potencialom, je sinteza posebnosti in avtonomije naše dežele, a je žal zanemarjen in ignoriran. Nekoč je imel do tri deseljne odbornike, danes nima nikogar. Ta potencial bomo ovrednotili,« opozarja Brusia in poziva zlasti Goričane, da se včlanijo. Med ustanovnimi člani je tudi podjetnica Anna Raspar, neodvisna občinska svetnica v Tržiču, ki v krajevnih upravah pogreša predvsem znanje in politično izobrazbo. »Za to bo sedaj skrbelo naše združenje! Razmišljali bomo globalno in delovali lokalno,« napoveduje Anna Raspar, podpredsednica združenja Libertà Territorio Solidarietà.

Izlet Primorskega dnevnika

Organizatorji izleta Primorskega dnevnika v Apulijo in Bazilikato sporočajo, da bodo za odhod iz Gorice (udeleženci bodo vstopali v 8-sedežni kombi) postanki ob 6.15 na parkirišču pri Rdeči hiši, ob 6.30 pred lekarno v Sovodnjah, ob 6.35 pred telovadnicami v Sovodnjah; ob 7. uri bo v Palmanovi prestop na avtobus iz Trsta. Isti postanki so predvideni ob vrniti.

V ponedeljek zaprta kvestura

Zaradi prenove računalniškega sistema bošta v ponedeljek, zaprta urada goriške kvesture in policijskega komisariata iz Tržiča, ki izdajata potne liste.

140-letna godba iz Krmina

Drevi se začenja dvanajsta izvedba srečanja glasbenih združenj Goriške, ki jih prireja društvo Arcadia s pomočjo Fundacije Goriške hranilnice. Prvi izmed šestih koncertov bo ob 20.30 v župnijski dvorani v Škocjanu: ob 140-letnici ustanovitve bo nastopila godba iz Krmina, ki vodi Patrick Quaggiato.

Erica Mou na krminskem trgu

Na Trgu XXIV Maggio v Krminu bo drevi ob 21. uri v okviru pobude Jazz & Wine of Peace Sconfinando zapela pevka Erica Mou; ob slabem vremenu bo koncert v občinskem gledališču.

Jutri s starodobniki v Milje

Na parkirišču pri Rdeči hiši v Gorici se bo do jutri ob 8. uri zbrali udeleženci srečanja starodobnih vozil; z njimi se bodo ob 9.30 odpeljali v Milje, kjer se bodo preizkusili v spretnostni vožnji.

Drevi Glasbeni večer Tabor

V Taboru nad Dornberkom bo noč od 20.15 IX. Glasbeni večer Tabor. Nastopili bodo zbori Sv. Nikolaja iz Litije, Obala iz Kopra, Napev iz Batuj, Tzarik iz Francije, Vinika in zbor novogoriške šole Frana Erjavca. (km)

GORIŠKA - Finančna straža prijavila tri podjetja

S sedežem v tujini utajili 40 milijonov davkov

Pri zaposlitvi 200 delavcev kršili zakone in splošne delovne pogodbe

Prijavljeni podjetja se ukvarjajo z ladjedelninštvom

BONAVENTURA

Utajili so 40 milijonov evrov davkov, pri zaposlitvi 200 delavcev pa so na različne načine kršili italijanske zakone. Osebje pokrajinskega poveljstva finančne straže je ugotovilo, da so tri podjetja izkorisčala svoj sedež v tujini za davčno utajo, saj so v resnici vse svoje posle vodila v Italiji, kjer pa ni plačevala davkov.

Finančni stražniki so vzeli pod drobnogled poslovanje raznih podjetij, ki se - večinoma kot podizvajalci - ukvarjajo z ladjedelninštvom, verjetno na Tržiskem. Finančni stražniki so podrobno preverili, ali so doslej podjetja redno poravnala svoje davčne obveznosti, pri čemer je prišlo na dan, da imajo nekatera podjetja sedež v tujini. Finančni stražniki so s pomočjo sil javnega reda iz drugih držav preverili, kolikšen je bil resnični promet nekaterih družb, pri čemer so ugotovili, da so nekatera namerno utajevala davke. Podjetja - podrobnejših podatkov o njih niso posredovali - v Italiji niso prijavljala svojih dohodkov in dejavnosti, saj so se izgovarjala, da to počenjajo v svojih domovinah. V resnici niti v državah, kjer so imela sedež, niso prija-

S prihranki za osebje so oškodovali ostala podjetja, saj so storitve ponujali po nižjih cenah in hkrati imeli višje prihodke

vila svojih dohodkov, tako da so njihovi upravitelji oz. lastniki vse svoje prihodke enostavno prikrili. Upravitelji podjetij so bili prepričani, da jih ne bodo izsledili, saj so mislili, da sile javnega reda ne bodo uspele preveriti njihovih dejavnosti. V resnici ni bilo tako, saj so goriški finančni stražniki s pomočjo svojih kolegov iz tujine po dolgem in zapletenem preiskovalnem delu ugotovili, da so tri podjetja utajila približno 40 milijonov evrov davkov.

Tri podjetja so dejansko oškodovala tudi dvesto delavcev; čeprav so delali v Italiji in bi morali biti podvrženi italijanskim delovnim pogodbam, so jih plačevali, kakor da bi delali v drugih državah. Na ta način so podjetniki prihranili kar nekaj denarja pri plačilu svojih zaposlenih, njihovo početje pa je seveda oškodovalo tudi vsa konkurenčna podjetja, saj so lahko svoje storitve ponujali po nižjih cenah in hkrati imeli višje prihodke. S preiskavo si je osebje pokrajinskega poveljstva finančne straže prizadevalo tudi za zagotavljanje konkurence in enakih pogojev poslovanja za vsa podjetja, ki svoje posle vodijo na Goriškem.

GORICA - Začenjajo se vzdrževalna in prenovitvena dela

Bolnica bo energetsko varčna

Namestili bodo dvesto kvadratnih metrov fotovoltaičnih panelov ter zamenjali 500 starih oken in zunanjih vrat

Čeprav so goriško bolnišnico prenovili in odprli decembra leta 2008, je poslopje že potrebno prvih vzdrževalnih in prenovitvenih del, ob zaključku katerih bo stavba energetsko varčna. Gradbišče ureujejo v teh dneh; delovni oder bodo najprej postavili na strani, ki gleda proti železnici, zatem bo na vrsti pročelje. Poslopje bodo prekrili z oblogo, ki bo zagotavljala večjo izolacijo, kar pomeni, da bodo za ogrevanje in hlajenje stavbe uporabljali manj energije. Na protipožarne lestve, ki stojo ob bolnišnicu na strani železnice, bodo namestili fotovoltaične paneje zadnje generacije, s katerimi bodo proizvajali električno energijo, s katero bodo krili del porabe bolnišnice.

Zamenjave so potrebna tudi okna in zunanjia vrata, ki so staria in dotrajana. Namesto njih bo bolnišnica dobila okna in zunanja vrata najsodobnejše izdelave, ki zagotavljajo skoraj popolno termično izolacijo. V prenovitveni poseg je vključena tudi postavitev sistema za senčenje na stopnišču nad vhodom, ste-

klene panoje pa bodo namestili še na drugi dve zunanji steni, kar bo preprečilo segrevanje zunanjih zidov.

Med prenovitvenim posegom delovanje bolnišnice in zagotavljanje zdravstvene oskrbe ne bosta prekinjena ali motena, saj bodo dela potekala pod koordinacijo inženirke Debore Furlani, ki skrbi ravno za to, da bolniki in uporabniki bolniške ne bodo imeli nikakršnih težav zaradi gradbišča. »Med postavljanjem delovnega odra bodo bolniki mogče občutili kak tresljaj, mogoče jih bo zmotil hrup. Kljub temu pa jim zagotavljam, da smo sprejeli vse ukrepe, ki naj bi maksimalno omilili nevšečnosti zaradi gradnje,« pojasnjuje Furlanijeva in napoveduje, da naj bi se prenovitveni in vzdrževalni poseg zaključil do decembra. Takrat bo po njenih besedah bolnišnica energetsko varčna, povečano bo njeno udobje, lepši bo tudi zunanjji videz. Ob zaključku gradbenih del bo zdravstveno podjetje prihranilo kar nekaj denarja za vzdrževanje bolnišnice, saj se bodo krepko znižali stroški za porabo energije.

Računalniška simulacija fotovoltaičnih panelov

GORIŠKA - Preventiva

Ambulante z novim urnikom

Opravlajo cepljenja, izdajajo potrdila sodnega zdravnika

Ambulante za preventivo goriškega zdravstvenega podjetja imajo od včeraj nov urnik. Ambulanta v poslopu ob nekdanji splošni bolnišnici v Ulici Vittorio Veneto v Gorici (tel. 0481-592818-592807) je odprta ob ponedeljkih med 8.30 in 12.30, ob sredah med 14. uro in 17.30, ob petkih pa med 8.30 in 12.30; v Ulici Flemming Gradišču (tel. 0481-954441) ob torkih med 8.30 in 12.30; v Ulici Venezia Giulia v Krmelu (tel. 0481-629209) ob četrtekih med 8.30 in 12.30; v Ulici Galvani v Tržiču (tel. 0481-487661-487514) ob ponedeljkih med 8.30 in 12.30, ob torkih med 8.30 in 12.30, ob četrtekih med 14. uro in 17.30, ob petkih med 8.30 in 12.30; v Ulici Fiume v Gradežu je nazadnje ambulanta odprta ob sredah med 14. uro in 17.30. V ambulantah za preventivo opravlajo cepljenja in izdajajo potrdila sodnega zdravnika.

GORICA - Zdravstveno podjetje in zavod San Giusto

Sklenili konvencijo o oskrbi oseb z nizko stopnjo zavesti

Vila San Giusto

Goriško zdravstveno podjetje in zavod San Giusto - Fatebenefratelli sta podpisala konvencijo za nudjenje oskrbe desetim osebam z nizko stopnjo zavesti oz. bolnikom z amiotrofично lateralno sklerozo. Zdravstveno podjetje bo konvencija letno stala en milijon evrov, v veljavo pa je stopila z včerajšnjim dnem, tako da je v vili San Giusto že na razpolago deset mest za omenjene bolnike.

Direktor goriškega zdravstvenega podjetja Marco Bertoli izraža zadovoljstvo nad podpisom konvencije. »Sodelovanje z zavodom San Giusto - Fatebenefratelli nam daje možnost, da končno vsaj delno uspemo odgovoriti na zahteve družin po oskrbi njihovih bolnih družinskih članov,« poudarja Bertoli. Po njegovih besedah bodo bolniki z amiotrofично lateralno sklerozo v vili San Giusto deležni zelo dobre oskrbe, kar jim bo zagotovilo visoko kakovost življenja, upoštevajoč njihove hude zdravstvene težave. V vili San Giusto bodo bolnikom zagotovili popolno zdravstveno oskrbo in nego.

GORICA - Sosol

»Obnovimo rajonske svete iz leta 1974«

»Bišči rajonski predsedniki bi lahko "pro tempore" upravljali nepremičnine, za katere so svojčas skrbeli rajoni, sočasno bi občina lahko poskrbela za ustanovitev rajonskih svetov, kakšne smo imeli takoj po letu 1974. Takrat niso bili voljeni, pač pa so bili vanje imenovani predstavniki društev in političnih strank.« Svoj recept za oživitev pred kratkim ukinjenih rajonskih svetov ponuja Marjan Sosol, bivši pevski rajonski svetnik, ki je bil po letu 1974 med prvimi predsedniki takratnega rajonskega sveta za Pevmo, Štmaver in Oslavje. »Če bi obnovili rajone, kakšne smo imeli pred več kot tridesetimi leti, bi bilo dovolj, da bi občina na njihova zasedanja posiljala zapisnikarja. Drugih stroškov ne bi imela,« pravi Sosol; po njegovih besedah je bilo leta 1974 za rajonske svete predvideno, da spregovori vsak njihov član v svojem jeziku, torej tudi v slovenščini. »Če res hočemo več participacije ljudi v politiki, bi se moral okrog tega predloga zediniti tako večina kot opozicija,« pravi Sosol, ki ga ne prepriča ustavljanje združenj po rajonih, s katerimi naj bi nadomestili nekdanje rajonske svete. »Kdo bo plačeval račune za vodo in luč? Združenja? Zaradi tega bi bilo potrebno, da bi bilo njihovo delovanje institucionalno urejeno in da bi stroške krila občina,« poudarja Marjan Sosol.

Marjan Sosol

GORICA - O atentatu izpred štiridesetih let

V Petovljah ostaja zapisano, da je roka morilcev neznana

Za šest po krivem obtoženih Goričanov so si izmislili, da so nogomet igrali z otroško lobanjo

tkovi številki Primorskega dnevnika, bomo izpostavili le nekaj preiskovalnih cvetk in zadržan posamezničkov in tedenjega tiska.

Odvetnik Battello je bil slučajno izbran za zagovornika šestih obtoženih Goričanov, ki sta jih orožniška častnika Mungarelli in Chirico izbrala za žrtvena jagnjeta. Tudi častnik Napoli iz goriške orožniške postaje v Ulici Nazario Sauro ni bil pri tem neomadeževan. Battello je usmerjal zagovorniško četverico odvetnikov; deklarativno je izhajal iz političnega branja takratnih desno prevratniških poskusov državnega udara in manjših, a zato nič manj nevarnih znakov na območju naše dežele. Časopis Il Piccolo je vodil grobo kampanjo proti šesterici, nekateri dopisniki iz notranosti Italije so se kasneje izkazali za člane prevratniške lože P2, navedena častnika sta prejemala navodila iz Milana, ki jih je narekoval general Palumbo, sodelavec pri Planu Solo; izkaza-

ki države kot na primer Amintore Fanfani, nad njim pa je bedela ameriška obveščevalna agencija CIA v brk italijanski državni suverenost. Težke besede so med razpravo padale glede odvisnosti časopisov, ostalih sredstev obveščanja in novinarjev od pokola v Portella delle ginestre takoj po vojni do Berlusconijevga »dvajsetletja« in današnjih dni. Na osnovi izkušenj o vseh mogočih atentatih in pokolih je nujno pomisliti na sporočilnost sedanje dogajanja v Brindisiju. Zaradi potresa se je sporočilo, kakršnokoli je že, vsekakor precej izjavljivo.

Tu je še cloveška plat celotnega dogajanja. Tri družine so v atentatu izgubile očete, može in brate. Zlasti žene ubitih orožnikov so poleg izgube svojih mož moralne z gremkovo spoznati, da so njihovi nadrejeni neizpodobitno bili člani paradržavne organizacije, ki je ščitila ubijalce in bila navdihovalka strategije napetosti, ki je imela namen zasukati politiko na de-

Nabito poln
Kinemax za film
in okroglo mizo
(zgoraj) ter
govorniki: z desne
Gian Pietro Testa,
Felice Casson in
Nereo Battello

BUMBACA

Če napišemo, da je v četrtek zvezčila velika dvorana Kinemax na Travniku pretesna za udeležence izjemne pobude, smo povedali vse o zanimanju, ki vlaže v zvezi z dogajanjem pred štiridesetimi leti, povezanimi z bombnim atentatom pri Petovljah. Prieditev se je pričela s pozdravom goriškega odbornika za kulturo: Rodolfo Ziberna je izrazil zadovoljstvo nad velikim številom mladih, ki v času atentata in procesov niso bili niti rojeni, nihov pa prisotnost v dvorani pa kaže na zavzetost za takratna dogajanja in posledice; pomembno je, da je prišla na dan resnica, tudi če pravici ni bilo povsem zadoščeno.

Sledilo je predvajanje izčrpnega in zanimivo oblikovanega dokumentarnega filma z naslovom »Per mano ignota«, ki ga je režiral Cristian Natoli v sodelovanju z nekaj vrstniki in s podporo goriške pokrajine ter dežele Furlanije-Julijskih krajine. Sporočilnost je tu pa tam šepala, kajti rafali prebliskov s časopisnimi naslovi, ulicami, posameznimi obrazi in kraji ne morejo biti niti približno razumljivi za mlajše od štiridesetih let.

Na vrsti so bili posegi, ki jih je usklajeval novinar Giorgio Cechetti, odgovarjali pa so mu sam režiser, odvetnik Nereo Battello, nekdajni preiskovalni sodnik v Benetkah in senator Felice Casson, novinar Gian Pietro Testa, odvetnik Roberto Maniacco, odvetnik Livio Bernot in iz publike trije udeleženci, med katerimi odgovorni direktor deželnega sedeža RAI v Trstu Roberto Collini in Dario Stasi, glavni urednik časopisa Isonzo Soča, ki je povedal, kako je noč pred (sic!) atentatom doživel orožniško oboroženo hišno preiskavo, ker naj bi skrival orožje in razstrelivo. Bil je seveda povsem nedolžen, a pripadal je opredeljeni levici okrog časopisa Il Manifesto. Tiste dni so se pač dogajali v Gorici in okolici čudni pojavi, kot da bi nekatere ključne osebe iz vrst preiskovalcev vnaprej vedele za dogajanje. Zato so tudi usmerjale postopek v takšne smeri, da so zamegile prave sledi in izvore, izvajalce in zlasti naročnike.

Da se ne bi brezpredmetno ponavljal z opisi glavnega toka dogajanj, ki ga je izčrpno opisal Vojmir Tavčar v četr-

lo se je, da je eden od tožnikov bil v letih med vojno član posebnega sodišča za zaščito države, goriški državni tožilec Pedroni, krajevni vodja postfašistične stranke MSI, si je ob obtoženih izmišljal grozljive stvari kot na primer, da so nekoč igrali nogomet z otroško lobanjo ...

Objektivno sta poroča dnevnika La Stampa in Il Giorno, na parlamentarni ravni je bil v pomoč socialistični poslanec Loris Fortuna. Ključni trenutki za preusmeritev absurdne obtožnice so bili med ostalim: preblisk odvetnika La Torreja, da je v noči eksplozije razstreliva, katerega sprožilec je prihajal iz skrivališča Gladio pri Nabrežini, potekalo menjava sončne v legalno uro, kar je povsem spremnilo oceno o alibijih obtožencev, in seveda izpoved terorista Vinciguerre, ki pa ni nikoli odkril imen sodelavcev kaj še naročnikov.

Precej je bilo na goriškem večeru povedenega in odkritega glede organizacije Stand behind (Gladio): ni bila le tajna organizacija, temveč je bila ilegalna; o njej niso smeli vedeti niti najvišji predstavnici

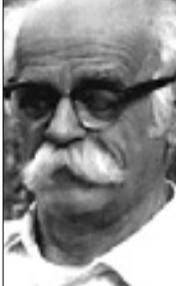
sno, če ne celo ulti vojaško oblast. Šestim Goričanom je prekuško delovanje preiskovalnih organov pokvarilo življenje. Niso le več kot leto dni preživel v preiskovalnem zaporu, sledila so leta in leta pozivov, zaslisanj, obravnav in sočerenj. Ko je prodrila resnica, je njihovo življenje prešlo že v padajočo krivuljo in nezaceljene brazgotine še sedaj skelijo. Tudi zaradi tega nastopata v dokumentarju le dva od šesterice. Edina ženska iz skupine na koncu pogovora z režiserjem pove, kako jo jezi, da na spomeniku, posvečenem padlim orožnikom v Petovljah, še vedno piše, da ni poznana roka, ki jih usmrtila.

Izven konteksta večera še v razmiskih: katere so bile silnice, da niso tedaj naši narodni skupnosti gotovo sovražne sile namesto v šest običajnih goriških občanov iz nižjega socialnega razreda usmerile svoj razdiralni udarec v občane slovenske narodnosti? Nekaj let po petovljskem atentatu smo o tem že razmišljali, sedanja razglabljanja bi bila še mnogo bolj objektivna ...

Aldo Rupel

DOBBLAR Spomin »Pod skalco«

Danes bodo v Doblarju počastili spomin na tragično umrlih sedem partizanov: brata Karla in Rika Gravnarja ter Srečka Padovana iz Števerjana, Franca Kristančiča, Jožeta Lampeta, Franca Dugarja in Jožefa Juga - Silvestra. Dne 31. maja 1943 so italijanski karabinjerji in padalci obkobili sanitetno postajo št. 9 »Pod skalco«. Z vso silovitostjo so napadli votlino, kjer je bila bolnišnica s petimi težko ranjenimi partizani, po strelenju so v votlino metalni tudji ročne bombe. Pod skalco, na domačiji Antonia Tinte, bo pozdravni nagovor danes imel Andrej Maffi, župan občine Kanal ob Soči, slavnostni govornik bo Rok Uršič, predsednik borcev iz Bovca, Kobarida in Tolmina, spomin bo obudila domačinka Vida Medvešček. (km)

Andrej Kobal

Na odprtju razstave na Travniku je navzoče v imenu prireditelja pozdravil Jurij Paljk, Helena Janežič je povedala, kako jo je Kobalova uspešna življenjska zgodba prevzela, zaradi česar jo je želela predstaviti širši publiki. V bistvenih poudarkih o njem nazorno govorijo šest plakatov - lahko pa bi jih bilo 60, je dejala avtorica - in tri vitrine. O izdajah pri GMD je spregovorila prof. Marija Češčut, ki se je z navdušenjem tudi spomnila srečanj s Kobalom na predavanjih SKAD-a, osebni pričevanja pa so prinesli tudi upokojeni diplomat Karel Bonutti in drugi prisotni.

DOBERDOB - Akcija za dnevnik II Manifesto

»No faxaran!«

Komunistični dnevnik II Manifesto predstavlja mednarodno založniško hezijo, saj so njegovo 41-letno neprekinitno izhajanje omogočili njegovi zadružni člani, predvsem pa bralci, darovalci in naročniki, ki so do lanskega leta krili 54 odstotkov vseh stroškov, medtem ko so jih državni prispevki krili le 24, reklamni oglasi pa 11 odstotkov. Trenutno je pri časopisu zaposlenih 70 novinarjev, urednikov in tiskarjev, od katerih jih je 24 v dopolnilni blagajni: kot zadružni člani prejemajo vsi enako plačo po 1470 evrov. Klub varčevalnim ukrepom - predvsem iz zadnjih pet let - je minister za gospodarski razvoj letosnjega februarja odredil postopek za

prisilni stečaj zadruge, 11. maja pa so komisari kar s faksom v skopih enajstih vrsticah zahtevali prekinitev vsakršne založniške dejavnosti zadruge II Manifesto. Nerazumljiv in arroganten ukaz je uredništvo nemudoma zavrnilo in se obrnilo na naročnike, bralce in široš demokratično javnost, da dnevnik konkretno podprejo in preprečijo, da bi Corradu Passeri uspel to, kar ni niti Tremontiju.

V Doberdobu, kjer je šest dolgoletnih naročnikov, so se odločili za solidarnostni večer z manifestom z geslom No faxaran! (Nas ne bodo ukinjali s faksom!) po vzorcu borbenega gesla španskih borcev No passaran!, ki bo v četrtek, 7.

KINOATELJE Cine Club med finalisti v Bologni

Ugledna kinoteka v Bologni je izbrala trideset finalistov za nagrado »Il Cinema Ritrovato - DVD Award 2012«, med katerimi je tudi DVD box set »Il Cine Club Gorizia 1953-1963«, ki ga je uredila Martina Pizamiglio in založil goriški Kinoatelje.

Cilj nagrade, ki jo kinoteka iz Bologne podeljuje v okviru svojega odmevnega festivala Il Cinema Ritrovato, je promocija in podpiranje kvalitetnih produkcij z vsega sveta na področju »home entertainmenta«. Namenjena je filmom v formatu DVD in Blu-Ray, realiziranim do leta 1982, ki so izšli od aprila 2011 do aprila 2012. Žirija natečaja, ki jo se stavlajo Lorenzen Codelli, Alexander Horwath, Mark McElhatton, Paolo Mereghetti, Jonathan Rosenbaum in predsednik žirije Peter von Bagh, bo podelila nagrade za štiri kategorije: najboljši DVD 2011-2012, najboljši Bonus, nagrada za ponovno odkritje pozabljenega filma in nagrada za najboljšo zbirko - najboljši box set. Med finalisti je tudi Kinoateljev produkt, ki je posvečen filmom goriškega Cine Cluba iz obdobja 1953-1963. Zgodovinsko-kritična izdaja obsega DVD in knjižico ter poleg italijanskega besedila vsebuje tudi slovenski uvod. Box set, ki obravnava pomemben trenutek državne in krajevne zgodovine, ko se je začel širiti nov način snemanja amaterskih filmov, je prvi primer interdisciplinarne raziskave in integriranega dela. Zato si je prislužil nominacijo za bolonjsko nagrado.

NOVA GORICA Manufaktura, humanitarna 50. obletnica

Novogoriški Šent (Slovensko združenje za duševno zdravje) je v devetmesečni Manufakturini akciji Regeneracija zbral okoli 500 evrov, ki bodo šli v sklad za njihove socialno najbolj ogrožene uporabnike. Oblačil, ki so jih doslej ljudje podarjali, je na voljo še veliko, kot poudarja direktor Manufakture Boris Tušar, gre v večini primerov za zelo kakovostne kose, ki so na stojnicah pred novogoriškim Modnim domom na prodaj za nekaj evrov. Humanitarna akcija, ki je le ena od dogodkov, s katerimi želijo v novogoriški manufakturi obeležiti svojo 50. obletnico, so se pred nekaj meseci pridružili tudi znani Slovenci in donirali svoja oblačila. Nekaj jih je na ogled v izložbi Modnega doma v Novi Gorici, na prodaj pa bodo na spletini dražbi.

Akcija podarjanja še uporabnih kosov oblačil v zameno za vrednostni bon Manufakture se je dobro prijela, ugotavljajo njeni snovalci, zato bi želeli nadaljevati z vpeljevanjem vintage mode v mestu. Za to pa potrebujejo primeren prostor, kjer bi lahko hraniли in sprejemali nove obleke in kamor bi si jih ljudje prišli kupiti.

V okviru 50. obletnice Manufakture pa se bo v prihodnjih dneh zvrstil niz dogodkov: pripravili so kup ugodnosti in popustov za svoje stranke, vrhunec bo prihodnji petek z glasbo in ustvarjalnimi delavnicami ter tekmovanjem v prodaji na stojnicah, uvod v slovesni večer bodo plesni nastopi in žrebanje kuponov iz nagradne akcije ob 18. uri, ob 20. uri pa sledijo nagovori. (km)

Kino

DEŽURNA LEKARNA V GORICI PROVVIDENTI, Travnik 34, tel. 0481-531972.

DEŽURNA LEKARNA V LOČNIKU MADONNA DI MONTESANTO, UL. Udine 2, tel. 0481-390170.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU LUZZI DAVERIO, UL. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V GRADIŠČU PIANI, UL. Ciotti 26, tel. 0481-99153.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU S. ANTONIO, UL. Romana 93, tel. 0481-40497.

Kino

DANES V GORICI KINEMAX Dvorana 1: 15.15 - 17.00 - 18.45 - 20.30 - 22.15 »Lorax«. Dvorana 2: 15.40 - 17.40 - 20.00 - 22.00 »Marilyn«.

DANES V TRŽIČU KINEMAX Dvorana 1: 16.15 - 18.15 - 20.15 - 22.15 »Attack the Block 3«. Dvorana 2: 15.15 - 17.00 - 18.45 - 20.30 »Lorax«.

DANES V TRŽIČU KINEMAX Dvorana 1: 15.30 - 17.30 - 19.45 - 21.45 »Men in black 3« (digital 3D). Dvorana 3: 15.30 - 17.30 - 19.45 - 21.45 »Men in black 3« (digital 3D). Dvorana 4: 15.40 »Cosmopolis«; 17.40 - 20.00 - 22.00 »Marylin«. Dvorana 5: 15.15 - 17.30 - 19.50 - 22.10 »Killer Elite«.

Koncerti

GLASBA Z VRTOV SV. FRANČIŠKA: v samostanski dvorani na Kostanjevici bosta v torek, 5. juniju, ob 20. uri na- stopila pianist Miha Štokelj in sakso- fonist Ivor Reljić; vstop prost.

ZSKD IN GM v sodelovanju z društvom Skala prirejajo zaključni koncert mla- dinskega zboru Neokortex v torek, 5. juniju, ob 20. uri v Gabrijah. Zbor vo- di Jana Drassich.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKO- JENCEV za Goriško sporoča, da bo v soboto, 9. junija, v Bukovici v Slove- niji v veliki dvorani Kulturnega doma Revija pevskih zborov društva upo- kojencev severne Primorske v sode- lovanju s PZDU. Nastopilo bo od 17. ure dalje 11 zborov, med temi tudi društveni ŽePZ.

Izleti

SPDG organizira v nedeljo, 3. junija, iz-
let na Poldnašnjo Špico (Jof di Mie-
zegnot, 2087 m) iz Zajzere. Tura zahteva dobro fizično pripravljenost in gotov korak. Zbirališče v nedeljo,
3. junija, ob 6.45 na parkirišču pri Rdeči hiši. Odhod ob 7. uri; informa-
cije po tel. 334-1243766, 328-
3155040, 0481-546549-536455 ali po elektronski pošti mladinskidom@li-
bero.it.

GORICA - Razvezano delovanje Kruta

Obdelali so umsko staranje, na vrsti delavnice o spominu

Udeleženke
tečaja
tibetanske
tehnike risanja
mandal

FOTO KRUT

Dobro voljo in energijo, ki jo s sabo prinaša pomlad, občutijo tudi pri goriškem Krutu. Pomladansko delovanje se je začelo z vadbo in plavjanjem v termalnem bazenu v Gradežu od marca do konca maja. Odziv goriških članov je bil nadvse spodbuden, saj število udeležencev narašča iz leta v leto. Učinki moriske vode in gibanja v njej pozitivno vplivajo na fizično in mentalno počutje. Vadba v bazenu je hkrati trenutek druženja - prijateljstva se utrjujejo in rojevajo se nova -, je pa tudi priložnost za sproščen pogovor o težavah, ki jih vsakodobno doživlja.

Po pustu se je začel osemurni tečaj tibetanske tehnike risanja mandal, ki ga je vodila Tanja Kralj. Tečajnice so najprej s šestimi začrtale vrsto krogov, nakar so vanje vrisale figure, simbole in oblike, ki so v končni fazi oživeli s pomočjo copičev in tempera barv. Ob predstavitvi tibetanske tehnike in barvanja je mentorka spregovorila tudi o pomenu barv in kontrastov.

Ob koncu marca je bila predstavljena konferanca delavnic spomina z naslovom »Kako upočasnitim umsko sta-

ranje«, ki jo je vodila psihologinja Vali G. Tretnjak. Med enournim predavanjem je obravnavala procese in vrste staranja, značilnosti normalnega in patološkega staranja, kognitivne sposobnosti med staranjem in odločitev za optimistično staranje. Poseben poudarek je bil namenjen metodam za lažje memoriziranje informacij. Prikazala je tudi nekaj vaj, ki prispevajo k ohranjanju spomina. Tovrstnim vajam bodo namenjene delavnice o spominu, ki bodo potekale jeseni; poleg Tretnjakove jih bo vodila psihologinja Jana Pečar. Zainteresirani se lahko prijavijo v goriški pisarni Kruta, lahko poklicajo na tel. 0481-530927 ali se zglasijo preko naslova elektronske pošte krut.go@tiscali.it. Med ponudbe, ki jih Krut prireja že veliko let, sodi še letovanje na Malem Lošinju, ki bo potekalo od 21. junija do 1. julija; tudi letos je bil odziv na letovanje množičen.

Pisarna Kruta na Korzu Verdi 51/int. v Gorici je odprta vsak torek in četrtek od 9. do 12. ure.

AMATERSKO ŠPORTNO ZDRUŽENJE

OLYMPIA IN SKUPNOST DRUŽIN

SONČNICA vabita k vpisu v poletno središče Srečanja 2012, ki bo potekalo od 11. junija do 3. avgusta v zavodu S. Družine (ul. Don Bosco 66 - Gorica); informacije nudi Damijana Ceščut vsak dan med 9. in 11. uro ter med 19. in 21. uro po tel. 335-5952551 (za vpise do vključno 2. junija je predviden popust).

POLETNO SREDIŠČE V DIJAŠKEM DOMU v Goriči za otroke od 4. do 12. leta bo delovalo od 11. junija do 20. julija in od 20. avgusta do 7. septembra (9 tedenskih izmen): možna dva urnika, do 13. ali do 16. ure (s kosirom). Za brate in sestre je predviden popust; vpisovanje in informacije v Dijaškem domu, po tel. 0481-533495 (popoldne) ali na info@dijaskidom.it, do 25. maja.

SLOVENSKI CENTER ZA GLASBENO VZGOJO EMIL KOMEL sprejema vpise za novo šolsko leto 2012-2013; tel. 0481-532163, info@emilkomel.eu. Od 18. do 29. junija brezplačne lekcije instrumentov za nove vpise s predhodno rezervacijo.

Mali oglasi

PRODAJAM vino vrste merlot, cena 1,50 evro na liter; tel. 0481-78066.

PRODAM AVTO opel corsa viva 1.2, 16 v, letnik 1999, 132.000 prevoženih km, v dobrem stanju, po zelo ugodni ceni; tel. 0481-391162.

PRODAM HIŠO V PODGORI z garažo, vrtom in dvoriščem; tel. 320-1817913.

PRODAM avto toyota RAV4, letnik 2004, 84.500 prevoženih km; tel. 348-0308573.

V ŠTEVERJANU se je izgubil pes z imenom Tex, podoben nemškemu ovčarju. Če ga je kdo opazil, prosim naj sporobi na tel. 329-7265005.

Prireditve

KULTURNO DRUŠTVO SKALA Gabrje prireja danes, 2. junija, ob 20.30 ob zaključku pevske sezone »Koncert na borjaču«.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PRO-SVETE, Združenje cerkvenih pevskih zborov, Kulturni center Lojze Bratuž v sodelovanju s SSO vabijo v nedeljo, 10. junija, ob 18. uri na slovesnost ob 100-letnici rojstva in 50-letnici smrti prof. Mirka Fileja (1912-1962).

Obvestila

ASZ MLADOST išče osebo za prostovoljno upravljanje in vzdrževanje (s povračilom stroškov) nogometnega igrišča v Doberdobu; informacije po tel. 328-827401 ali 340-9329906 (v večernih urah).

DRUŽBA se dobi danes, 2. junija, ob 12.30.

USTANOVITEV MAŽORETSKE SKUPINE V DOBERDOBU: godba na pihala Kras v Doberdobu organizira za dekleta od 8. do 18. leta starosti mažoretsko skupino, ki bo s svojimi koreografijami popestrila nastope godbe same in tudi drugih prireditev; informacije in prijave po tel. 347-1243400 (Magda Prinčič).

FOTOKLUB SKUPINA75 sklicuje v torek, 5. junija, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicu v prostorih Galerije75 na Bukovju v Števerjanu redni občni zbor. Program: obračun letnega delovanja in proračun, razno.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKO-JENCEV za Goriško sporoča, da bo v soboto, 9. junija, potekal od 8. ure dalje ženski meddržavni balinarski turnir v Sovodnjah na baliniču blizu Kulturnega doma.

Pogrebi

DANES V ROMANSU: 11.00, Tiziano Ovan (iz Vidma) v cerkvi in na pokopališču.

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne na slednje bencinske črpalki:

GORICA

ESSO - Ul. Trieste 106
AGIP - Ul. don Bosco 108

AGIP - Ul. Aquileia 60

TRŽIČ

SHELL - Ul. Matteotti 23

IP - Ul. Boito 57

ESSO - Ul. I Maggio 59

KRMIN

API - Ul. Isonzo

GRADIŠČE

AGIP - Ul. Udine, na državni cesti 305 proti Marianu

TURJAK

SHELL - na pokrajinski cesti 1 (Foljan-Pieris) Ul. XXV Aprile 21

FOLJAN-REDIPULJA

API - Ul. Redipuglia 42

RAZVELJAVITEV POGODE

RIO DE JANEIRO - Brazilski nogometni sodišča dosegel razveljavitev pogodbe s Flamengom. Klub iz Ria de Janeira naj bi 32-letnemu Ronaldinhu dolgoval kar 20 milijonov ameriških dolarjev. Podpredsednik priljubljenega brazilskega moštva Rafael da Piro je dejal, da se bo Flamengo pritožil na odločitev sodišča, saj je klub poravnal vse obveznosti do Ronaldinha. Dolg do nekdanjega igralca francoskega PSG, španske Barcelone in italijanskega Milana naj bi nastal iz trženja podobe omenjenega nogometnika, po mnenju de Pira pa je to izven pristojnosti delovnega sodišča.

la najbolj učinkovita Francoz Tony Parker in rezervni igralec Stephen Jackson (po 16 točk), Tim Duncan pa je zbral 11 točk in pet blokad.

ZNIŽALI ZAOSTANEK

OKLAHOMA CITY - Košarkarji Oklahoma City Thunder so v finalu zahodnega dela severnoameriške lige NBA doma premagali San Antonio Spurs s 102:82 in znižali izid v zmagah na 1:2. Prvi igralec tekme je bil Kevin Durant z 22 točkami in je s soigralci poskrbel, da je San Antonio izgubil prvič po 50 dnevih in 20 zaporednih zmagah. Thabo Sefolosha je za gostitelje dodal 19 točk, James Harden 15, Serge Ibaka pa 14. Na drugi strani sta bila najbolj učinkovita Francoz Tony Parker in rezervni igralec Stephen Jackson (po 16 točk), Tim Duncan pa je zbral 11 točk in pet blokad.

RITMIČARKE NA EP V RUSIJI

NIŽNI NOVGOROD - Mladi slovenski ritmičarki Špela Kratochwill in Karmen Petan sta na 28. evropskem prvenstvu v Nižni Novgorodu uspešno začeli ekipno tekmovanje. Po polovici tekmovanja, nastopih z obročem in žogo, je Slovenija v konkurenči 34 reprezentanc na 14. mestu. Danes ritmičarke čakajo še nastopi s kiji in trakom. V slovenski mladinski reprezentanci je v Rusiji poleg Petanove in Kratochwillove še rezerva Zala Dornig.

NOGOMET - Italijanski selektor Cesare Prandelli po aferi

»Lahko izpustimo EP!«

Selektor Italije Cesare Prandelli je zelo zaskrbljen
ANSNA

ZÜRICH - Ali Italije ne bo na Evrovski 2012? Selektor italijanske reprezentance Cesare Prandelli je v pogovoru z novinarji včeraj poudaril, da ga zaradi zadnjih dogodkov, povezanih s sumljivimi stavniškimi dogajanjimi v italijanskem nogometu, ne bi motilo, če reprezentanca sploh ne bi odpotovala na bližnje EP v Poljsko in Ukrailino. »Če bo to pomagalo italijanskemu nogometu, je meni prav. Meni osebno to ne bo predstavljalo težav, obstajajo pomembnejše stvari. Nočem se iti križarske vojne, sem zagovornik pogovorov in srečanj,« je dejal selektor.

V Italiji je bilo v zadnjih dneh burno po arretacijah nekaterih nogometarjev, najbolj pa je odmevala preiskava proti vratarju Gianluigu Buffonu, ki naj bi bil prav tako vpletten v nelegalne stave.

Prandellijev odziv je posledica preiskav o nepravilnostih v italijanskem nogometu; za zdaj je v njej sicer le en nogometar, ki bi bil v normalnih okoliščinah član izbrane vrste, po nekaterih podatkih naj bi bil sumljiv tudi Leonardo Bonucci, z Buffonom je senca dvoma padla že na tretjega.

»Rad bi govoril samo o nogometu, pa očitno ne bo šlo. Ponavljam pa, da nihče, ki je vpletjen, ne bo šel na Euro,« je še dejal selektor, ki je s seznama reprezentantov že črtal Domenico Criscita, za zdaj edinega od igralcev v preiskavi tožilstva iz Cremona.

AlbinoLeffe -27 točk!

Športna pravica je včeraj izdala še druge odsodbe v zvezi z lanskim z afero o prirejanju izidov nogometnih tekem. Najhujši kazen gre AlbinoLeffetu, ki je letos izpadel iz B-lige v prvo divizijo. Lombardska ekipa bo prihodnjo sezono začela z odvzemom 27 točk na lestvici in 90 tisoč evrov globe. V A-ligi bo Pescara začela sezono z -2 točkama, Empoli v B-ligi z 1 točko, Novara z -6 (ter 50 tisoč evrov globe in izključitvijo z državnega pokala), Padova z -2. V drugi diviziji čaka huda kazen tudi Piacenzo (-19 točk in 70 tisoč evrov denarne kazni). Disciplinska komisija je nogometarje Maria Cassana, Nicolo Santonija, Luigija Sartorja in Alessandra Zamperinija disqualificirala za petletno obdobje.

NOGOMET - V prijateljski tekmi Rusija zmaga s 3:0

Slab nastop Italije

Italija - Rusija 0:3 (0:0)

Strelci: v 60. Keržakov, 75. in 89. št. rokov.

Italija (4-3-2-1): Buffon 6.5 (De Sanctis 4.5), Maggio 4.5, Barzagli 6, Bonucci 5, Balzaretti 5.5 (8' st Ognonna 5.5), De Rossi 6.5 (Thiago Motta 5.5), Pirlo 6.5 (Di Natale 5.5), Marchisio 5.5, Montolivo 5.5 (Nocerino 5.5), Cassano 6 (Giovanni 5.5), Balotelli 6.5.

Rusija: (4-1-4-1): Akinfeev 6 (Malaev), Nababkin 6.5, Berezutskij 6, Ignashev 6, Žirkov 6, Denisov 6.5, Dzagoev 6.5, Zyryanov 5, Širokov 6.5, Aršavin 6.5, Kerzhakov 6.5 (Pavlyuchenko).

ZÜRICH - »Azzurri« so na generalki pred začetkom evropskega prvenstva na Poljskem in v Ukrailini popolnoma odpovedali. Napadalna dvojica Cassano-Balotelli ni bila učinkovita, zvezna vrsta je bila bolj podobna rešetu, obrambna vrsta pa je naredila celo vrsto začetniških napak. Selektor Cesare Prandelli je po tekmi skušal umiriti napetost v taboru »azzurri«: »Bole je izgubiti na prijateljski tekmi, kot na uvodnih tekma evropskega prvenstva. Imamo še en teden časa, da se znova zberemo. Preprtičam sem, da se bomo.« Italija bo prvo tekmo na EP igrala 10. junija proti Španiji.

Pred 18 tisoč italijanskimi navijači v Švicariji so »azzurri« združili le en polčas. Nato je Rusija, ki je bila v glavnem nevarna s protinapadi, povedla s Keržakovom. V obrambi se je poznala odsotnost poškodovanega Chiellinija. V zadnjem delu tekme so Prandellijevi varovanci popustili še fizično. Zadnja gola sta padla po nerodnih napak italijanske obrambe.

»Azzurri« so prav gotovo občutili živčnost ob polemikah, ki so se zaradi stavniške afere zapletli nekateri reprezentanti (Criscito, Bonucci in Buffon).

Ostali izidi prijateljskih tekem:
Mehika - Bih 2:1, Estonija - Finska 1:2, Češka - Madžarska 1:2, Avstrija - Ukrailina 3:2.

Nemški nogometarji obiskali Auschwitz

OSWIECIM - Dan po prijateljski tekmi z Izraelom v Leipzigu je delegacija nemške nogometne reprezentance pred začetkom bližnjega EP v Ukrailini in na Poljskem obiskala nekdanje koncentracijsko taborišče Auschwitz in se poklonila žrtvam nacističnih zločinov v poljskem kraju Oswiecim. Nemško delegacijo so vodili predsednik nogometne zveze Wolfgang Niersbach, predsednik nemške lige Reinhard Rauball ter selektor Joachim Löw. Od igralcev pa so veneti položili kapetan Philipp Lahm ter nemška igralca poljskega rodu Miroslav Klose in Lukas Podolski.

»Naša obveznost in odgovornost, predvsem do številnih mladih športnikov pod našim okriljem, je, da vselej poudarjam: za antisemitizem, rasizem in nestrost pri nas ni prostora,« je po krajši slovesnosti ob polaganju venca dejal predsednik DFB Niersbach.

Podobno akcijo načrtujejo tudi v angleški nogometni zvezi, njihova delegacija bo taborišče obiskala med prvenstvom, ko bodo nogometarji bivali v bližnjem Krakowu.

Ulica dei Montecchi 6

tel. 040 7786300

faks 040 7786339

sport@primorski.it

ALPSKO SMUČANJE

Potrdili Zlato lisico in pokal Vitranc

GANGVON - Mednarodna smučarska zveza (Fis) je med kongresom v južnokorejskem Kangwonu potrdila koledar svetovnega pokala v alpskem smučanju za sezono 2012/13. Zlata lisica alpskih smučark na mariborskem Pohorju bo 26. in 27. januarja 2013, pokal Vitranc alpskih smučarjev pa bo 10. in 11. marca v Kranjski Gori. Sezona se bo tradicionalno začela 27. in 28. oktobra na ledenuku v Söldnu, finale bo med 13. in 17. marcem 2013 v Švicarskem Lenzerheideju, avstrijski Schladming pa bo med 5. in 17. februarjem 2013 gostil največje tekmovanje sezone, svetovno prvenstvo. Italija bo gostila etape svetovnega pokala v Val Gardeni (14. in 15. 12.), Alti Badii (16.12.), Madonna di Campiglio (18.12.), v Bormiu (29.12.) in v Cortini (19. in 20. 1.).

TENIS

Seppi prvič v osmini

PARIZ - Številki ena in tri svetovnega moškega tenisa Novak Đoković v Švicar Roger Federer za zdaj na odprttem teniškem prvenstvu Francije v Parizu nista doživelva poraza. Oba sta si priborila napredovanje v četrti krog drugega turnirja za grand slam v sezoni. V osmino finala se je prvič v svoji karieri uvrstil Andreas Seppi, ki je po treh urah in 23 minut premagal Španca Verdasca (7:5, 6:3, 4:6, 6:2). Erranijeva pa je premagala Srbinjo Ivanovićevu (1:6, 7:5, 6:3).

KOŠARKA

Acegas jutri gosti Chieti

AcegasAps bo jutri ob 19. uri v tržaški športni palaci igral prvo tekmo dodatne serije za napredovanje v drugoligaško prvenstvo Legadue. V goste prihaja Chieti, ki ga je v finalni seriji premagal Trento s 3:1. Ekipa iz Abrucov je, isto kot Tržačani, eno od presenečenj tega prvenstva. Oba sta imeli kot cilj uvrstitev v končnico, sedaj pa bo ena napredovala v višjo ligo. Trener Sorgentone nima po poškodbah krila Feliciangela velikega izbora igralcev: največje bremne nosi pet - šest sicer solidnih košarkarjev: v prvih vrstih so to organizatorja igre Rajola (39 let, 185 cm), ki je kar 11 sezona igral v najvišji ligah, in Gialloreto (186 cm), bek Raschi (200 cm) in center Rossi (208 cm), ki je lani igral s Carro, Ferraroni in Zaccariellom v Omegni, v zadnjih tednih pa zaradi poškodb sploh ne trenira, a kljub temu igra zelo dobro. Ekipa je nevarna predvsem na domaćem igrišču, kjer računa na podporo vroče publike, medtem ko je na tujem v celi sezoni zmagala samo trikrat. (v prvem delu prvenstva v Perugiji in Anagniju, v drugem pa proti kasnejšem izpadlemu Ruvu). Končnica pa je vendar nekaj posebnega, zato bodo morali Tržačani igrati zelo zbrano, da dosežejo priznanih zmago. Devet dni počitka bi bilo moralno zadrstovati, da so si nekoliko opomogli po naporni seriji proti Ferentinu. (M.O.)

SIENA V FINALU - A1-liga, play-off, polfinale: Sassari - Siena 64:79.

KOŠARKA - Tretja finalna tekma v Dolini proti goriški Arditu

Breg nocoj za državno ligo

Trener Tomo Krašovec brez Klarice in S. Ferfoglie

Državna divizija C ali deželna C-liga! Nocoj okrog 22.15, če ne bo podaljška, bo že jasno, v kateri ligi bo igrал Breg v prihodnji sezoni. V primeru zmage dolinskih košarkarjev, bi prvič v zgodovini slovenske košarke v Italiji imeli dve ekipe v državnem prvenstvu.

O tem pa pri Bregu še nočejo razpravljati, saj morajo šele premagati močno goriško Arditu. Tekma v dolinskem športnem centru Silvana Klabjan se bo nocoj začela ob 20.30. »Pričakujemo številne navijače in druge ljubitelje košarke, saj bo to edina tekma na Tržaškem. Mest v telovadnici bo zagotovo premalo. Kar nekaj bo Goričanov,« je napovedal načelnik Bregove košarkarske sekcije Boris Salvi, ki svetuje, naj gledalci zasedejo mesto v dolinski telovadnici vsaj pol ure pred začetkom tekme.

Iz Bregovega tabora pa so pričarljale negativne novice. »Poškodba Elvise Klarice je hujša, kot je zgledala na prvi pogled. Elvis si je pretrgal mečno mišico in ga ne bomo videli na parketu. Res škoda, saj je odlično branil Arditinega aduta Petroviča. Poškodoval se je tudi Saško Ferfoglia, ki ga prav tako ne bo na igrišču. Pod vprašajem je nastop Štefana Samca, ki je lažje poškodovan,« je povedal Salvi, ki ostaja vsekakor optimist: »Klub temu bomo skušali premaga-

Brežan Štefan Samec je lažje poškodovan. Njegov nastop je pod vprašajem
KROMA

ti Arditu. Že v Gorici smo dokazali, da smo boljši. Igrati moramo zbrano in dati vse od sebe. Prepričan sem, da se bodo fantje maksimalno potrudili.« Goriška Ardita bo v Dolini igrati s popolno postavo. Prva finalna tekma končnice se je v Dolini končala 67:76 za goriško ekipo. Na povratni pa je zmagal Breg po podaljšku (75:77).

NAMIZNI TENIS Nabrežinki že drugi »scudetto«

Lisa Ridolfi z osvojenim pokalom

Nabrežinska namiznoteniska igralka Lisa Ridolfi je z milansko ekipo Sandonatese še drugič zapored osvojila »scudetto«. Milancanke so v finalu play-offa v ženski A1-ligi premagale večne tekmete Castel Goffreda. »Oba-krat smo sicer igrale neodločeno 3:3. Zmagale pa smo zaradi boljše razlike v nizih. Na prvi tekmi smo bile v prednosti s +4, na drugi pa +7,« je finala orisala Ridolffjeva, ki sicer v obeh primerih ni stopila za igralno mizo, čeprav je letos igrala v pustila svoj pečat. »Na zadnji tekmi bi moralta odigrati zadnji dvoboja, ki je bil odločilen. Nasprotnice so zmagovale s 3:2. Nato pa se je trener odločil, da ga bo odigrala soigralka, ki je bila že ogreta in takoj v maksimalni tekmovalni pripravljenosti,« je dodala še ne 24-letna Lisa in dodala, »letošnji »scudetto« je bolj moj od lanskega, saj sem letos stalno igrala.«

Ridolffjeva si je te dni priščila nekajdnevni oddih v domači Nabrežini. V ponedeljek pa bo znova odpotovala v Milan, kjer se bo začela pripravljanja za nastop na državnem prvenstvu. »V Riccioneju bom tekmovala 15. in 16. junija. Čakajo me dvoboji v 1. kategoriji med posameznicami, dvojicami in mešanimi dvojicami.«

NOGOMET - V play-offu promocijske in 1. amaterske lige

Ali bo kdo napredoval?

Juventina in Sovodnje v gosteh, Primorec doma - Vsi morajo zmagati

Vse tri ekipe naših društev so še v igri za napredovanje v višjo ligo. Juventina, Primorec in Sovodnje pa morajo jutri zmagati, če želijo v prihodnji sezoni igrati v elitni oziroma v promocijski ligi.

Juventina bo z avtobusom v spremstvu nekaterih navijačev (odhod iz Štandreža ob 11.15) odpotovala v Chions. Tekma tretjega kroga v skupini 1 play-offa promocijske lige sicer še ne bo odločilna, saj bo zmagovalec (ozioroma v primeru nedoločenega izida Chions) igral še dodatno tekmo proti zmagovalcu iz druge skupine, Maraneseju ali Tricesimu. Juventinin trener Murra ne bo imel na razpolago vratarja Furiosa, Trangonija in Marchija. Vsi trije so poškodovani. »Klub temu bomo dali vse od sebe in bomo skušali zmagati,« je optimistično napovedal športni vodja Gino Vinti.

V 1. amaterski ligi bo Primorec v Trebčah gostil Pravisdomini, ki je v prvem krogu z 1:0 premagal Torreane. Ekipa trebenskega društva je v nedeljo sicer izgubila proti Torreane, kar še ne pomeni, da so rdeče-beli odpisani. V primeru zmage bo Primorec napredoval v višjo ligo. Trener Aldo Corona jutri ne bo imel težav s postavo.

V skupini 2 bodo Sovodenji igrali v gosteh v Fiume Venetu. Tudi za belo-modre pride jutri v poštev le zmag. Fiume Veneto ima namreč enako število točk na lestvici. Obe ekipe sta premagali Risanec. Ker pa se je furlanska ekipa med rednim delom prvenstva uvrstila višje na lestvici, ji jutri za napredovanje zadošča že nedoločen izid. Tudi nogometashi Sovodenj se bodo na govorjanje odpeljali z avtobusom. »Kot na zadnji tekmi pred dvema tednoma bomo tudi jutri ob 11. uri imeli jutranji trening ter nato skupno kosilo. Odhod avtobusa je predviden ob 13.45. Po tekmi in prihodu v Sovodnje pa se bomo znova zbrali in ne glede na rezultat bomo praznovali konec sezone,« je dejal predsednik Zdravko Custrin. Trener Coceani jutri ne bo imel na razpolago Colelle, medtem ko bodo vsi ostali pripravljeni na boj.

Turnir Il Giulia: Primorec OK

Primorec je v drugem krogu turnirja Il Giulia pri Svetem Ivanu v Trstu z 2:1 premagal Opicina. Oba zadetka je dosegel Sabadin. Primorec, ki bo v nedeljo v Trebčah igral odločilno tekmo za napredovanje v promocijsko ligo proti Pravisdominiju, bo v četrtek igral proti Ponziani.

Kras na »rožnatih« Gazzetti, Primorskih novicah in Raiu

Nogometni klub Kras iz Repna, tokrat predvsem po zaslugu trenerja Sergeja Alejnikova, si je izboril mesto tudi v prilogi Gazzette dello Sport Sport-Week (v predzadnjem številki). Avtor članka Sebastiano Vernazza Alejnikova primerna s Contejem. Oba sta igrala pri Juventusu in oba sta letos osvojila prvenstvo. Conte v A, Alejnikov pa v elitni ligi. O Krasu pa piše, »da je to ekipa Slovencev, v kateri igra tudi nekaj italijanskih nogometash.« Vernazza je še napisal, kako slikovito so rdeče-beli praznovali po napredovanju v D-ligo: »Igrali so se s traktorjem peljali po vasi, župan (Marko Pisani op. av.) pa je s sabljo odprl steklenico penine.«

O Krasu so včeraj pisali tudi v Primorskih novicah, v prilogi 7. val. V članku »David proti Goljatu« se je avtor Peter Verč spraševal, ali bomo v prihodnji sezoni spremljali derbi med Triestino in ekipo repenskega društva. Pred kratkim je v Primorskih novicah o rdeče-belih pisal tudi Rok Maver. Krasu je prostorček na televiziji namentila tudi oddaja na državni televiziji Rai EstOvest. Novinar Dušan Jelinčič je v nekaj več kot triminutnem prispevku Alejnikova spraševal o svoji preteklosti in sedanosti, o slovenski duši in Juventusu. (jng)

Nogometasti Primorca Marco Sau
KROMA

ODOBJKA - Do obstanka v moški C-ligi

Soča šele po petem setu

Soča Zadružna banka Doberdob Sovodnje - Cordonons 3:2 (20:25, 25:21, 25:23, 21:25, 15:13)

Soča ZBDS: I. Černic 10, J. Černic 4, M. Černic 10, M. Juren 2, G. Testen 22, M. Testen 9, Valentinič 11, E. Juren 1, Kragelj (L) 1, Braini in M. Devetak n.v. Trener: Berdon.

Soča si je po zelo izenačeni in napeti tretji play-out tekmi izborila obstanek v moški deželni C-ligi. »Od vsega začetka sem bil prepričan, da se bomo rešili. Ne pa na tak način in šele po tie-breaku po tretji tekmi. Današnja (včerajšnja op. ur.) tekma ni bila primerna za srčne bolnike. Vsi smo trepetali do konca. Po 15. točki se nam je odvalil kamen s srca. Končno smo se lahko veselili. Čestitam fantom in trenerju, ki so bili zelo požrtvovalni vse do konca,« je bil presrečen predsednik sovodenjskega društva Fabio Tommasi.

Prvi set so sicer osvojili gostje iz Cordononsa. Odbojkarji Soče so se nekoliko prestrašili, čeprav so se nato hitro zbrali in v drugi dveh setih so igrali kot je treba in kljub 13 zgrešenim servisom spreobrnili izid v svojo korist. V četrtem setu so znova slavili zmago gostje, tako da je za izpad odločal peti set. Vse do konca je bilo izenačeno. Berdonovi varovanci pa so bili v zadnjih napadih natančnejši, tako da so se lahko veselili obstanka v ligi.

Domači šport

DANES

Sobota, 2. junija 2012

KOŠARKA

DEŽELNA C-LIGA - 20.30 v Dolini: Breg - Ardit (finale končnice)

ODOBJKA

ZENSKA D-LIGA - 21.00 pri Briščikih, Ervatti: Zalet D - Rigutti

JUTRI

Nedelja, 3. junija 2012

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA (play-off) - 16.30 v Chionsu: Chions - Juventina

1. AMATERSKA LIGA (play-off) - 16.30 v Trebčah: Primorec - Pravisdomini; 16.30 v Fiume Venetu: Fiume Bannia - Sovodnje

TENIS

ZENSKA D2-LIGA - 15.00 v Ronkah: Tennis Ronchi - Gaja A; 15.00 na Padričah: Gaja B - Campi Rossi

MOŠKA D3-LIGA

- 9.00 na Padričah: Gaja - TC Triestino A

Obvestila

AŠD BREG vabi na redni Občni zbor, ki bo v četrtek 7. junija ob 20.00 uru v prvem in ob 21.00 uru ob drugem sklicanju, v društvenih prostorih občinskega športnega centra Silvana Klabjan.

NK KRAS REPEN in FC PRIMORJE organizirata športni tečaj za dečki in dekle letnikov 2000 - 2006 od 11. do 15. junija, na športnem igrišču v Repnu. Poleg nogometnih večščin, se bodo otroci preizkušali v najrazličnejših športnih panogah. Poskrbljeno bo za jutranjo in popoldansko malico ter kosilo. Umrnik: 8.15 - 17.00. Vpis najkasneje do sobote 9. junija. Za prijave in informacije: tajništvo: 040-2171040, Srečko: 328-0350533, 340-2467782 (Franco).

MLADINSKI ODSEK SPDT prireja od 25. do 30. junija, dvanašte izvedbo Planinske šole na Planini pri Jezeru namenjena osnovnošolski mladini. Za informacije pišite na mladinski@spdt.org ali poklicite Katjo v večernih urah (338-5953515). Vabljeni!

AŠZ SLOGA IN ZŠSDI prirejata odbanjarski kamp za najmlajše. Tečaj bo potekal od ponedeljka 18., do srede, 27. junija 2012. Vadba bo potekala v telovadnici openske srednje šole, v občinski telovadnici v Repnu ter na igriščih na odprtih. Na kamp se lahko vpisajo vse dekle in dečki, rojeni leta 2000 in mlajši! Prijave: ZŠSDI od ponedeljka do petka med 8.00 in 16.00 uro na telefonsko številko 040 635627 ali na mail: sloga.info@gmail.com do 8. junija 2012. Minimalno število prijav: 20.

AŠZ SLOGA IN AŠD SLOGA TABOR vabita na občni zbor, ki bo v sredo, 6. junija ob 20.00 v prostorih Zadružne kraške banke na Opčinah, ul. Ricreator 2.

JADRALNI KLUB ČUPA pod pokroviteljstvom ZŠSDI organizira v poletnih mesecih štiri 10-dnevne jadralske tečaje na jedrnicah tipa optimist. Tečaji se odvijajo iz ponedeljka do petka od 9.00 do 17.00 ure: prvi od 11. do 22. junija; drugi od 18. do 29. junija, tretji od 2. do 13. julija in četrti od 16. do 27. julija. Število mest je omejeno. Za vpisovanja in informacije vam je na razpolago tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9.00 do 13.00 in ob sobotah od 16.00 do 18.00 na našem sedežu v Sesljanskem zalivu, ozioroma na tel./fax 040 299858, e-mail info@yccupa.org in na spletni strani www.yccupa.org.

AŠD POLET IN ŠPORTNA ŠOLA POLET / KONTROLE organizirata pod pokroviteljstvom ZŠSDI košarkarski kamp v Prosvetnem domu na Opčinah. Prva izmena od pon. 18.6. do pet. 22.6.2012 in druga izmena od pon. 25.6. do pet. 29.6.2012. Info: Erik Picinic - 340-4685153, e-mail: piceric@hotmail.it

AŠZ GAJA - TENIŠKA SEKCIJA organizira od 11. junija dalje v svojem športnem centru na Padričah kamp z začetnimi in nadaljevalnimi tečaji za otroke do 12. leta. Informacije in prijave na tel. št. 3898003486 (Mara).

TPK SIRENA in ZŠSDI organizirata začetniške tečaje Optimist, namenjene otrokom od 6 do 12 let starosti in začetniške tečaje za najstnike od 12 do 20 let starosti, od 11. junija do 3. avgusta. Informacije: v tajništvo pomorskega sedeža, Miramarški drevored, 32, ob ponedeljkih in petkih, 18.00-20.00 ter ob sredah 9.00-11.00, tel. 040-422696, fax 040-4529907, info@tpkcntsirena.it, www.tpkcntsirena.it.

AŠD BREG obvešča, da bo v dolinskem športnem centru od 11. do 15. junija košarkarski kamp Basketbregkamp 2012, in sicer od ponedeljka do petka ob 8.00 do 18.00. Vabljeni so dekle in dečki od 6. do 16. leta. Informacije od ponedeljka do petka ob 16.30 do 18.30 na tel. št. 040 8327146 (Boris) in 333 2208272.

prej do novice

www.primorski.eu

ROCK - Organizacija, spremni dogodki in zadnje vstopnice

Trst se pripravlja na Springsteena

»The Boss« je bil v sredo na odrvu olimpijskega stadiona v Berlinu na sliki EPA/ANSA); drevi bo nastopil v baskovski Donostii (ali San Sebastianu), jutri v Lizboni, nato pa v Milani (v četrtek), Firencah (10. junija) in Trstu (11. junija), nakar se bo že tretjič vrnil v Španijo (17. junija) bo koncert na stadionu Santiago Bernabeu v Madridu) in turnejo nadaljeval v Franciji ter severni Evropi; vmes bo še enkrat nastopil v naši širši okolici, in sicer 12. julija na Dunaju; avgusta pa bo spet odletel čez lužo, kjer ga čaka nov iz koncertov

TRST - Trst se mrzlično pripravlja na prihod ene največjih zvezd sodobne glasbe, »Bossa« Brusca Springsteena, ki bo v ponedeljek, 11. junija s skupino The E-Street Band nastopil na stadionu Nereo Rocco. Koncert v turneji Wrecking Ball Tour je na sporedu ob 21. uri, vhod pa bo mogoč od 17. ure dalje. Koncert, ki ga organizira Barley Arts in Azalea Promotion v sodelovanju z Deželo FJK, Občino Trst in deželno agencijo za turizem Turismo FVG, bo privabil okrog 30.000 gledalcev iz Italije, Slovenije, Hrvaške in drugih držav. V prodaji so samo še vstopnice za glavno tribuno (90 evrov + predprodaja).

Na strani www.springsteenatrieste.it, ki jo je uredila Občina Trst, najdemo koristne informacije za gledalce, od parkirišč za osebne avtomobile in avtodore (v Miljah) do seznama spremnih dogodkov. V petek bo uvodni koncertni večer v kopališču Ausonia s skupinami Roy Force One, Archer Divinity in Brusai, v soboto (9. junija) bo na Trgu sv. Antona koncert angleškega benda Eddie & The Hot Rods. V nedeljo (10. junija) bo večer v Ausonii posvečen skupinama Kiss in Motley Crue. V torek, dan po velikem koncertu, pa bo na Trgu sv. Antona nastopil Elliott Murphy.

Ta ponedeljek (ob 11.30 v palaci Gopčevič) pa bodo predstavili knjigo All the way home - Bruce Springsteen in the Italian Land 1985-2012 tržaškega novinarja in glasbenega sociologa Danieleja Benvenuti. V njej analizira vseh 40 koncertov na italijanskih tleh, navaja skladbe in vtise italijanskih oboževalcev, fotografij pa je 250. Umetnik iz New Jerseyja ima do Apeninskega polotoka poseben odnos, saj je njegova mati Adele po rodu Italijanka.

KOPER - Koncert bo nočoj

Josipa Lisac v okviru Festivala Anabdi 2012

Josipa Lisac

ARHIVSKI POSNETEK

KOPER - Festival Anabdi 2012, v okviru katerega se vrstijo številni dogodki, od okroglih miz in delavnic do glasbenih oziroma literarnih večerov in koncertov, bo dosegel vrhunec nočoj, ko bo v športni dvorani OŠ Koper ob 20.30 koncert karizmatične hrvaške pevke Josipe Lisac.

Festivalski program bo sicer danes še pred tem ponudil tudi nekaj drugih zanimivih dogodkov. Na Ukmajevem trgu v Kopru bodo pripravili radijsko oddajo Sobota in pol z Radijem Koper v živo, poštigli pa bodo tudi z ustvarjalnimi

cami za otroke in glasbeno pravljico Obuti maček pihalnega orkestra Brkinske godbe 2000 in učencev OŠ Divača. Festival se bo zvečer sklenil s celovečernim koncertom Josipe Lisac, katerega izkupiček bodo namenili v dobrodelne namene.

Vstopnice lahko kupite na www.eventim.si in v Hišah vstopnic (Hala Tivoli, Citypark, Europark, Kino Šiška, Križanke) oziroma na prodajnih mestih Petrola, Pošte, Big Banga, K kioskih, Kompassa, 3 dva trafik, Mercator Hypermarketov, M holidaysa in Alpetoura.

GLEDALIŠČE

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Cankarjev dom
Štihova dvorana
Danes, 2. junija ob 18.00 / Marko Čeh: »Cvetje v jeseni«.
Kosovelova dvorana
Danes, 2. in jutri, 3. junija ob 20.00 / Dane Zajc: »Potohodec«.

SNG Drama

Veliki oder
V torek, 5. junija ob 18.00 / Miroslav Krleža: »Gospoda Glembajevi«. / Ponovitev: v soboto, 9. maja ob 19.30.
V torek, 12. junija ob 19.30 / Matjaž Zupančič: »Padec Europe«. / Ponovitev: in sredo, 13. junija ob 19.30.

Mala dvorana

Jutri, 2. junija ob 20.00 / Y. Reza: »Art«.
V ponedeljek, 4. junija ob 20.00 / Vinko Möderndorfer: »Nežka se moži«.
V torek, 5. junija ob 20.00 / Spiro Scimone: »Kuverta«.
V sredo, 6. junija ob 20.00 / György Spiró: »Prah«.

MGL

Veliki oder
V ponedeljek, 4. junija ob 19.30 / John Dempsey, Dana P. Rowe: »Čarovnica iz Eastwicka« / Ponovitev: v torek, 5. v ponedeljek, 11. ob 19.30, v torek, 12. ob 15.30 in ob 19.30 ter v sredo, 13. junija ob 19.30.
V sredo, 6. junija ob 19.30 / Nikolaj Vasiljevič Gogolj: »Ženitev«. / Ponovitev: v petek, 8. junija ob 19.30.

V četrtek, 7. junija ob 19.30 / A. N. Ostrovski: »Nevita«.
Mala scena / studio

Danes, 2. junija ob 20.00 / Karl Schönher: »Hudič babjki«.
V ponedeljek, 4. junija ob 16.00 in ob 20.00 / Zinnie Harris: »Dlje od najdlje«.
V sredo, 6. junija ob 20.00 / Ivan Viri-pajev: »Kisik«.

vanni Monti: »Pomeriggi Musicali - Passaggi«.

Dvorana Generali

V torek, 19. junija ob 20.00 / Evergreen Symphony Orchestra: »Evergreen per Trieste«.

CODROIPO

Vila Manin

V sredo, 4. julija ob 21.00 / Nastopa britanska alternativna rock zasedba Radiohead.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Gallusova dvorana

V ponedeljek, 4. junija ob 20.00 / Stora obletnica rojstva skladatelja Bojana Adamiča / »La vie en rose«. Nastopili bodo: Anja Rupe, Darja Švajger, Mia Žnidarič, Bilbi, Nina Strnad, Aphra Tesla, Ana Bezjak, Polona Juh, Iva Stanič, Tina Marinšek in Dano Ličen.

V četrtek, 7. junija ob 18.00 / koncert / »Simfonični orkester RTV Slovenija«. Dirigent: En Shao. Solist: Dejan Lazić, klavir.

Kino Šiška

Jutri, 3. junija ob 20.00 / koncert / Nastopata Megadeth in Negligence.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapi-darij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeeveških časov in pa egiptanski, grški, rimljanski in antični predmeti iz italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentrično unicevalno taboričče, fotografarska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost. / Na ogled je razstava Giovannija Tallerija: »Orizzonti limpidi di libertà«.

Železniški muzej na Marsovem polju (Campo Marzio, ul. Giulio Cesare, 1): Stalna razstava železniške postaje. Urnik: od 9.00 do 13.00. / Za več informacij: tel.: 040-3794185; fax: 040312756.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Rossetti

Dvorana Bartoli

V ponedeljek, 4. junija ob 18.00 / Gio-

Salone degli incanti (Bivša ribarnica): do 17. junija, bo na ogled razstava »Razprta obzorja - Orizzonti dischiusi - Opening horizons«. Urnik: od ponedeljka do petka, od 11.00 do 13.00 in od 16.00 do 20.00 ter ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10.00 do 20.00. / Za več informacij: tel: +39 040-3226862.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek, od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

GORICA

Galerija Kulturnega doma: na ogled je skupinska razstava solidarnosti narave »DiversArte« na kateri sodelujejo s svojimi likovnimi deli tako prizadeti otroci, kot njihovi izurjeni likovni animatorji in sicer: Annamaria Fabroni, Ada Candussi, Emilia Mask, Mariagrazia Persolja, Nirvana Zolia, Arnaldo Grudner in Luigi Togut. Razstava bo odprta vse do 30. junija po sledenem urniku: (od ponedeljka do petka) od 9.30 do 12.00 in od 16.00 do 18.00 ter v večernih urah med raznimi kulturnimi prireditvami.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi: je na ogled stalna razstava »Vojščaki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajinski park Sečovelske soline: odprt vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprechod po solinski poti z obiskom multimedialnega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stali razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št. 1 (Pucher), 0038665-6725028.

LIPICA

Muzej Lipicanca: z zgodbo o nastanku in lastnostih konja kot živalske vrste in tesni povezanosti s človekom, ki se kaže tudi skozi upodobitve konja v mitologiji in umetnosti od pradavnine da-

je. Osrednji del je namenjen predstavitvi zgodbe o ustanovitvi lipiške kobilarne, njenih vzponih in padcih skozi stoletno zgodovino do današnjih dni.

LOKEV

Vojščki muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, za najavljenе skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka

Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dražica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Špacala: stalna razstava grafik v galeriji Lojzeta Špacala. Urnik: med tednom, od 11.00 do 14.00, v soboto in nedeljo od 10.00 do 17.00, v ponedeljek zaprto.

TIC Štanjel: stalna razstava o življenu in delu arhitekta in urbanista Maksa Fabianija.

AJDVOVŠČINA

Vojnačica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

Muzejska zbirka Ajdovščina: odprt v sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 18.00. Za najavljenе skupine je ogled možen tudi izven urnika.

DOBROVO

Goriški muzej - Grad Dobrovo: obvešča, da je na ogled obnovljena zbirka del Zorana Mušiča (stalna postavitev), razstava »Grajska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije« (stalna postavitev) in arheološka razstava »Pivsko posodje iz slovenskih muzejev« od torka do petka med 8.00 in 16.00, sobota, nedelja in prazniki od 12.00 do 16.00.

KROMBERK

Grad Kromberk (muzej): muzej ponovno odprt, od ponedeljka do petka, med 8.00 in 19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARIK
Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminski muzejski razstavi: od ponedeljka do petka, od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik

SLOVENIJA TA TEDEN

Ko nihče nikomur nič ne verjame

VOJKO FLEGAR

Šestnajst zakonov, 75 različnih ukrepov in dodatnih 377 milijonov - slovenska vlada je po varčevalnem ta teden sprejela prvi spodbujevalni sveženj prav na dan, ko je statistični urad sporočil, da je gospodarstvo nazadovalo tretje četrletje zapored. Smo v začrtih makroekonomskih okvirih, padec bruto domačega proizvoda je manjši od pričakovanega, je na to dejal finančni minister Janez Šušteršič. Nekaj dni staro napoved OECD, da bo slovenski BDP letos za celo dva odstotka manjši od lanskega (evropska komisija je pred kakšnih mesecem dni pričakovali padec ocenila na 1,4 odstotka) pa je minister odpravil s podobno optimistično izjavlo, češ da je pretirana.

Napovedi imajo to neprijetno lastnost, da so najbolj natančne za nazaj, drugače rečeno, šele konec leta bomo vedeli, kdo je imel »bolj prav«, minister ali zlovešči preroki iz tujine. A takoj in tako je verjetno daleč bolj pomembno vprašanje, na prvi pogled morda patetično rečeno, ali Slovenija sploh verjame vase. Samozavest, bolje rečeno samo-zaupanje, ki vključuje tudi zaupanje in institucije sistema v najširšem pomenu in zaupanje v dobre namere vse družbenih skupin, je namreč videti »dobrina«, ki je Sloveniji primanjkuje celo bolj kot kapitala za naložbe, dobrih poslovnih zamisli in znanja.

Uvodoma omenjeni varčevalni sveženj v obliki zakona o uravnoveževanju javnih financ (z njim je vladajoča koalicija na mah spremenila kar 39 »področnih« zakonov), recimo, je ta teden začel veljati pregovornih pet minut pred poldnevom. Vse do zadnjega se je namreč vlada pogajala s policisti, ki so

grozili z referendumskim preizkusom zakona in s tem državnim blagajni z nekaj sto milijonov evrov veliko »dodata« luknjo. Kompromis bo vlado ne posredno stal zgolj dva milijona evrov, a je bil sklenjen tudi s privolitvijo vlade v posebno kolektivno pogodbo za politike. Na videz nepomembno, toda že po nekaj urah so se oglašili nekateri druži sindikati javnega sektorja in začeli na glas razmišljati, da ne bi bilo slabu, ko bi vlada tudi njim dala ločene kolektivne pogodbe.

Druži, da enotni plačni sistem javnega sektorja za to najbrž še ne bo razpadel, toda vlada se bo v naslednjih tednih in mesecih zanesljivo znašla pod hudim pritiskom, da popusti še komu. Recimo vojakom, ki bodo varčevalni zakon spodbijali na ustavnem sodišču (vložitev ustavne tožbe pa so za različne člene zakona napovedali tudi nekateri drugi sindikati). Ne glede na morebitno utemeljenost teh tožb se je težko znebiti občutka, da so predvsem posledica splošno razširjenega prepričanja o »splošni nepravičnosti«, na vseh ravneh.

Ni ga tako še bilo politika te ali one barve, ki bi se znašel v preiskavi ali kazenskem postopku, pa pri tem ne bi bolj ali manj naravnost izjavil, da je žrtev politične gonje. Kot ni lastnika ali menedžerja, ki ob propadu podjetja ne bi krivde zanj pripisal »mračnim silam«. V Sloveniji vsi in vsak »strežejo po življenju« vsem in vsakomur, univerzitetni profesorji menda živijo na račun delavcev, prav tako državni uradniki, podjetniki so žrtve bank, banke spet žrtve goljufivih menedžerjev in lastnikov podjetij, Štajerska bi bila Indija Komandrij, ko ne bi bilo Ljubljjančanov,

delavcem bi šlo dobro, če ne bi bili kapitalisti tako pohlepni, kapitalisti pa bi več zaposlovali, če bi bili delavci bolj pridni in imeli manj dopusta, vsem bi bilo postlano z rožicami, če bi bili politiki manj podkupljivi ter ne bi kradli in skrbeli za svoje prijatelje in znance, še lepše pa bi bilo, ko bi vsi državljanji razumeli, da je res treba zategniti pas in več delati ...

V letih suhih krav je pač tako, da je bolj ali manj nemogoče nekomu ugoditi, ne da bi nekdo drugi zato nekaj izgubil. Ko gre za igro ničelne vsote, pa so ljudje kajpak bolj občutljivi na nepravičnost, dejansko ali namišljeno, kot v letih debelih krav, ko lahko nekateri pridobijo več od drugih, a tudi slednji vendarle nekaj dobijo. Slovenija te lekcije v dobrih dveh desetletjih samostojnosti še ni vzela, saj je do leta 2008 malodane vsem šlo iz leta v leto bolje: nekaterim veliko in brez dvoma tudi pretirano bolje, drugi manj, toda samo manjšemu delu prebivalstva slabše.

V časih, ko bilo treba razmeroma skromne vire, finančne, človeške in ustvarjalne, osredotočiti na nekaj »smeri preboja iz krize«, pa Slovenijo več kot le hromi nezaupanje, da bo nekaj posameznikov ali družbenih skupin »poneverilo« še te nastrgane ostanke kapitala. Z drugimi besedami, najbrž bi prej kot spodbujevalni sveženj Slovenija potrebovala »moralnega«: zaupanje ljudi v enakost pred zakonom in pravno državo, v poštene namere politikov ter drugih krmjarjev družbe in države, v ne-podkupljivost uradnikov itd. Brez tega je težko verjeti, da bo nekaj sto »od ust odtrganih« milijonov evrov res prinесlo nova delovna mesta oziroma oživitev gospodarstva.

ALJDOVŠČINA - Do 16. junija v Pilonovi galeriji dve razstavi

Na ogled izbor grafičnih del iz različnih zbirk galerije

V Pilonovi galeriji so na ogled postavili izbor del iz grafičnih zbirk galerije, ki so ga uredili v dve razstavi. Prva je osvežena stalna zbirka Vena Pilona, v katero so po več kot letu dni ponovno vključili umetnikove grafike, v velikem razstavnem prostoru pa je mogoče videti izbrana dela iz zbirke del Pilonovih prijateljev.

Ob tej priložnosti je tako v Pilonovi galeriji prvič mogoče videti Pilonov avtoportret iz leta 1954 v tehniki sitotiska, ki ga je za to priložnost posodila Moderna galerija Ljubljana. Razstavljen je ob originalnem situ, ki ga tudi sicer hrani Pilonova galerija. V velikem razstavnem prostoru pa je mogoče občudovati grafike, ki so jih ustvarili Zvez Apollonio, Janez Bernik, Ja-

vez. Grafična zbirka Pilonove galerije šte-

ne Boljka, Bogdan Borčić, Lucijan Bratuš, Raoul Cenisi, Jože Ciuha, Avgust Černigoj, Riko Debenjak, Franco Dugo, Alenka Gerlovič, Vito Globočnik, Božidar Jakac, Danilo Ježič, Andrej Jemec, Vlado Jordan, Metka Krašovec, Marjan Kravos, Lojze Lavrič, Janez Lajevec, Lojze Logar, Vladimir Makuc, Miha Maleš, Adriana Maraž, Pavel Medvešček, Kiar Meško, France Mihelič, Klavdij Palčič, Rudi Pergar, Dušan Petrič, Nikolaj Pirnat, Elda Piščanec, Marjan Pogačnik, Marij Pregelj, Ivan Seljak - Čopić, Lojze Spacial, Gabrijel Stupica, Ivo Šubic, Gorazd Šefran, Giorgio Valvassori, Franko Vecchiet, Jean Vodaine in Edvard Zajec.

Grafična zbirka Pilonove galerije šte-

je 429 del 69 slovenskih in tujih avtorjev, ki so zastopani s po eno ali več grafikami. Skoraj tretjino zbirke predstavljajo dela Vena Pilona iz časa študija v Pragi in Firenca ter iz njegovega drugega grafičnega obdobja, ko se je v 30. in 50. letih v Parizu posvetil suhi igli, sitotisku in linorezu.

Ostala dela sodijo v dve zbirki: 19 del je prišlo v galerijo z donacijo umetnostne zgodovinarke Laure Safred, ki zajema italijanske avtorje ter pripadnike slovenske manjšine v Italiji, večina grafik pa sodi v zbirko del Pilonovih prijateljev, pri čemer gre tako za resnične Pilonove prijatelje in njegove sodobnike kot prijatelje Pilonove galerije, ki so svoja dela darovali za zbirko.

Številčno poleg Pilonove in Kramolčeve izstopata še grafični zbirki Jeana Vodaina s 66 listi in Marjana Pogačnika z 28 reliefnimi grafikami, po svojem pomenu pa izstopajo tudi manj številčne, a dragocene donacije, denimo dela, ki sta jih Pilon in Pilonov galeriji podarila Božidar in Tatjana Jakac.

Celotno zbirko zaznamuje tehnična pestrost, saj je v njej zastopanih preko 20 grafičnih tehnik in njihovih kombinacij. Tej se pridružuje še časovna in slogovna raznovrstnost, saj najstarejša, Pilonova grafika, nosi letnico 1920, najnovješja pa je Ježičeva grafika iz leta 2008. Grafike iz zbirke predstavljajo presek vseh glavnih obdobjij slovenske grafike v 20. stoletju, ki se pone od ekspressionizma, partizanskega tiska, Ljubljanske grafične šole, slogovnega pluralizma 70. let ter že izoblikovanih gvorov najpomembnejših predstavnikov slovenske grafike skozi 80. in 90. leta vse do danes.

Tisto, kar najbolj zaznamuje grafično zbirko Pilonove galerije, pa so osebne zgodbe in prijateljski odnosi, toplina in altruizem, saj zbirka ni nastajala z določeno zbiralno politiko, temveč je večina del vanjo prišla z darili avtorjev, njihovih sorodnikov ali drugih lastnikov umetnin. Izbor grafičnih del iz zbirki galerije bo na ogled do 16. junija.

PISMO UREDNIŠTVU

Pertini na Piancavallu

Kot član AIDLCM sem se seznanil s predstavniki Opera Nomadi v Rimu, ki so posredovali moje ime socialistu Pietru Ardizzoneju, ko je pripravil predstavitev zakonskega predloga za varstvo manjšin socialističnega poslancu Maurizio Sacconeja (št. 2068, predloženega 24.10.1980).

Potem ko sem bil leta 1982 ponovno izvoljen kot predstavnik šol s slovenskim učnim jezikom v Vsesedržavnem svetu za javno šolstvo, me je Ardizzone seznanil s funkcijarem predsedstva republike, ki je sodeloval pri pripravi obiska Sandra Pertinij na naši deželi. Ta me je zaprosil, da mu pripravim nekaj predlogov za srečanje predsednika republike s slovensko manjšino. Po spominu bi rekel, da sem izoblikoval vsaj pet alternativnih predlogov za srečanje v tržaški, goriški ali videmski pokrajini. Predlagal sem tudi koncert Tržaškega partizan-

skega pevskega zborna "Pinko Tomažič".

Ko je prišlo do obiska, se je izkazalo, da Slovencev vzdolj državne meje ne trpijo in niso sprejeli nobenega od mojih predlogov, pač pa so dopustili srečanje s predsednikom republike na Piancavallu, v pordenonski pokrajini, skoraj v sosednji deželi Veneto. Toda Sandro Pertini očitno ni sprejel, da bi se ne srečal s Tržaškim partizanskim pevskim zborom "Pinko Tomažič" in ga je hotel poslušati tudi preko dogovorjene pol ure.

Ker sem svoje predloge dal v vedenost SKGZ, bi v arhivu te organizacije uvrnilti biti ohranjeni.

Samo Pahor

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Miroslavna vzgoja

Če se ozremo nazaj na se stavke, v katerih smo nazadnje razmišljali o nasilju, lahko povzamemo, da so skoraj že vsakdanje zgodbe o otrocih, ki so nasilno delovali in velikokrat proti drugim otrokom. Otrok se pogosto uči na silnega in napadalnega obnašanja že v zgodnji mladosti. Starši in drugi odrasli, ki imajo takrat opravka z njim pa mu lahko pomagajo, da se priuči upravljati svoja čustva na primeren način in jih obvladovati nasilno. Zlasti starši odigravajo zelo pomembno vlogo pri zmanjševanju nasilja, če svoje otroke vzgajajo v ljubeči družini, ki nudi varnost. Taki starši sledijo smernicam odgovorne vzgoje.

Izvedenci zatrjujejo, da ima vsak otrok potrebo po ljubeči in močni povezanosti s starši ali z drugimi odraslimi osebami za to, da se počuti varno in zaščiten in da lahko dozori v njem zaupanje. Navadno se vedenjske težave in delin kvence redkeje razvijejo pri otrocih, katerih starši so tesno soudeleženi pri njihovem življenju, zlasti v zgodnjem otroštvu.

Ziviljnike okoliščine, služba, obveznosti večkrat otežujejo možnost, da bi starši svojemu otroku ves čas enako intenzivno izkazovali svojo ljubezen. Zlasti, če so starši mladi in neizkušeni ali če otroka vzgaja samo eden izmed njih. Težje postane tudi takrat, ko je otrok stalno bolan ali je potreben posebne nege in pozornosti. Kadar je otrok izredno težko vzgojljiv in ni nikoli zadovoljen, kakor da bi mu ne dajali dovolj udobja, je primerno, da se starši posvetujejo iz izvedencem: pediatrom, zdravnikom, psihologom in drugimi. Ti jim bodo najlaže dali najprimernejše nasvete, kadar ob vzgajanju naletijo na velike in včasih nepremostljive probleme.

Otroci so povsem odvisni od staršev in družinskih članov: ti jih morajo znati spodbujati, ščititi in jih podpirati, ko se osamosavljajo in razvijajo svoje lastno razmišlanje. Brez družinskega nadzorovanja otroci nimajo primerenega vodstva, ki ga potrebujejo. Tudi strokovne raziskave so potrdile, da imajo največkrat vedenjske težave prav doma nadzorovani otroci.

Zelo primo je torej, da starši vztrajno zahtevajo, naj bodo vedno seznanjeni, kje se nahajajo njihovi otroci in kateri so njihovi prijatelji. Starši, ki ne morejo ves čas nadzorovati svojih otrok, naj poiščajo primerenega namestnika. Zlasti majhnih otrok naj nikoli ne puščajo doma samih.

Eina izmed oblik nadzorovanje otroške dejavnosti je v našem okolju zagotovo pisana paleta pošolskih dejavnosti, ki vključujejo šport, glasbeno vzgojo, gledališko dejavnost, zborovsko petje in podobno; mogoče pa prav v tem sistemu pogrešamo nekaj več prostih (sicer varnih) dejavnosti, ki bi otroku omogočale nekaj več ustvarjalnosti in sproščene igre. Velikokrat manjka pri takih dejavnostih tudi večja soudeleženost staršev, ki bi otroka pospremljali k organizirani dejavnosti in se pri tej zadržali ter opazovali svojega sina ali hčer tudi pri skupnem delu z vrstniki zunaj doma. Tako bi ugotovili njihov način sožitja z drugimi in odnos, ki ga imajo. Ob tem znanju bi laže lahko svetovali otroku, kako naj reagira, ko ga drug otrok žali, mu grozi ali ga celo udari. Otroku morajo starši dopovedati, da je tako vedenje nedopustno in ga pripraviti, naj se zna takim nasilnim otrokom izogibati, namesto da bi se z njimi spoprijel.

Povedali smo že, da se otroci najhitreje in najbolje učijo iz vzorca. Nanje imajo velik vpliv vedenje staršev, bratov in sester ter okolja. Poudarjati vrednote kot so spoštovanje, poštenost ter ponos in jih gojiti v družini bo tudi otroku dajalo veliko moč, zlasti ko se bo moral soočati s pritiskom negativno

usmerjenih vrstnikov ali ko bo živel ali se znašel v nasilni soseski ali v šoli med grobimi sošolci.

Ko se otrok odziva nasilno in celo udari drugo osebo, ga morajo starši trdnno prijeti in mu dati razumeti, kakšne nevarnosti lahko prinaša s seboj nasilno vedenje. Kar kor je bilo že večkrat povedano, se morajo starši spomniti, da pohvalijo in primerno nagradijo otroka, ko mu uspe rešiti svoje probleme brez uporabe nasilja. Otroci bodo veliko raje ponovili lepo vedenje, če bodo nagrajeni s starševsko pozornostjo.

Starši naj bodo pazljivi, da bi ne spodbujali nasilnega odziva, ne da bi se tega zavedeli. Zaradi starih vzgojnih vzorcev so morebiti nekateri odrasli še prepričani, da je za fante dobro, če se znajo tepliti. Vzgojni izvedenci svetujejo, naj čim prej opustijo tako razmišljjanje in raje svoje otroke učijo, da je treba argumente nizati z umirjenim govorom, brez pesti, groženja ali orožja. Tudi sami starši naj se seveda izogibajo pretepanju svojih otrok.

Če starši vzpostavijo v družini neko pravilo, se tega morajo na vsak način držati. Otroci potrebujeta okolje, za katerega vedo, kakšno vedenje si pričakuje. Če bi samo postavili pravilo in ga potem ne izvajali, bi to otroke samo zmedilo in jih nagibalo k poskusom, kako bi se lahko pravilo izognili. Še več, če je mogoče, naj starši otroke angažirajo, da tudi sami pomagajo se stavljanju družinska pravila. Otrokom naj bo jasno, kaj si starši pričakujejo in kaj bo sledilo, če pravilo ne bo spoštovano. Tudi na tak način se bodo naučili, da pravila pomagajo uravnavati vedenje tako, da je to ugodno zanje same in za ostale člane družine.

Kolikor je mogoče, naj starši branijo nasilju vstop v svoj dom. Domače nasilje je namreč za otroka zastrašujoče in škodljivo. Otrok mora odrasčati v varnem in ljubečem domu, kjer se ne bojni ničesar. Ni sicer rečeno, da bo otrok, ki je bil priča domačemu nasilju, postal nasilnež, vendar obstaja večja verjetnost, da bo skušal svoje probleme reševati nasilno. Prav zaradi te je dobro, da starši delujejo zoper nasilje; vedno naj se zavedajo, da sovražno in napadnalo nastopanje otroka plasti. V zametku naj ustavijo kakršnokoli nasilno obnašanje med brati in sestrami. Če ni v družini soglasja glede nasilja in se to še naprej izvaja

TA TEDEN EDINOST PRED 100 LETI

EDINOST

GLASILLO POLITIČNEGA DRUŠTVA "EDINOST" ZA PRIMORSKO

Edinost je tokrat objavila borbeno pismo nekega škedenjskega delavca. »Delavci škedenjskih plavžev, vzdramite se! Najslabeljše razmere delavstva vseh obratov v Trstu so gotovo v škedenjskih plavžih, kjer morajo delavci delati po dvanaest ur na dan, ob nedeljah pa celo po osemnajst ur. Temu je krivo dejstvo, da je njihova organizacija šibka, ker se delavci ne marajo organizirati.

Šibka organizacija pa ne more nastopati proti močni podjetniški organizaciji; šibka organizacija ne izpremeni nikoli delavskega življenja na bolje. Zato je treba neumornega dela, ki naj s pridno agitacijo ustanovi močno organizacijo, ki se bo lahko kosala s podjetniki in prisili kranjsko industrijsko družbo, da ugodi upravičenim zahtevam zatiranega delavstva. V tem pogledu se že dejuje. So nekateri pridni agitatorji v plavžih, ki vsak dan pridobivajo novih članov, tako, da se je skupina »Narodne delavske organizacije« v kratkem času hitro povspela proti višku. Žalibog, da se večina ne pobriga za to koristno

delo. – Nekateri hujskajo celo proti in bi radi, da se bi razmene v plavžih še poslabšale, da bi delavci delali po šestnajst in še več ur, kakor nekdaj. So to ljudje, ki nasprotujejo vsemu, kar je koristno. Uživali bi že sadove, za katere se bore organizirani delavci, sodelovati pa nočejo.

Temu je treba napraviti konec! Kapitalisti združeni v močnih organizacijah se pripravljajo na hude boje proti nam, zato se združimo proletarci, ne bodimo več razkropljeni! – V organizacijo, delavci škedenjskih plavžev, da izvojemo svoje pravice.«

»Piccolo priobčuje pod naslovom »Prepotenze di sloveni a Roiano« članek, v katerem proglaša godbeno društvo Lira in Rojanu za italijansko društvo. – Kakor kaže že njeni italijansko (!!) ime – italijansko društvo, se stopeče iz okoličanov, ki imajo italijanski občevalni jezik. Temu nasproti bodi ugotovljeno, da glasi oficijelni naslov tega društva – ki ima izključno slovenska pravila – »Glasbeno in izobraževalno društvo Lira in Rojanu«.

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILLO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMELJA

Na proseški gmajni so tudi tokrat počastili spomin na enajst talcev, ki so jih nacisti obesili 29. maja 1944. »Spominsko svečanost je pripravil proseški enotni odbor Zveze partizanov in ANPI. Svečanost je otvoril in imenu pripadateljev domaćin tovariš Prašelj, kar je proseški pevski zbor pod vodstvom Ignacija Ote zapel žalostinko »Žrtvam«.

V slovenščini je najprej spregovoril tovariš Zorko Jelinčič. Njegove besede niso izvanele samo v dolžan poklon nedolžnim žrtvam nacifašističnega terorja, temveč tudi v opomin, da je človeštvo še izpostavljeno nevarnostim fašizma, ki je danes ponovno povezan v fašistično internacionalno kot to dokazujejo dogodki po svetu od Alžira, Španije in Portugalske pa do Zahodne Nemčije, kjer so največji preživelci naciističnih zločinc na odgovornih mestih v civilnem in vojaškem aparatu. Govornik ni mogel pri tem tudi nimo ugotovitve, da obstaja fašistična organizacija tu-

di pri nas v Trstu, kar je bilo demokratični javnosti in tudi oblastem sicer že dolgo znano, kar pa je policija jasno odkrila še nedavno v zvezi z vrsto atentativ na razne demokratične, delavske, italijanske in slovenske ustanove ter osebnosti. Vprašal se je, bo mar aretirane fašistične škvadrante doletela zaslужena in eksemplarna kazna kot jo zaslужijo za svojo dejanja in bodo mar posegle oblasti tudi v vsa tista gnezda, kjer se pod krinko legalnosti kuha fašistična politika atentativ in rasnega sovraštva do slovenskega ljudstva.

Tovariš Jelinčič je še pozval k skrajni budnosti in k največji odločnosti v borbi proti ozivljjanju fašizma ter v prizadevanjih za krepitev antifašistične zavesti in enotnosti, ki je lahko edina, kot je že enkrat bila, jez proti vsakemu ozivljjanju fašistične ideje. Za tovarišem Jelinčičem je spregovoril v italijansčini Arturo Calabria, ki je med drugim tudi on poudaril, da korenine fašizma žal niso bile do kraja iztrebljene.«

FILMI PO TV

Sobota, 2. junija, Deejay Tv, ob 22. uri

Pearl Harbor

Režija: Michael Bay

Igrajo: Josh Hartnett, Kate Beckinsale, Alec Baldwin in Jon Voight

Prijatelja odrasčata s sanjam o tem, da bosta nekoga dne piloti bojnih letal. Ko se Rafe ponudi priložnost, da se med drugo svetovno vojno pridruži Kraljevi letalski floti, mora doma pustiti svojo novo ljubezen Evelyn in Dannyja. Danny in Evelyn živita ločeno na idiličnih Havajih, kjer se srečata ravno v trenutku, ko se izve, da je Rafe umrl. Vendar pa 7. decembra 1941 za vedno spremeni njihovo življenje...

Ko razume, da drugače res ne bo šlo, se odloči, da bo sprejel tudi očetovstvo otroka, ki ga Marta ravnokarča. Eden najlepših Troisijevih filmov, še enkrat dokazuje izjemnost avtorja in igralca.

Četrtek, 7. junija, Rai 1, ob 02.40

Maradona by Kusturica

Režija: Emir Kusturica

Nastopajo: Diego Armando Maradona, Manu Chao, Lucas

Od Argentine do Neaplja, od Kube do Barcelone, od družine do prijateljev iz otroštva do soigralcev v svetovnih voditeljev. Emir Kusturica povezuje portret sodobnega Maradone in obširno arhivsko gradivo. Gledalce popelje skozi vse postopanke njegove kariere med ljudi, ki so mu najboljši. Od najskromnejših začetkov do svetovne slave; od spektakularnega, tragičnega padca do veličastnega preporoda. Ganljiv, optimističen, straten dar eni največjih legend našega časa ter edinstven zapis rastočega priateljstva med režiserjem in legendarnim Diegom.

Petek, 8. junija, Rai Movie, ob 21. uri

A single man

Režija: Tom Ford

Igrajo: Colin Firth, Julianne Moore, Matthew Goode, Nicholas Hoult

Zgodba filma je postavljena v leto 1962 in prikazuje Georgea Falconerja (Colin Firth), britanskega univerzitetnega profesorja, ki živi in predava v Los Angelesu. Pred osmimi meseci ga je glas po telefonu seznanil z avtomobilsko nesrečo, v kateri je umrl Jim (Matthew Goode). Takrat se je George podrl svet – izgubil je svojega dolgoletnega partnerja, svojo ljubezen in svojega edinega prijatelja, ki ga je imel, odkar je pred šestnajstimi leti prišel v ZDA. Ko se nekoga jutra osem mesecov po nesreči prebudi, se odloči, da bo ta dan zadnji v njegovem življenju. Režiški debi modnega mojstra Tomma Forda bogati poudarjena estetika in navidezno pretirani ekspresionizem, ki v resnici samo odražata duševni vihar osrednjega junaka zgodbe. (Iga)

SLIKOVNA KRIŽANKA - naši kraji
REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI
NA STRANI RADIO IN TV SPORED OV

SESTAVLJAKO	GRŠKA HOTELICA, IGRALKA NA FLAVTO	KMET (ZAST.)	ODŽAGAN KOS DEBLA	POLJSKI LJUDSKI PLES	TRAVA PRVE KOŠNJE	PODZEMNI ŽUŽKOJED	ZAČETEK OTVORTIVE	IGRA NA KARTE		VEČJI OGNOJEK, TVOR	ITALIJANSKA PISATELJICA FALLACI	BENEŠKI SVETOVNI POPOTNIK								
NAPOVED ČLOVEKOVE USODE PO OZVEZDU									AMERIŠKI IGRALEC CRUISE											
ITALIJANSKO MOŠKO IME									DEL DNEVA											
PRIROJENA BISTROURM-NOST ALI NADARJENOST							SEL EGIPČANSKI BOG SONCA													
LATINSKI VEZNICKI		RICHARD OWEN	MESTO V TOSKANI		EVROPSKI VELETOK				ALBERT CAMUS											
ORGANSKO VEČANJE				IT. POLITIK RUMOR			TEKMA V VEČ DISCIPLINAH		RIŽEVO ŽGANJE											
NAŠA NAJBOLJŠA JADRANKA BOGATEC				AVT. OZNAKA NOVEGA SADA				NEUMNEŽ, BEDAK												
BERI PRIMORSKI DNEVNIK	ČLOVEK ŠIBKE POSTAVE, SLABOTNEŽ	AM. NAFTNO PODJETJE	SLOVENSKA IGRALKA		MALO-KRVNOST	ANTON AŠKERC			OSKAR KJUDER				SORODNIK V RAVNI ČRTI NAPREJ	VEČJA KAMNITA GMOTA	FOTO LAKO	PRESOJA, OCENA	OJDIPOV OČE	TRIZLOŽNA PESNIŠKA STOPICA	NEKD. ITAL. TENIŠKI IGRALEC (ADRIANO)	ONASSISOV VZDEVÉK
REKA IN DEPARTMA V FRANCII				LJUDSKA REPUBLIKA	STRUPENA KAČA			NENADNA SRČNA SLABOST	POPOMBA (KRAJŠE)				VESELA DOMAČA DRUŠČINA							
AMERIŠKI IGRALEC (SYLVESTER, "RAMBO")						REKA VITALIJI	MANJŠA, V STRUGI TEKOČA VODA						RANOCELNIK, PADAR NEKD. DENAR V LITVI							
KEMIJSKI ZNAK ZA TANTAL		IZAKOVA ŽENA	ČLOVEK Z VE-LIKIMI OČMI				PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK	SLOVENSKI ARHITEKT IN URBANIST FABIJAN	SOSEDI SLOVENCEV NEKD. PREDS. ZSŠSI KALAN											
HERCEGOVEC				PRIMEREK, KOS (ŽARG.) RIMSKA BO-GINJA JEZE			KIP, IZKLESAN Iz ENEGA KOSA										PIETRO ARETINO			REKA V NEMČIJI
NEKDANJI VOZNIK F1 LAUDA				ČEŠKI ODBOKAR KOVAR IVAN LENDL			NEK. VERSKE SEKTE EUGENE IONESCO										GRŠKA ČRKA RAMON NOVARRO			
VELIKO FINSKO JEZERO				NEKDANJI UREDNIK NAŠEGA DNEVNIKA									RAKEV							
UMETNI PREKOP				AMERIŠKA PISATELJICA NIN				NEKD. JUG. KOŠARKAR-SKI TRENER NIKOLIĆ					SIMFONIJA RIMSKEGA-KORSAKOVA							

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

- 18.40** Čezmejna TV: Primorska kronika
20.20 Tv Kocka: Beneški otroci pripovedujejo - »Pravljica o vodi«
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Utrip Evangelija
20.50 Dokumentarec: Na počitnice v drugo domovino, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

- 6.30** Variete: UnoMattina in famiglia **7.00**
 8.00, 9.00 Dnevnik **9.05** Dnevnik - Dialogo
9.30 Dnevnik L.I.S. **9.50** 2 junij: Praznik Republike **10.55** Rubrika: ApriRai **11.10** Aktualno: Unomattina storie vere **12.00** Variete: La prova del cuoco (v. A. Clerici)
13.30 Dnevnik **14.00** Aktualno: Mixitalia **14.40** Variete: Le amiche del sabato **17.00** Dnevnik **17.15** Aktualno: A Sua immagine **17.45** Dok.: Passaggio a Nord Ovest **18.50** Kvizi: L'eredità **20.00** Dnevnik in športne vesti **20.35** Aktualno: A Sua immagine presenta: One World Family Love **22.45** Film: Il mundial dimenticato (dok., lt., '11, r. L. Garzella, i. F. Macelloni) **23.30** Dnevnik - kratke vesti **0.30** Variete: S'è fatta notte (v. M. Costanzo) **1.10** Nočni dnevnik in Focus **1.25** Aktualno: Cinematografo

Rai Due

- 7.00** Risanke: Cartoon Flakes Weekend **8.00** Glasb.: Koncert **9.00** Nan.: The Latest Buzz **9.25** Nad.: Grachi **10.15** Rubrika: Sulla via di Damasco **10.50** Aktualno: ApriRai **10.55** Aktualno: Parlamento Territori **11.35** Variete: Mezzogiorno in famiglia **13.00** Dnevnik **13.25** Šport: Dribbling Europei **14.00** Film: In dieci sotto un tetto (triler, ZDA, '11) **15.35** Nan.: Squadra speciale Lipsia **16.20** Nan.: Squadra speciale Stoccarda **17.05** Rubrika: Sereno variabile **18.00** Dnevnik - kratke vesti **18.05** Show: Crazy Parade **18.35** Nan.: Sea Patrol **19.30** Nan.: Il Clown **20.25** Žrebanje Lota **20.30** Dnevnik **21.05** Film: La verità non può aspettare (triler, ZDA, '11, r. M. Feifer, i. N. Henstridge) **22.40** Nan.: Brothers & Sisters **23.25** Dnevnik in Rubrike

Rai Tre

- 7.30** Nan.: Wind at My Back **9.00** Film: Gli eroi del doppio gioco (kom., It., '62, r. C. Mastrocinque) **10.40** Nan.: Pepper Anderson agente speciale **11.30** Aktualno: Tgr Prodotto Italia **12.00** Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved **12.25** Aktualno: Tgr Il Settimanale **12.55** Dok.: Kilimangiaro Album **14.00** Deželni dnevnik, sledi Dnevnik **14.45** Rubrika: Tg3 Pixel **14.55** Aktualno: Tv Talk **16.50** Dnevnik L.I.S. **17.20** Film: Mià e il Migù (ris., Fr., '08) **19.00** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Aktualno: Blob **20.15** Film: Tuttottotò - Totò ciak (krat., It., '67, r. D'Anza) **21.05** Film: Agente 007 - Missione Goldfinger (voh., V.B., '64, r. G. Hamilton, i. H. Blackman) **23.10** Dnevnik in deželni dnevnik **23.45** Dok.: Amore criminale

Rete 4

- 6.20** Dnevnik **7.30** Nan.: Magnum P.I. **8.35** Variete: Vivere meglio **9.50** Nan.: Carabinieri **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nan.: Un detective in corsia **13.00** Nan.: La signora in giallo (i. A. Lansbury) **13.50** Variete: Il tribunale di Forum **15.05** Nan.: Perry Mason **17.00** Nan.: Monk **18.00** Show: Speciale: Family Day **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **21.15** Nan.: The Mentalist **23.50** Nan.: Il mostro di Firenze **2.00** Nočni dnevnik

Canale 5

- 6.00** Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije in vremenska napoved **8.50** Glasb. odd.: Loggiione **9.45** Aktualno: Superpartes **10.30** Film: Ragazze vincenti (kom., ZDA, '92, r. P. Marshall, i. Madonna) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Film: Certamente, forse (kom., V.B., '08, r. A. Brooks, i. R. Reynolds) **15.45** Film: Relative strangers (kom., ZDA, '06, r. G. Gilman, i. K. Bates) **18.45** Igra: Il braccio e la mente (v. F. Insinna) **20.00** Dnevnik in vre-

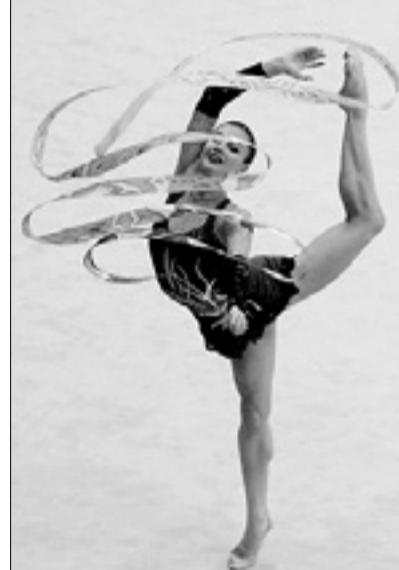
menska napoved **20.30** 1.00 Aktualno: Striscia la notizia (v. Ficarra e Picone)

Slovenija 1

- 6.00** Kultura in Odmevi (pon.) **7.00** Igr. nan.: Zgodbe iz školjke **7.20** Poučna odd.: Iz popotne torbe **7.40** Gledal. predstava za otroke: Trije prašički **8.20** Igr.-luk. nan.: Biene (pon.) **8.45** Odd. za otroke: Studio Kriščaš **9.30** Ris. nan.: Palček David (pon.) **10.00** Kvizi: Male sive celice (pon.) **10.40** Kratki igr. film: Najboljše pocitnice na svetu (pon.) **10.55** Nad.: 2012, leto nič - Načačne obtožbe **11.30** Kino Kekec: Jaz in moždežnik **13.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **13.20** Tednik (pon.) **14.30** Slovenski magazin **15.00** O živalih in ljudeh **15.30** Na vrhu - odd. Tv Maribor **16.00** 0.50 Dok. odd.: Najnevarnejše poti sveta - Congo **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Sobotno popoldne **18.30** 1.40 Ozare **18.40** Risanke **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** 1.35, 2.10 Utrip **20.00** Kvizi: Moja Slovenija **21.30** Film: P.S.: Ljubim te **23.35** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **0.10** Maribor 2012 - Evropska prestolnica kulture **0.25** Nan.: Pri Pearsonovih (pon.) **1.45** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti (pon.) **2.35** Dnevnik Slovencev v Italiji **3.00** Infokanal

Slovenija 2

- 8.30** Skozi čas (pon.) **8.50** Pogledi Slovenije (pon.) **10.10** Posebna ponudba (pon.) **10.40** Slovenski utrinki (pon.) **10.05** Univerza (pon.) **11.35** Osmi dan (pon.) **12.05** Geroges Feydeau: Bolha v ušesu, TV-priredba predstave SLG Celje **14.00** Londonski vrtljak (pon.) **14.30** Nogomet - pred EP 2012: Zgodba o Franciji **14.30** Nogomet - pred EP 2012: Zgodba o Italiji **15.25** Rokomet: kvalifik. za EP (ž), Avstrija - Slovenija, prenos iz Maria Enzersdorfa **17.15** Gimnastika: Šalamunov memorial, prenos iz Maribora

- 19.25** Film: I Flintstones in viva rock vegas (kom., ZDA, '00, r. B. Levant, i. M. Addy) **21.10** Film: La mummia (pust., ZDA, '99, r. S. Sommers, i. B. Fraser) **23.50** Film: Austin Powers - La spia che ci provava (kom., ZDA '99, i. M. Myers) **1.45** Show: Poker1mania

Italia 1

- 7.25** 12.20 Risanke **10.55** Film: Fievel - Il tesoro dell'isola di Manhattan (ris., ZDA, '98) **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.30** Šport: Grand Prix **13.55** Motociklizem, MotoGP VN Katalonije, vaje **15.10** Motociklizem, Moto2 VN Katalonije, vaje **16.00** Film: Piccoli campioni (kom., ZDA '04, r. D. Dunham) **18.30** Dnevnik **19.00** Rubrika: Bau Boys

- 19.25** Film: I Flintstones in viva rock vegas (kom., ZDA, '00, r. B. Levant, i. M. Addy) **21.10** Film: La mummia (pust., ZDA, '99, r. S. Sommers, i. B. Fraser) **23.50** Film: Austin Powers - La spia che ci provava (kom., ZDA '99, i. M. Myers) **1.45** Show: Poker1mania

La 7

- 6.00** Dnevnik, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **10.00** Aktualno: Bookstore **11.10** Film: Tai-Pan (pust., ZDA, '86, r. B. Brown, i. J. Chen) **13.30** Dnevnik **14.05** Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi **16.10** Nan.: JAG - Avvocati in divisa **18.00** Nan.: L'ispettore Barnaby **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: In Onda **21.30** Nogomet: Italija - Nemčija (SP 1982) **23.20** Nočni dnevnik in športne vesti **23.30** Film: Corpo e anima (kom., ZDA/Kan., '93, r. P. Barzman, i. P. Dempsey)

Tele 4

- 6.10** Dok.: Litvanija **7.30** 16.30 Dok.: Italia da scoprire **7.55** 12.45, 19.30 Dok.: Borgo Italia **8.30** 23.00 Dok.: Luoghi magici **11.15** Film: Totò sceicco (kom., It., '50, r. M. Mattoli, i. Totò) **13.30** Dnevnik **13.10** L'Aromista **13.20** Rotocalco ADN Kronos **13.40** Koncert: Rapsodie in blue **14.00** Dok.: Gioielli nascosti **15.40** SMS - Solo Musica e Spettacolo **16.30** Dnevnik **17.00** Risanke **19.00** Vremenska napoved **19.15** Videomotori **19.20** Variete: Idea in tavola... **19.30** Dnevnik **20.00** Aktualno: Super Sea **20.30** Curiosità d'Italia **20.50** Idea in tavola **21.00** Film: Così vinsi la guerra (kom., ZDA, '44, r. E. Nugent, i. D. Kaye, D. Andrews) **22.45** Musa Tv **23.25** Glasb.: Voci dal Ghetto **0.30** Variete: A tambur battente **1.35** Deželni dnevnik

Koper

- 13.45** Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** Bonben - glasb. odd. **15.30** Srečanje z... **16.40** Arhivski posnetki **17.25** 23.20 Vsedanes - Aktualnost **18.00** Evropski magazin **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00, 23.50 Vsedanes - TV dnevnik **19.25** Šport **19.30** Vsedanes - Svet **19.45** Jutri je nedelja - verska oddaja **20.00** Dok. odd.: Elio Bartolini **20.30** Gala koncert: Bel canto italiano **22.15** Mednarodni pokal v plesti **23.05** Avtomobilizem **0.05** Čezmejna Tv - TDD

Tv Primorka

- 11.00** Dnevnik, vreme in Kultura **11.30** Viodeostrani **16.30** Tv prodajno okno **16.30** Žogarija v Trstu **17.00** Bedede miru - San-

tiago, Čile **17.30** Hrana in vino **18.15** Veličko plavno **19.15** Duhočna misel **19.30** Tedenski pregled **20.00** Slovenija danes: Siniša Grmovšek, župan Občine Bovec **21.00** Priznanja ACS za leto 2011 **22.35** Z Mojco po domače **23.35** Glasbeni večer, sledi Tv Prodajno okno in videostrani

POP Pop TV

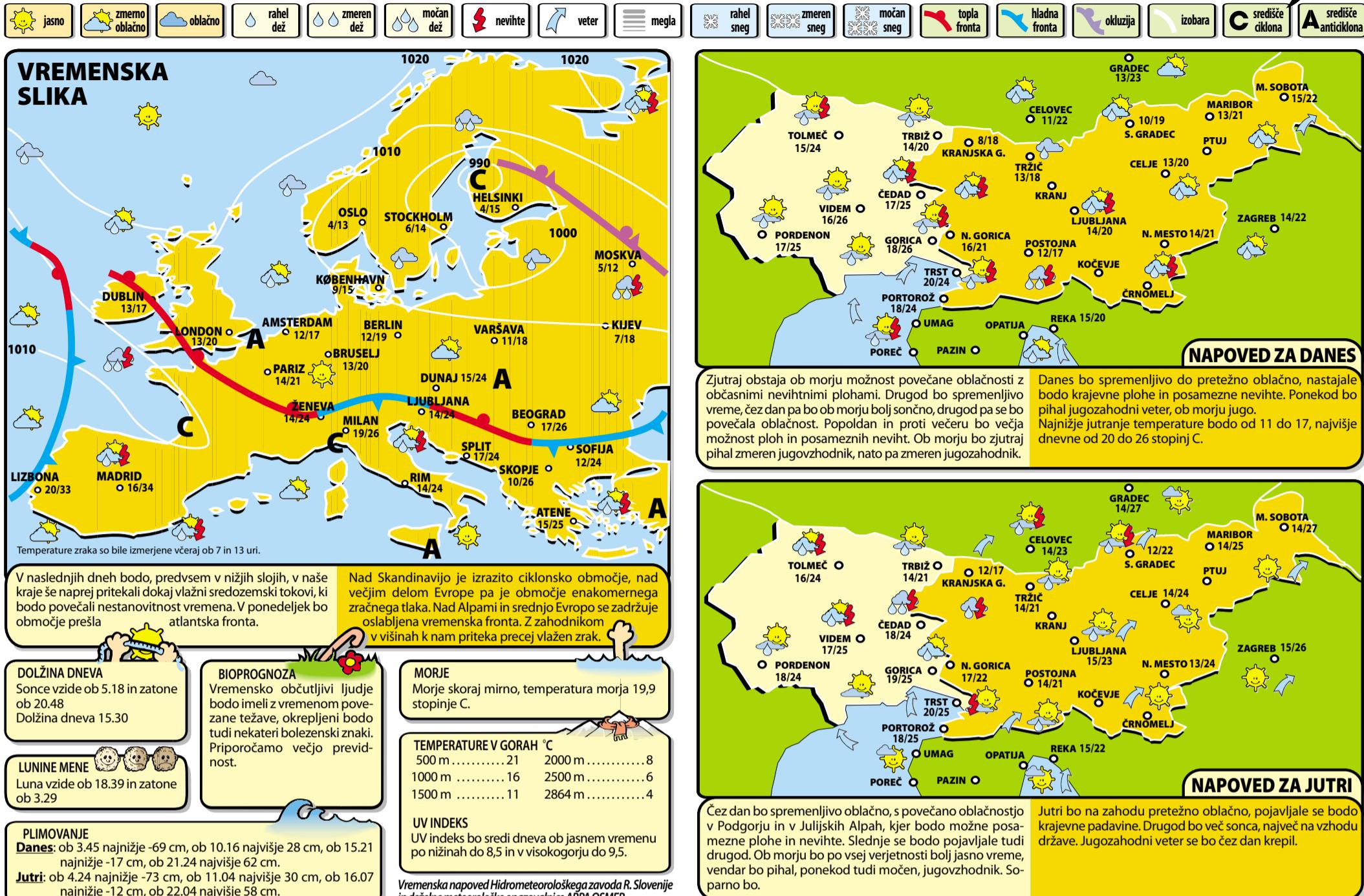
- 6.30** Tv prodajna **7.00** 7.25, 7.55 Igra vlog (otroška zabavna serija) **7.05** 7.30, 8.00 Rišane in otr. serije **10.05** Nan.: Peklenske mačke **11.00** Nan.: Zasebna klinika **11.55** Nan.: Razčarane gospodinje **12.50** Film: Bogate prijateljice (ZDA) **14.35** Dvoboj kuharskih mojstrov (resnič. serija) **15.35** Opremljevalci vrtov v zasedi (resn. serija) **16.05** Petične nosečnice (resn. serija) **17.05** Film: Spogledovanje z nevarnostjo (Kan.) **18.50** Ljubezen skozi želodec **18.55** 24UR vreme, Vremenska napoved **19.00** 24UR, Novice **20.00** Sobotni filmski hit **22.50** Film: Vonj po ženski (ZDA) **1.50** 24UR (pon.)

Kanal A

- 7.50** Tv prodajna **8.05** Nad.: Dobrodoši v resničnost **9.00** Nan.: Moja super sestra **9.25** Film: Vulkan v Miamiju (ZDA) **11.00** Nan.: Merlinov pustolovščine **11.50** Domäče kraljestvo (hum. nan.) **12.15** Vsi moji ji moški (hum. nan.) **12.45** 23.50 Nan.: Šeřifova pravica **13.35** Šef pod krinko (resn. serija) **14.35** Film: Medaljon (ZDA) **16.15** Film: Labou (ZDA) **18.00** Svet - Povečava **18.30** Volan (avtomob.) **19.00** Zubav. serija: Pazi, kamera! **19.30** Naj posnetki z interneta (zab. serija) **20.00** Družinski film **21.45** Film: Očka (ZDA) **0.40** Batman - Po gumini in drzni (ris. serija) **1.10** Love Tv

RADIO

- 7.00**, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 7.25 Dobro jutro, napovednik; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 9.00 Primorska poje; 10.00 Poročila; 10.15 Odprt za srečanja; 11.30 Tedenski intervju Studia D; 12.00 Ta razajanski glas; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Nediški zvon; 15.00 Mladi Val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Jaz odtenki; 18.00 Mala scena: Lui-gi Pirandello - Formalnost, radijska igra, režija Boris Kobal; 19.35 Zaključ

VESOLJE - Po meritvah, ki so jih izvedli s pomočjo teleskopa Hubble Čez štiri milijarde let bosta trčili naša in galaksija Andromeda

Galaksija Andromeda

WASHINGTON - Galaksija Andromeda, ki je oddaljena 2,5 milijona svetlobnih let, se bo čez štiri milijarde let zaletela v našo galaksijo Rimsko cesto, nakar se bosta obe združili v eno, proces združevanja pa bo trajal še dve milijardi let, je v četrtek sporočila ameriška vesoljska agencija Nasa.

Znanstveniki že več let raziskujejo teorije o trku galaksij, saj Andromeda, ki jo je prvi leta 964 zaznal perzijski astronom Abd al Rahman al Sufi, drvi proti Rimski cesti s hitrostjo 402.000 kilometrov na uro. Doslej pa niso znali natančneje določiti datuma trka. Ugibali so, da se bo zgodil čez med tri in šest milijard let. Natančne meritve, ki so jih izvedli s pomočjo vesoljskega teleskopa Hubble, pa so po več letih zdaj odpravile vsak dvom. Trk se bo zgodil čez štiri milijarde let.

Nasini strokovnjaki so še povedali, da so zvezde znotraj galaksij dovolj daleč druga od druge, da do trčenja med njimi najverjetneje ne bo prišlo, vendar pa bodo vržene v nove orbiti okrog novega središča galaksije. Nova galaksija, ki bo nastala po trku, bo imela elipsasto obliko, simulacije pa kažejo, da se bo naše Osončje pomaknilo mnogo dlje od središča galaksije, kot je zdaj. (STA)

ZDRAVJE - Mednarodna agencija za raziskave rakovih obolenj

Znanstveniki napovedujejo drastičen porast rakovih obolenj

PARIZ - Število primerov rakovih obolenj na svetovni ravni naj bi se po podatkih nove mednarodne raziskave do leta 2030 povečalo za 75 odstotkov. Razlogi za tako drastičen porast naj bi bili demografski dejavniki in življenjski slog ljudi.

Ekipa raziskovalcev pod vodstvom Freddieja Braya iz Mednarodne agencije za raziskave rakovih obolenj (IARC) je sporočila, da je bilo leta 2008 na svetu zabeleženih 12,7 milijona novih primerov raka. Število pa bi lahko do leta 2030 naraslo na 22,2 milijona letno. 90 odstotkov porasta naj bi šlo na račun najrevnejših držav sveta.

V številnih revnih državah se je padec števila rakovih obolenj, povezanih z infekcijami, izravnal s porastom primerov črevesnega raka, raka dojik in prostate, ki pa so povezani z zahodnjaškim načinom prehranjevanja.

Leta 2008 so pljučni, črevesni rak ter rak na dojkah in prostati predstavljal polovico rakovih obolenj v razvitih državah. V srednjih razvitih državah so bili bolj pogosti želodčni rak ter rak na jetrih in požiralniku. V obih skupinah držav je v zadnjih letih manj primerov raka želodca in raka materničnega vratu.

Slednji pa je bil izjemno pogost v najrevnejših državah, saj je prese-

gel število primerov raka na dojkah in jetrih, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Bray je dejal, da je rak vodilni vzrok smrti v razvitih državah in bo v naslednjih desetletjih postal pomemben vzrok smrtnosti v vseh regijah sveta.

V manj razvitih državah naj bi se v prihodnosti izboljšal življenjski standard, kar bo zmanjšalo število rakovih obolenj, povezanih z infekcijami, a bo istočasno več rakovih obolenj, ki trenutno prevladujejo v razvitih državah.

K večjemu številu primerov raka pa prispevalo tudi staranje prebivalstva na svetovni ravni, poroča nemška tiskovna agencija dpa. (STA)

ZDA - V pismu poljskemu predsedniku

Obama obžaluje izjavo o poljskih taboriščih smerti

VARŠAVA - Ameriški predsednik Barack Obama je v pismu poljskemu predsedniku Bronisławu Komorowskemu izrazil obžalovanje, ker je nemška nacistična koncentracijska taborišča na Poljskem iz druge svetovne vojne označil za "poljsko taborišče smrti". Mnogi Poljaki so njegovo torkovo izjavo namreč razumeli kot žalitev. "Obžalujem svojo napako in menim, da je trenutna situacija dobra priložnost za zagotovitev, da sedanje in prihodnje generacije spoznajo resnico," je Obama zapisal v pismu poljskemu predsedniku.

Obama je v torek nemška koncentracijska taborišča, v katerih so med drugo svetovno vojno izvajali genocid nad Judi, označil za poljsko taborišče smrti. Bela hiša je kasneje sporočila, da se je predsednik zagovoril in izrazil obžalovanje. Poljski voditelji so napako označili za žaljivo in dejali, da bo potreboveč kot le opravičilo, da se jo popravi.

Poljski predsednik Komorowski, ki je v Obamo v sredo javno pozval, naj po-

pravi svojo napako, je sporočil, da je zadowoljen s "hitrim odzivom pomembne zaveznice in dobre prijateljice Poljske". Obama je v pismu zapisal, da "enostavno nikoli ni bilo poljskih taborišč smrti". "Koncentracijska taborišča v Auschwitzu, Treblinki, Belzecu in drugod po takrat okupirani Poljski je zgradil in vodil nacistični režim. Nasprotno pa je mnogo Poljakov tvegalno in izgubilo svoja življenja, da bi Jude rešili pred holokavstom," je zapisal Obama in dodal, da je poljsko prebivalstvo neizmerno trpelno pod brutalno nacistično okupacijo med drugo svetovno vojno.

Med leti 1939 in 1945 je pod nemško okupacijo umrlo skoraj šest milijonov poljskih državljanov, med njimi polovica Judov. Veliko jih je umrlo v nacističnih taboriščih na Poljskem, med njimi v taboriščih Auschwitz in Birkenau. Poljska je zelo občutljiva na poročanje tujih medijev o nemških nacističnih taboriščih, ki jih opisujejo kot poljska, čeprav samo zaradi geografske lokacije. (STA)